

μετέρχομαι τὴν ἐπιστήμην μου ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος.

—Νὰ σοῦ 'πῶ, ἐξοχώτατε, δὲν σοῦ φθάνουν ἐβδομήντα πέντε λεπτά;

—Εἶπα μίαν δραχμὴν, μίαν δραχμὴν θὰ πάρω! εἶπε μὲ ὑπερηφάνειαν ὁ κύρ Φασαρίας.

Ὁ μάστορ Ἀναστάσης βγάζει ἕνα βαθὺν ἀναστεναγμόν. Βάζει μὲ λύπη τὸ χέρι του εἰς τὴν τσέπην του καὶ μετρᾷ μίαν μίαν εἴκοσι πεντάρας εἰς τὸ χέρι τοῦ ἱατροῦ, ὅστις τὰς δέχεται μὲ μεγάλην ἀξιοπρέπειαν, στρέφων ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὴν κεφαλὴν του.

Ἐνῷ ὁ μάστορ Ἀναστάσης εἶνε εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἐξοχωτάτου Φασαρία, ἡ Παρασκευοῦλα τοῦ ἐτοιμάζει ἄλλο φαγητόν καὶ βάζει ὅλα τὰ δυνατά της. Τώρα ἐπρόσεξε πολὺ καὶ ἡ σοῦπα εἶνε πολὺ καλὴ, καὶ ὁ μάστορ Ἀναστάσης, ποὺ δὲν πονεῖ πλέον, τὴν τρώγει μὲ μεγάλην ὀρεξίν.

Τὸ ἡθικὸν συμπέρασμα αὐτῆς τῆς ἱστορίας εἶνε, πρῶτον: ὅτι αἱ πέτραι δὲν χρησιμεύουν διόλου μέσα εἰς τὴν σοῦπαν· δεύτερον: ὅταν μᾶς πονῇ ἕνα ὄντι, πρέπει νὰ τὸ βγάξωμεν καὶ τρίτον: δὲν πρέπει μὲ δυσκολίαν νὰ πληρόνωμεν εἰς ὅσους χρεωστούμεν, πρὸ πάντων ὅταν μᾶς ἔχουν φανῇ χρήσιμοι.

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ].

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

—Τὸν εἶδες μὲ τὰ 'μάτια σου, γιαγιά, τὸν Βασιλέα, ἢ μήπως καὶ σὲ 'φάνηκε, σὰν ὄνειρο νὰ 'πούμε, σὰν παραμῦθι; τάχα;

—Τὸν εἶδα μὲ τὰ 'μάτια μου, ὡσὰν καὶ σένα νέα, πᾶ νὰ γενῶ 'κατὸ χρονῶ, κι' ἀκόμα τὸ 'θυμοῦμαι, σὰν νάταν χθὲς μονάχα.

Στὴν Πόλιν, στὴν Χρυσόπορτα, στὸν πύργον ἀπὸ κάτου, εἶν' ἕνα σπήλαιον πλατὺ, στρωμένο σὰν παλάτι, σὰν ἅγιο παρρηλῆσι.

Κανένας Τοῦρκος δὲν 'μπορεῖ νὰ κρατηθῇ κοντά του, κανεὶς τῆς σιδερόπορτας ναῦρῃ τὸ μονοπάτι, νὰ πᾶ νὰ τὸ μνηύσῃ.

Μόνον κανένας Χριστιανὸς, κανένας ποὺ τὸ 'ξέρει περνᾷ 'π' αὐτοῦ κρυφὰ κρυφὰ καὶ τὸν σταυρὸ του μὲ φόβον καὶ μ' ἐλπίδα. [κάνει]

Ἔτσι κι' ἐγώ, βαστούμενη στὸ πατρικὸ μου χέρι, ἐπῆγα καὶ 'προσκύνησα. Καὶ ἐδ' αὐτοῦ μ' ἐφάνη—
"Ὅχι μ' ἐφάνη! Εἶδα:

Μέσ' στὸ σκοτάδι τὸ βαθύ ἐν' ἄστρο, σὰν λυχναρί, σὰν μία φλόγα μουσικὴ ἀπ' τὸν Θεὸ ἀναμμένη, γαλαξία λάμψη χύνει.

Καὶ φέγγει τὴν λευκόχλωμην τοῦ Βασιλέως χάρι, ποὺ μὲ κλεισμένα βλέφαρα ἐξαπλωμένος μένει στὴν ἀργυρὴ του κλίνη.

—Ἀπέθανε, γιαγιά;
—Ποτέ, παιδάκι μου! Κοιμάται, κοιμάται μόνον! Τὴν χρυσὴ κορὼνα στὸ κεφάλι, τὸ σκήπτρό του στὸ χέρι.
Καί, σὰν παλῆοι τοῦ σύντροφου, πιστοὶ του παραστᾶται, στὰ στήθη τ' ὁ Σταυραετός, στὰ πόδια του προστά δικέφαλο Ἐαφτέρι. [βάλλει]

Ἐπ' ἀπ' τὸ κεφάλι του, ἡ ἀσπίδα παραστέκει· ἐκεῖ ποῦ τὸ χρυσόπλεκτο, τὸ ψηφωτὸ ζωνάρι τὴν μέσην του κατέχει, σὰν ἀστραπὴ ποὺ ἀπέμεινε χωρὶς ἀστροπελέκι, ζερβιά, ὡς κάτου κρέμεται τ' ἀστραφτερό θηκάρι—μέσα σπαθὶ δὲν ἔχει!

—Γιατί, γιαγιά; Ποῦ εἶνε το;
—Βαμμένο μέσ' στὸ αἷμα, ἀκόμ' ὡς τώρα βρίσκεται σ' ἐνὸς ἀγγέλου χέρι, στὸν οὐρανὸν ἐπάνου...
Ἦτανε τότε ποῦ ἡ Τουρκία τὴν Πόλιν ἐπολέμα. Μέσα μιὰ φούχτα ἐλεύθεροι, ἀπ' ἔξω μύριο ἀσκέρι οἱ σκλάβοι τοῦ Σουλτάνου.

Κι' ὁ Μωχαμέτ ὁ ἴδιος του πά στ' ἄγριό του τ' ἄτι—
Δός μου τῆς Πόλης τὰ κλειδιά! τοῦ Κωνστανταί το σπαθὶ σου δός μου! [τῖνον κράζει,
—Ἔλα καὶ πάρ' τα! λέγ' αὐτὸς τοῦ Τοῦρκου τοῦ [μουχτάτη.
Ἐγὼ δὲν δίνω τίποτε! Τίποτ' ἐνόσω βράζει μιὰ στάλλα αἷμα ἐντός μου!—

Κ' ἐπρόβαλαν τὰ λάβαρα, κι' ἀρχίνησεν ἡ μάχη! Σαράντα 'μέραις πολεμοῦν, σαράντα 'μερονύχτια χτυποῦνται καὶ χτυποῦνε, οἱ Τοῦρκοι σὰν τὰ κύματα κι' οἱ Χριστιανοὶ σὰν βράχοι. Κι' οὔτε τῶν Φράγκων προδοσιαίς, οὔτε τῶν φλάρων τὸν Βασιλέα σειοῦνε. [δύχτια

Ἀπ' τὰ σαράντα κι' ὕστερα Θεὸς τὸν παραγγέλει:
—Γιὰ τοῦ λαοῦ τὰ κρίματα, εἶνε γραφτὸ νὰ γείνη, προσκύνα τὸν Σουλτάνο!—

Μ' αὐτὸς, τὸ χέρι στὸ σπαθὶ, πεισμόνευται δὲν θέλει!
—Πρὶν 'μπρὸς σὲ Τοῦρκο τύραννο τὸ γόνάτ' μου 'πὲς κάλλιον ν' ἀποθάνω!— [κλίνει,

Ἐξ' ἀπ' τὸ κάστρο χύνεται μὲ σπάθα γυμνωμένη, καὶ σφάζει Τοῦρκων 'κατοσταίς κι' Ἀγαρηνῶν χι—
Ἐκεῖνος κι' ὁ στρατός του. [λιάδεσ—
Μὰ ἦτ' ὀλίγος ὁ στρατός, κι' οἱ πρῶτοι λαβωμένοι! Ἐπέσαν τ' ἀρχοντοπούλα· ἐφύγαν οἱ Ῥηγάδες, κι' ἀπέμειναν ἀτός του.

Ὅσο τὸν ζώνουν τὰ σκυλιά, τόσο χτυπᾷ καὶ σφάζει, σὰν πληγωμένους λέοντας, σὰν τίγρη τῆς ἐρήμου, ποὺ τὰ παιδιὰ της, σκώσουν.
Μὰ 'κεῖ τοῦ πέφτει τ' ἄλογο! Καὶ πέφτ' αὐτὸς καὶ [κράζει:
—Δὲν 'βρίσκειτ' ἕνας Χριστιανὸς νὰ πάρ' τὴν κεφαλὴν πᾶν καὶ μὲ σκλαβώσουν;— [λήμου,

Μιὰ τρίχα, καὶ τὸν 'σκότωνεν Ἀράπικη λεπίδα! Μὰ δὲν τὸ ἤθελ' ὁ Θεός. Δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ τῶν Χριστιανῶν τὸ Γένοσ αἰώνια δίχως βασιλεία κι' ἐλευθερίας ἐλπίδα. Γι' αὐτὸ προστάξ' ἐν' ἄγγελον νὰ πᾶ νὰ τὸν βοηθήσῃ, σὰν ἦταν κυκλωμένος.

Κι' αὐτὸς τὸν Μαῦρον λακπατᾷ, τὸν Βασιλεῖ γλυτώνει· τὸ κοφτερό του τὸ σπαθὶ τοῦ παίρν' ἀπὸ τὸ χέρι, τοὺς Τοῦρκους διασκορπίζει.
Πὰ στὰ λευκά του τὰ φτερά τὸν Βασιλέα σκόνει, μέσ' στὸ πλατὺ τὸ σπήλαιον, ποὺ σ' εἶπα, τότε κι' ἐκεῖ τότε κοιμίζει. [φέρει,

—Καὶ τώρα πιά δὲν εἴμπορεῖ, γιαγιάκα, νὰ 'ξυπνήσῃ;
—Ὦ, βέβαια! Καιροὺς κειροὺς, σηκώνει τὸ κεφάλι, στὸν ὕπνον τὸν βαθύ του, καὶ βλέπ' ἂν ἦρθεν ἡ στιγμή, πῶχ' ὁ Θεὸς ὀρίσει, καὶ βλέπ' ἂν ἦρθ' ὁ ἄγγελος γιὰ νὰ τοῦ φέρῃ πάλι τὸ κοφτερό σπαθὶ του.

—Καὶ θάρθῃ ναί, γιαγιάκα μου; —Θάρθῃ παιδί μου, θάρθῃ.
Καὶ ὅταν ἔρθῃ, τί χαρὰ στὴν γῆ στὴν οἰκουμένη, σ' ὁποίους θὰ ζοῦνε τότε!
Διπλὸ τριπλὸ θὰ πάrouμεν αὐτὸ ποῦ μᾶς ἐπάρθη, κι' ἡ Πόλις κι' ἡ Ἀγιάσοφια δική μας θεὰ γένῃ.
—Πότε, γιαγιά μου; Πότε;

—Ὅταν τρανέψῃς, γιούκα μου, κι' ἀρματωθῇς, καὶ [κἀμης
τὸν ὄρκον στὴν Ἐλευθερίᾳ, σὺ κι' ὅλ' ἡ νεολαία, νὰ σώσετε τὴν χώρα—
Τότε θενάρθ' ὁ ἄγγελος κι' ἀγγελικαὶ δυνάμεις, νὰ 'μβοῦνε, νὰ 'ξυπνήσουνε, νὰ 'ποῦν στὸν Βασιλέα πῶς ἦλθε πιά ἡ ὥρα!

Κι' ὁ Βασιλεὺς θὰ σηκωθῇ τὴν σπάθα του θὰ δράξῃ, καί, στρατηγός σας, θεὰ 'μβῇ στὸ πρῶτό του βα—
τὸν Τοῦρκο νὰ χτυπήσῃ. [σίλειον
Καὶ χτύπα χτύπα, θὰ τὸν πᾶ μακριὰ νὰ τὸν πετάξῃ, πίσω στὴν Κόκκινη Μηλιά, καὶ πίσ' ἀπὸ τὸν ἥλιον, ποῦ πιά νὰ μὴ γυρίσῃ!

[Ἐκ τῶν «Ἀποθίδων Ἀυρῶν»]

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Τώρα εἶνε ἡ ἐποχὴ ποὺ κάμνουν λουτρά. Διὰ τὴν τάχα καὶ τὰ σκυλάκια νὰ μὴ κάμουν τὸ λουτρό τους, νὰ δυναμώσῃ τὸ στομάχι των καὶ νὰ χωνεύουν εὐκολώτερα τὸ φαγητὸν ποὺ τοῖς δίδει ὁ κύριός των ἢ ἡ κυρία των;

Καὶ τί εὐκολὰ ποὺ τὸ κάμνουν αὐτὰ τὸ λουτρό τους. Ἐμβαίνουν εἰς τὴν θάλασσαν ὅπως εἶνε καὶ πάλι ἔγαινον ὅπως εἶνε, καὶ δὲν ἔχουν σκοτούρα νὰ ῥαγίσουν καὶ νὰ βάζουν φορέματα. Μονάχα τρέχουν ἰσχυρὰ εἰς τὸ ἥλιον, τινάζουν τὸ μαλί των καὶ εὐθὺς στεγνώνουν. Καὶ κοντὰ εἰς τὴν ἄλλα δὲν φοβοῦνται νὰ πινοῦν. Ἐξέχουν τὸ κολύμβημα μόνον των χωρὶς νὰ τὸ μάθουν· δὲν βουλιάζουν, οὔτε πίνουν θάλασσαν, ὅπως τὰ παιδιὰ ποὺ δὲν ἔξέχουν κολύμβημα, ὅταν ἔρχεται τὸ κύμα καὶ τὰ παίρνει.

χουν, τρέχουν πάλιν διὰ νὰ μὴ τὰς προφθάσουν. Προχθὲς ταῖς ἤλθε μία ἰδέα.

— Νὰ κάνωμε λουτρό τοῦ Ἐκτορος καὶ τῆς Ἡρας, εἶπαν· πῶς θὰ εὐχαριστηθοῦν!

Θὰ εὐχαριστηθοῦν; διόλου! Ὁ Ἐκτωρ καὶ ἡ Ἡρα δὲν εἶνε αὐτῆς τῆς ἰδέας· δὲν θέλουν νὰ ἔμβουν ἐς τὴν θάλασσαν.

— Ἐδῶ! Ἐκτωρ! λέγει ἡ κυρία τοῦ Ἐκτορος.

Ὁ Ἐκτωρ ἀντιστέκεται, θέλει νὰ φύγῃ, ἡ κυρία του εἶνε πειδὺ δυνατὴ ἀπὸ τὸν Ἐκτορα. Τὸν παίρνει, τὸν σηκώνει, τὸν σκουντᾷ μετὰ ἐς τὰ κύματα.

Ἡ κυρία τῆς Ἡρας προσπαθεῖ νὰ πείσῃ μὲ τὸ καλὸ εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν Ἡραν νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν θάλασσαν. — Ἐμβα, Ἡρα μου, ἔμβα, κόρη μου τῇ λέγει.

Ἀλλ' ἡ Ἡρα κάμνει νάζια, δὲν θέλει οὔτε αὐτὴ. Τότε ἡ κυρία τῆς τὴν τραβᾷ καὶ ὅσο τὴν τραβᾷ, τόσο ἔπισω πάγει αὐτή. Οὔτε τὰ δάκτυλά της δὲν ἔβρεξε ἀκόμη.

— Γάβ, γάβ, φωνάζει ὁ Ἐκτωρ, σὰν νὰ θέλῃ νὰ εἴπῃ: Φοβοῦμαι.

— Γάβ, γάβ, φωνάζει καὶ ἡ Ἡρα σὰν νὰ θέλῃ νὰ εἴπῃ: Κ' ἐγώ!

Τί δειλοὶ αἱ; ἐγὼ ὅμως εἶδα μερικὸς δειλοὺς ποὺ εἶχαν ἀντὶ τέσσαρα δύο πόδια. Ἀλλὰ ἂς μὴ κατηγορήσω κανένα· διότι δὲν εἶνε καλὸν νὰ κατηγορῇ κανεὶς. Μόνον θὰ σᾶς παρακαλέσω ἂν ἔξερετε καὶ σεῖς κανένα φοβητσάρη μὲ δύο πόδια, ποὺ φοβεῖται τὴν θάλασσαν, νὰ τοῦ πῆτε κρυφά, κρυφά ἐς τὴν αὐτή: Εἶνε ἐντροπὴ νὰ εἶνε κανεὶς δειλός.

Τί εὐτυχισμένα ποὺ εἶνε τὰ σκυλάκια!

Καὶ ὅμως ὁ Ἐκτωρ καὶ ἡ Ἡρα δὲν τὴν ἐννοοῦν τὴν εὐτυχίαν των.

Αἱ μικραὶ των κυρία δὲν τὴν φοβοῦνται τὴν θάλασσαν, καὶ τώρα τὰς παύσεις, ποὺ δὲν ἔχουν μαθήματα, παίξουν μὲ τὰ κύματα τὸ κυνηγητό· ἅμα τραβιοῦνται μέσα τὰ κύματα, τρέχουν κατόπιν των κ' ἔπειτα δταν ῥαγίσουν ἔξω, τρέ-

Ο ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 86]

Ἐν παιδίον εἶχεν εἰδοποιήσει τοὺς γονεῖς μου, ὥστε ὅταν ἐπῆδησα ἀπὸ τὸ ἄλογον, ἡ μητέρα μου, αἱ ἀδελφαὶ μου, οἱ ἀδελφοί μου εἶχαν τρέξει εἰς τὴν θύραν. Ἐφθασε καὶ ἡ μάμμη μου ἀκουμβοῦσα εἰς τὸ ραβδί της.

Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀπὸ ποῖον ἤρχισα, ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐφίλησα ὅλους δύο φορές, σκουπίζων τὰ δάκρυα μου τὰ ὁποῖα ἔτρεχον ἀπὸ τὴν συγκίνησίν μου, καὶ ὅτι ἔπειτα ἔτρεξα νὰ φιλήσω τὸν πατέρα μου, ὁ ὁποῖος δὲν εἰμπόρεσε νὰ ἔλθῃ εἰς ἀπάντησίν μου.

— Ἀ! σὺ εἶσαι, καλὸ μου παιδί, Νικόλα μου, εἶπεν ὁ πατέρας φιλῶν με πολλὰς φορές· πόσο ἄργησαν νὰ περάσουν τὰ τρία χρόνια. Ἐτελείωσες τὴν ὑπηρεσίαν σου;

— Ναί, ἔκαμα τὸ χρέος μου εἰς τὴν Πατρίδα καὶ ἀπὸ τώρα μόνον διὰ τὴν οἰκογένειάν μου θὰ δουλεύω.

— Τί καλὰ! εἶπεν ἡ μητέρα μου, δὲν θὰ φύγῃ πλέον.

— Δὲν θὰ πάγῃ πειδὺ ἐς τὴν θάλασσαν· εὐχαριστῶ σε, Παναγία μου, ἐψιθύρισεν ἡ μάμμη μου μὲ ὁρμάτια σηκωμένα πρὸς τὸν οὐρανόν.

— Καὶ κάθε ἡμέρα θὰ σὲ ἔχωμε μαζὶ μας, εἶπον αἱ ἀδελφαὶ μου.

— Ἀδελφούλη μου, ἔλα νὰ σὲ φιλήσω ἀκόμη, εἶπεν ὁ Παῦλος.

— Ἐλα δά! σεῖς θὰ τὸν πνίξετε μὲ τὰ φιλιὰ σας εἶπεν ὁ Μπαρμπα Γούσης, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔλθει μὲ τὸ ἀμαξάκι του μαζὶ μὲ τὴν Ἀγγελικὴν διὰ νὰ μὲ ξαναἰδῇ. Εἴσθε εὐχαριστημένοι ποὺ ἤλθε, αἱ; Καὶ εἶνε καὶ καλὰ, πάχυνε, ἡ θάλασσα τὸν ὠφέλησε· οἱ Βινοὺ εἶνε καμωμένοι διὰ τὴν θάλασσα.

— Τί εἶν' αὐτὰ ποὺ λές, Γούση, σιώπα! τὸ παιδί δὲν θὰ ξαναπάγῃ ἐς αὐτὰ τὰ καταραμένα καράβια!

— Ἀ! σεῖς μὲ τὰ φιλιὰ σας καὶ τ' ἀγκαλιὰσματὰ σας, ἐξηκολούθησεν ὁ νοννός μου, δὲν εἶδατε τὰ σειρήνια ποὺ ἔχει ἐστὶ μανηκί του:

— Εἶνε κελευστής! ἐφώναξεν ὁ πατέρας μου μὲ χαράν.

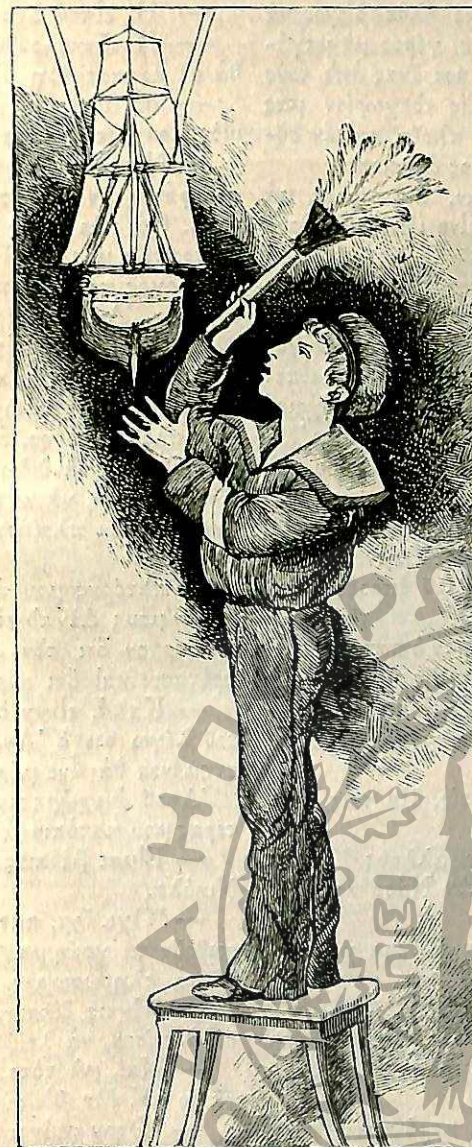
— Κελευστής! ἐφώναξαν καὶ οἱ ἄλλοι καὶ μ' ἐγυρνοῦσαν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ διὰ νὰ ἰδοῦν τὰ σειρήνια μου.

Ναί, ἤμουν κελευστής, ἐλησμώνησα νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ.

I'

Ἐνα μῆνα ἤμην εἰς τὸ χωρίον μου καὶ ἀκόμη μοῦ ἐφαίνετο ὅτι χθὲς εἶχα ἐπιστρέφει. Εἶχα τόσα πράγματα νὰ διηγηθῶ εἰς τοὺς ἀγαπητούς μου γονεῖς. Τὴν ἡμέραν ἐνῷ ἐβοηθοῦσα τὴν μητέρα μου εἰς τὸ χωράφι μας, αἱ ἀδελφαὶ μου ἐπλέκον ταντέλαν, ἡ ὁποία εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλειότερα εἰσοδήματα τοῦ τόπου μας. Ὁ Γιάννης ἦτο εἰς τὸ ἀμαξάκι· δὲν ἐκέρδιζε πολλὰ· ὁ Παῦλος ἐπήγαινε εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ κ. Φιλίππου, ὁ ὁποῖος εἶχε παραγερᾷσει πλέον, ἀλλὰ ἦτο πολὺ καλὸς καὶ πάντοτε τὴν ἀγαποῦσαν οἱ μαθηταὶ του.

Τὸ βράδυ διηγούμην τὰ ταξείδιά μου. Ὅταν εἶχα καιρὸν εἰς τὸ πλοῖον εἶχα κάμει ἐν μικρὸν καράβι· ὁμοίον μὲ τὸν Τολμηρόν· τὸ ἐκρέμασα εἰς τὴν ὀροφὴν καὶ τὸ ἐξεσκόνιζα κάθε ἡμέραν. Τὴν ἀγαποῦσα ἐκείνην τὴν φεργά-

ἘΞΕΣΧΟΝΙΖΑ ΚΑΘΕ ΗΜΕΡΑΝ ΤΟ ΚΑΡΑΒΑΚΙ ΜΟΥ.

δα ἡ ὁποία τόσον καλὰ μᾶς ἐταξίδευσεν εἰς τὸν ὠκεανόν.

Εἶχα ὅμως καὶ μίαν λύπην, διότι ἔβλεπα ὅτι αἱ δουλειαὶ μας ἐπήγαιναν ἄσχημα. Τὸ σπῆτι μας τὸ

είχαμε βάλει υποθήκη, ο πατέρας δεν ἐκέρδιζε λεπτό, ἀπὸ ἐργασίαν δὲ τῆς μητέρας μου καὶ τῆς ἀδελφῆς μου μόλις ἐξούσαμεν. Ὅταν ἤμην εἰς τὸ σχολεῖον οἱ γονεῖς μου εἶχαν χρεωθῇ ἔπρεπε νὰ πληρώσουν τόκους, καὶ ἴσως εἰς ὀλίγον οἱ δανεισταὶ θὰ ἐπωλοῦσαν τὸ καὶ μὲν τὸ σπιτάκι μας...

Μίαν ἡμέραν ὅπου ἡ μητέρα μου καὶ αἱ ἀδελφαὶ μου ἐπῆγαν ν' ἀπλώσουν ἀσπρόρουχα εἰς ἕνα χωράφι, καὶ ὠμιλοῦσαμεν ὁ πατέρας μου καὶ ἐγὼ μὲ λύπην διὰ τὴν κατάστασιν μας, μᾶς ἤλθε δίχως νὰ τὸν περιμένωμεν διόλου, ὁ Βερνᾶς, γέρος μὲ μεγάλην ὑπόληψιν εἰς τὸν τόπον μας καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους δανειστάς μας. Εἰς τὸ χωρίον μας εἶχε πολλὰ σπίτια, δύο ψαράδικα πλοῖα, καὶ ἕν εὐμορφον καράβι. Ἦτο πολὺ πλούσιος ἄνθρωπος.

Πολὺ γενναῖος ναυτικός, ἔλεγαν, καὶ τίμιος, μὰ ἕνας φιλόργυρος, ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε ἰδική μας δουλειά.

Ὁ πατέρας μου δυσηρεστήθη ἅμα τὸν εἶδε· ἐσκέφθη ὅτι ἤλθε νὰ τοῦ ζητήσῃ χρήματα.

Ἀλλὰ ὁ πλοίαρχος Βερνᾶς ἔδειξε μεγάλην εὐγένειαν, τοῦ ἔσφιξε καὶ τὰς δύο του χεῖρας καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἀ! Μπάρμπα Φλαμπᾶ, καμάρι πού τῶχεις! νά'χης ἕνα υἱὸν εἴκοσι χρόνων κελευστήν! δὲν εἶνε ἴλιγο πράγμα! ἤκουσα πολλὰ καλὰ γιὰ τὸν υἱὸ σου ἀπὸ ἑνὸς ἄλλου κελευστήν πού ἦταν εἰς τὸ πλοῖον· φαίνεται πὺς εἶνε ναύτης ὅπως πρέπει, λαμπρὸς θαλασσινός.

Ἐγὼ ἤμουν κατακόκκινος· τέτοιοι ἔπαινοι ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ γεροπλοίαρχου ἐκείνου μοῦ ἐπροξενούσαν μεγάλην χαράν.

— Ναί, ναί, εἶνε καλὸ παιδί, εἶπεν ὁ πατέρας μου, ξεύρει γράμματα καὶ αὐτὰ δὲν περνοῦν εἰς τὸ χωρίο μας· δὲν θὰ πληρώσω μ' αὐτὰ τὰ χρέη μου.

— Καὶ γιατί ὅχι; εἶπεν ὁ πλοίαρχος· πόσα μοῦ χρωστᾷς, Μπάρμπα Φλαμπᾶ;

— Ἐως δέκα χιλιάδες δραχμαῖς, δὲν ταῖς λησμονῶ.

— Καὶ δὲν χρωστᾷς σὲ κανένα ἄλλον;

— Χρωστῶ δύο χιλιάδες ἔς τὸν Νάσο καὶ ἑκατόσαις ἔς τὸν Γούση.

— Ὡστε ὅλον τὸ χρέος σου δώδεκα χιλιάδες ἐξακόσαις δραχμαῖς;

— Ναί, εἶπε μὲ ἀναστεναγμὸν ὁ πατέρας μου.

— Γέρω Φλαμπᾶ, εἶπεν ἔξαφνα ὁ πλοίαρχος Βερνᾶς, θέλεις νὰ γλυτώσης ἀπὸ τὸ χρέος σου; ... Δὸς μοῦ τὸν υἱόν σου ἔς τὸ καράβι μου.

Ἐβγάλα δυνατὴν φωνὴν καὶ ἡ καρδιά μου ἤρχισε νὰ κτυπᾷ δυνατὰ, ἀπὸ φόβον ἢ ἀπὸ χαρὰν δὲν εἰμopoῶ νὰ τὸ εἶπω.

— Ἀκουσε, ἐξηκολούθησεν ὁ Βερνᾶς, ἔπειτα ἀπὸ δεκαπέντε ἡμέρας θὰ κάμω τὸ τελευταῖόν μου ταξίδι μὲ τὸν Γενναῖον, θὰ ὑπάγω νὰ φορτώσω κάρβουνο ἀπὸ τὸ Γκάρδιφ διὰ νὰ τὸ ξεφορτώσω εἰς τὸ Ρίον

Ἰανέϊρον. Ἀπ' ἐκεῖ θὰ φορτώσω ἄλλα πράγματα· ἐγὼ εἶμαι γέρος· θέλω ἕνα ὑποπλοίαρχον πού νὰ εἰμπορῇ νὰ μὲ ἀντικαταστήσῃ, ἂν πάθω τίποτε εἰς τὸν δρόμον· ὁ κελευστής ἐκεῖνος πού σου ἔλεγα, μοῦ εἶπεν ὅτι ὁ υἱός σου εἰμπορεῖ νὰ μοῦ χρησιμεύσῃ πολὺ, διότι ἔχει πολλὰς ναυτικὰς γνώσεις, καὶ ὅτι ξεύρει καλὰ τὰ ἀγγλικά· δι' αὐτὸ σου τὸν ζητῶ. Σκέψου λοιπὸν Γέρω Φλαμπᾶ, ἡ μοῦ δίδεις τὸν υἱόν σου διὰ δύο χρόνια καὶ σοῦ ἐξοφλῶ τὸ χρέος σου, ἢ...

— Ἦ, εἶπεν ὁ πατέρας μου μὲ ἀγωνίαν.

— Ἦ ἐξακολουθῶ τὴν δίκην, ἢ ὁποῖα σὲ ἴλιγο θὰ σὲ καταστρέψῃ ὁλότελα.

— Μὰ αὐτὸ πού μὲ προτείνεις εἶνε φοβερό· ἢ τὸν υἱόν μου ἢ τὴν καταστροφὴ μου.

— Νὰ σ' ἀκούσῃ κανεὶς θὰ νομίσῃ πὺς θέλω νὰ σοῦ φάγω τὸν υἱόν σου, εἶπεν ὁ πλοίαρχος γελῶν δυνατὰ. Θὰ εἶνε πολὺ καλὰ ἔς τὸ καράβι· θὰ τρώγῃ εἰς τὸ τραπέζι μου... Ρώτησέ τον ἂν δὲν προτιμᾷ ν' ἀνεπλοίαρχος παρὰ νὰ ποτίξῃ τὰ λάχανά σου. Δὲν εἶνε ἀλήθεια, Ἀνοικτόκαρδε;

Ἐχαμήλωσα τὰ ὀμμάτιά μου, ἀλλὰ ἡ καρδιά μου ἐκτυποῦσε δυνατότερα. Ν' ἀναχωρήσω! νὰ ταξειδεύσω καὶ πάλιν εἰς τὴν ὠραίαν θάλασσαν, καὶ ὅχι πλέον ὡς ἀπλοῦς ναύτης, ἀλλ' ὡς ὑποπλοίαρχος, νὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ δίδω προσταγὰς διὰ τοὺς χειρισμοὺς τῶν ἀρμένων, νὰ κατοικῶ εἰς τὰ δωμάτια τῆς πύμνης μὲ τὸν πλοίαρχον, αὐτὰ μοῦ ἔδιδαν μεγάλην χαράν.

Ὁ πατέρας μου ἐνόησε τὴν σιωπὴν μου καὶ τὴν χαράν μου; Δὲν τὸ εἰδεύρω. Ἀλλ' ἀπεκρίθη εἰς τὸν πλοίαρχον ὅτι τὸν εὐχαριστεῖ διὰ τὴν καλὴν του πρότασιν καὶ ὅτι αὐρίον θὰ τοῦ ἀπαντήσῃ.

— Καλὰ, εἶπεν ὁ Βερνᾶς ἀναχωρῶν, ἐγὼ ὅμως σοῦ λέγω ὅτι ὁ Ἀνοικτόκαρδος πεῖδ πολὺ εὐχαριστημένος θὰ εἶνε μέσ' στὴν θάλασσα παρὰ ἐδῶ.

Ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ὁ πλοίαρχος, μοῦ εἶπεν ὁ πατέρας μου κατόπιν ἀπὸ ὀλίγην σιωπὴν.

— Εἶμαι βέβαιος ὅτι σοῦ ἀρέσει ἡ ναυτικὴ ζωὴ, Νικόλα.

— Ὅχι, ὅχι, πατέρα εἶπα, θέλω μονάχα νὰ πληρωθῶν τὰ χρέη μας· καὶ δὲν βλέπω ἄλλον τρόπον νὰ τὰ πληρώσωμεν.

— Ἐχεις δίκαιον, δὲν ἔχομεν ἄλλον τρόπον· μὰ συλλογίσου, νὰ λείψῃς ἀκόμη δύο χρόνια εἰς ξένα!

— Ναί, μὰ τότε, ἐφώναξα ἀγκαλιάζων αὐτόν, θὰ ἔλθω καὶ δὲν θὰ φύγω ποτέ.

— Ὅταν φεύγῃ ἕνας ναύτης δὲν εἶνε ἀσφαλισμένος πάντα πὺς θὰ ξαναγυρίσῃ, εἶπεν ἡ μάμμη μου, ἢ ὁποῖα τὰ εἶχεν ἀκούσει ὅλα.

Ἐσχυρὰ τὴν κεφαλὴν μου ὡς ἐνοχος.

— Ὡ! μὴ τὸ κρύβῃς, Νικόλα, εἶπε πάλιν ἡ μάμμη, δὲν εἶνε ἐντροπή, σὺ θέλεις νὰ φύγῃς μὲ τὸ καράβι...

— Μάμμη...

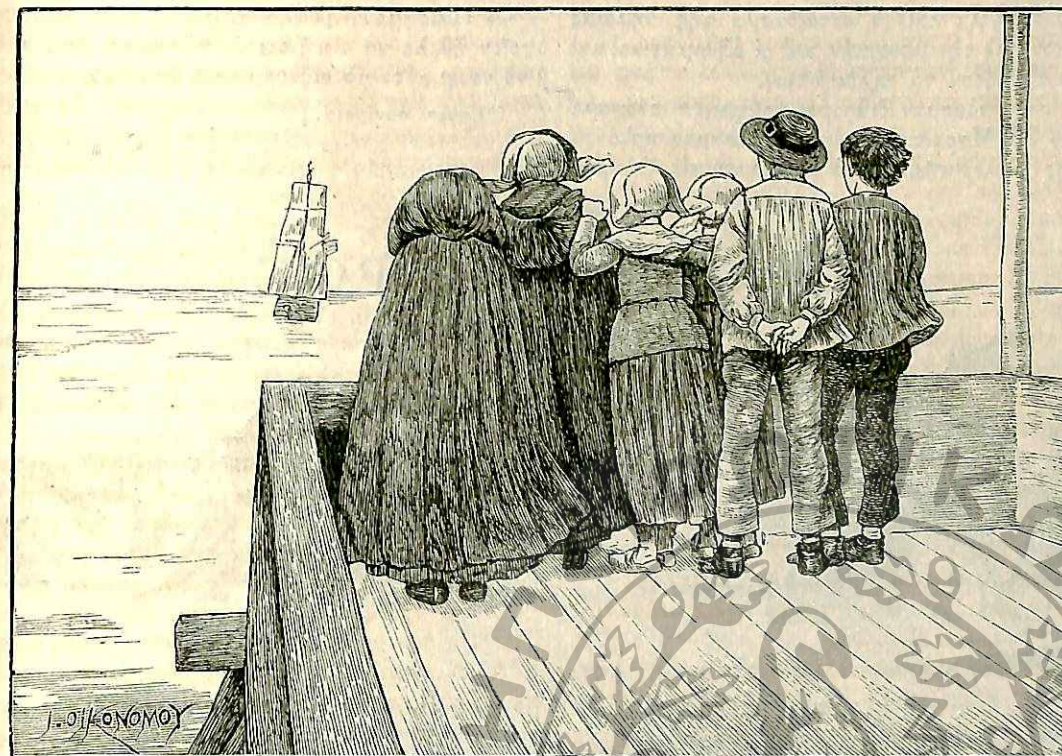
— Λόγια δὲν θέλω, ξέρω ἐγὼ τί λέγω· χθὲς ποῦ ἐξεσκόνιζες τὴν φεργάδα σου, εἶδα πὺς ἐδάκρυσε γιὰ τὴν Μαρία ἀπὸ ἀπροσεξίαν ἔσπασε ἕνα σχοινί. Ἀ! σὲ γνωρίζω. Καὶ σὺ τὸ ἴδιον σὰν τὸν Βινού. Ὅταν ἔμεινε ἕνα μῆνα εἰς τὴν στερεὰ, ἔτρεχε κάθε ἡμέρα νὰ βλέπῃ τὴν ἀκρογιαλιά, σὰν νὰ φοβότανε νὰ μὴ τοῦ φύγῃ ἡ θάλασσα... Εἶνε τῆς τύχης, Φλαμπᾶ, εἶνε γραπτὸ, νὰ γείνῃ ναυτικός καὶ τοῦτος. Ἄφησέ τον νὰ πάγῃ μὲ τὸν Βερνᾶ.

Ἡ μάμμη μου μοῦ ἔδιδε τὴν ἄδειαν νὰ ἀναχωρήσω; Δὲν τὸ ἐκαλοπίστευσα· καὶ ὅμως ἦτο ἀλήθεια.

λὰ ταξίδια, καὶ μολονότι τὸ εἶχαν χρωματίσει καὶ ἐφαίνετο καινούργιο, ἦτο παλαιόν.

Ὁ Γενναῖος, μὲ ὅλα τὰ πανιά ἀνοικτὰ καὶ φουσκωμένα ἔσχιζε τὰ κύματα, ἐσκαμπανέβαζε πολὺ, ἀλλὰ ἐγὼ ἤμουν συνειθισμένος καὶ δὲν μ' ἐπίανε ἡ θάλασσα. Τὴν νύκτα ἐφθάσαμεν εἰς Γκάρδιφ· ἔγραψα ἀμέσως εἰς τοὺς γονεῖς μου, καὶ μὲ μεγάλην μου χαρὰν ἔλαβα ἀπάντησιν πρὶν ἀναχωρήσωμεν εἰς Ρίον Ἰανέϊρον. Ὅλοι, ἔλεγε τὸ γράμμα, ἦσαν καλὰ καὶ ἐπαρκαλοῦσαν διὰ τὸ καλὸν μου κατευθδόν.

Πραγματικῶς τὸ ταξίδιον ἦτο ὠραιότατον· τὸ εἶχα κάμει μὲ τὸν Τολμηρόν, ἀλλὰ τώρα μοῦ ἐφάνη

«ΟΛΟΙ, ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ, ΗΛΘΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΚΥΜΑΤΑΝ ΔΙΑ ΝΑ ΜΑΣ ΙΔΟΥΝ ΝΑ ΦΕΥΓΟΜΕΝ»

ἡ μητέρα μου ἐδυσκολεύθη νὰ πεισθῇ. Τριγύρω μου ὄλοι ἔκλαιον ὡς νὰ ἐπρόκειτο ν' ἀποθάνω. Τέλος πάντων τὸ συμφέρον ἐνίκησε τὴν ἀγάπην. Καὶ τὴν αὐριανὴν ἡμέραν ἐπῆγα εἰς τοῦ Βερνᾶ καὶ τοῦ εἶπα ὅτι καὶ οἱ γονεῖς μοῦ δίδουν τὴν ἄδειαν νὰ ἔμβω ὡς ὑποπλοίαρχος εἰς τὸ πλοῖόν του.

Ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ· ὅλοι οἱ ἰδιοὶ μοῦ ἦσαν λυπημένοι, ἡ μάμμη μου μοῦ ἔδωκε τὴν εὐχὴν τῆς μὲ ἀναστεναγμὸν, ὅλην μου ἡ οἰκογένεια, ἐκτὸς τοῦ καυμένου τοῦ πατέρα μου, ἦλθαν εἰς τὴν προκυμαίαν διὰ νὰ μᾶς ἰδοῦν νὰ φεύγωμεν· ὁ Γενναῖος ἦτο εὐμορφον πλοῖον, ἀλλὰ εἶχε κάμει πολ-

ἀκόμη ὠραιότερον. Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὸν Ἰσημερινόν, ὅπου γίνεται γαλήνη, ἐνῶ τὰ πανιά ἔμεινον κολημένα εἰς τὰ κατάρτια, ὡς ἀσπρόρουχα διὰ στέγνωμα, χωρὶς νὰ ἔρχεται οὐδὲ τὸ παραμικρότερον ἀεράκι νὰ τὰ φουσκώσῃ, ἔδλεπα νὰ κολυμβοῦν εἰς τὴν χλιαρὰν καὶ ἥσυχον θάλασσαν χιλιάδες ψαριῶν, τὰ ὁποῖα ἐπετοῦσαν ἐπάνω ἀπὸ τὰ κύματα ὡς πουλιὰ.

Εἰς Ρίον Ἰανέϊρον ἐμείναμεν ἕνα μῆνα διὰ νὰ ξεφορτώσωμεν τὸ κάρβουνό μας. Τὸ Ρίον Ἰανέϊρον εἶνε πολὺ ἐμπορικὴ πόλις, αἱ προκυμαῖαι εἶνε γεμάται ἀπὸ δέματα, εἰς δὲ τὸν λιμένα του εὐρίσκονται πάντοτε πλοῖα διαφόρων τόπων. Ὅταν τὴν Κυριακὴν

τὰ πλοῖα ἀναβιβάζουν τὰς σημαίας εἰς τὸν ὀπίσθιον ἱστὸν (κατάρτι), εἶνε μία χαρὰ νὰ βλέπῃ κανεὶς ὅλα ἐκεῖνα τὰ χρώματα ν' ἀνερίζουν κάτω ἀπὸ τὸν καταγάλανον οὐρανόν· τὴν Γαλλικὴν σημαίαν μὲ τὰ τρία χρώματά της, τὴν ἄσπρην σημαίαν τῆς Ἀμερικῆς μὲ τὰς κόκκινας γραμμὰς, καὶ τὴν γαλάζιαν γωνίαν μὲ τὰστρο, τὴν κόκκινην τῆς Ἀγγλίας μὲ τὸν σταυρόν της ὁ ὁποῖος ἔχει τρία χρώματα, τὴν Ρωσικὴν ἢ ὁποία ὁμοιάζει μὲ τὴν γαλλικὴν, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ τρία χρώματά της εἶνε βαλμένα ὀριζοντίως, καὶ τὴν Ἑλληνικὴν, τὴν εὐμορφὴν μὲ τὸ ἀσπρογάλαζόν της γλυκὺ χρῶμα.

Σέβομαι πολὺ τὰς σημαίας. Εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα τὸ σήκωμα καὶ τὸ καταβάσμα τῆς σημαίας τὸ χαιρετοῦν μὲ τὴν μουσικὴν, καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ναῦται ἐβγάζουν τὰ πιλίκιά των.

Ἀφοῦ ἐφορτώσαμεν διάφορα πράγματα ἐκάναμε πανιά τὴν 25 Μαρτίου καὶ ἐπροχωρήσαμεν πρὸς τὰ Νότια τῆς Ἀμερικῆς, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ γρή-

γορον ρεῦμα τὸ ὁποῖον θὰ μᾶς ἐσκουντούσε ἡσυχα εἰς τὴν Εὐρώπην. Εἴχαμεν περάσει τὸν Ἰσημερινόν, καὶ εἴμεθα ὀλίγα μίλια μακρὰν ἀπὸ τὰς νήσους Βερμίδας, ὅτε ὁμῶς ἔξαφνα ὁ καιρὸς ἤρχισε νὰ γαλνᾷ. Τὸ βαρόμετρον ἤρχισε νὰ καταβαίνει γρήγορα, ὁ οὐρανὸς ἔγεινε κατάμαυρος καὶ ἡ θάλασσα ἤρχισε νὰ φουσκῶνῃ. Ἔως τότε δὲν εἶχα ἰδεῖ ἀκόμη ἀγριεμένον τὸν Ὠκεανόν, εἰς ὀλίγον θὰ μᾶς ἔπιανε μεγάλη τρικυμία· ὁ Γενναῖος ἔτρεχε γρήγορα, μολοντί εἴχαμεν τότε μαζεύσει ὅλα του τὰ πανιά· ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι τὸν σκουντᾷ καμμία δύναμις ὅπου δὲν ἐφαίνετο.

Ἐρώτησα τὸν πλοίαρχον Βερνᾶν, ὁ ὁποῖος μοῦ ἀπεκρίθη μουρμουρίζων:

— Παιδί μου, ἡ θάλασσα εἶνε πάντα θάλασσα· τὸ ὁποῖον ἤθελε νὰ εἰπῇ ὅτι ἡ θάλασσα ἔχει πολλοὺς κινδύνους· αὐτὸ τὸ εἴξευρα πρὸ πολλοῦ.

[Ἔπειτα συνέχεια.]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

(Κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς ΛΑΡΙΑΝΑΣ ΠΙΑΤΣΗ)

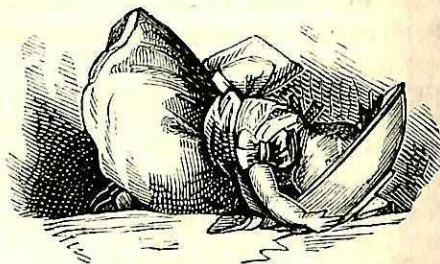
Ο ΚΟΥΝΟΥΠΑΡΟΣ

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΙΣ

(Ὁ Μιμῆς νοιώθει πῶς κἄτι ἔχει στὸ κεφάλι του.)

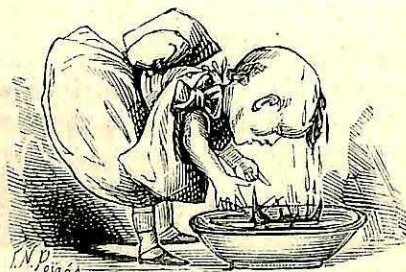
— Ἄχ, ἄχ, ἄχ! μὲ κεντρώνει!

ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΡΑΞΙΣ

(Ὁ Μιμῆς βουτᾷ μὲ παληκάρι τὸ κεφάλι του μέσα στὴν λεκάνη.)

— Πούφ!

ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΙΣ

(Ὁ Μιμῆς παρατηρεῖ τί πράγμα τὸν ἐτσιμποῦσε τόσο δυνατά.)

— ὦ! τί μεγάλος κουνούπαρος!

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΗΜΕΤΕΡΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἡ Διεύθυνσις τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ἐπιθυμοῦσα νὰ καταστήσῃ εἰς τοὺς συνδρομητὰς αὐτῆς εὐκολωτέραν τὴν ἀποκτησὶν τῶν νεωτέρων τόμων τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, ἀπεφάσισε νὰ διαθέσῃ ἀνὰ διακόσια (200) ἀντίτυπα ἐξ ἐκάστου τόμου εἰς πολὺ μικροτέραν τιμὴν

τῆς ὠρισμένης καὶ διαρκοῦς αὐτῶν τιμῆς. Ὅσοι λοιπὸν εἶνε ἤδη ἐγγεγραμμένοι συνδρομηταὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος καθὼς καὶ ὅσοι θὰ ἐγγραφῶσι μέχρι τέλους τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου, δύνανται νὰ λάβωσιν, ἀποτεινόμενοι ἀπ' εὐθείας πρὸς ἡμᾶς, τὰ ἐξῆς βιβλία:

Τὸν τόμον τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ τοῦ 1882, μετὰ 117 εἰκόνων [τιμώμενον φρ. 2,50] μόνον ἀντὶ φρ. 1,80	
Τὸν τόμον τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ τοῦ 1883, μετὰ 121 εἰκόνων [τιμώμενον φρ. 2,50]	» » » 1,80
Τοὺς ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΔΙΑΛΟΓΟΥΣ ὑπὸ Αἰμιλίου Εἰμαρμένου [τιμωμένους φρ. 1,50]	» » » 1 —
Τὸ ΕἰΣ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ! διήγημα ὑπὸ τοῦ Μείν Ρήδ κατὰ παράφρασιν Ἀριστ.	
Π. Κουρτίδου, μετὰ 25 εἰκόνων [τιμώμενον φρ. 1,75]	» » » 1,25
Τὰ ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ὑπὸ Ἀριστοτ. Π. Κουρτίδου [τιμώμενα φρ. 2]	» » » 1,50
Τὴν ΜΟΥΣΑΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, ποιήματα διὰ παιδία ὑπὸ Ἀλ. Κατακουζηνοῦ [τιμωμένην φρ. 1,50]	» » » 1 —
Τὰς ΠΑΙΔΙΚΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ὑπὸ Αἰμ. Εἰμαρμένου, μετὰ 11 εἰκόνων [τιμωμένας λεπτῶν 50]	» » λεπτῶν 30
Τὸ ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΔΕΥΚΩΜΑ ὑπὸ διαφόρων συνεργατῶν τῆς «Διαπλάσεως» [τιμώμενον λεπτῶν 50]	» » λεπτῶν 30
Τὰ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΕΝ μεταφρασθέντα ὑπὸ Αἰμιλίου Εἰμαρμένου [τιμώμενα λεπτῶν 50]	» » λεπτῶν 30

Ὅσοι ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων ἢ καὶ ἐγγραφησομένων συνδρομητῶν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀποκτήσωσιν εἰς τὰς ἡλαττωμένας τιμὰς ὅλα τὰ ἄνω βιβλία, ἢ μερικὰ ἐξ αὐτῶν, παρακαλοῦνται νὰ σπεύσωσι νὰ κάμωσι τὰς αἰτήσεις των, διότι ἅμα ἐξαντληθῶσι τὰ διακόσια (200) ὠριμένα ἀντίτυπα ἐκάστου βιβλίου, ἢ καὶ παρέλθῃ ἡ ὠρισμένη προθεσμία τῆς 31 Σεπτεμβρίου, οἱ τόμοι τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ οἱ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ καὶ τὰ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ θὰ πωλοῦνται πάλιν εἰς τὴν ἀρχικὴν των τιμὴν ἥτις εἶνε ἡ ἐντὸς παρενθέσεως σημειωθείσα.

Ὅλα τὰ ἀνωτέρω βιβλία ἀποστέλλονται

καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὸ Ἐξωτερικὸν ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν, ἐξαιρέσει τῶν τόμων τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, δι' ἕκαστον τῶν ὁποίων ὁ αἰτῶν πρέπει νὰ συναποστέλλῃ μετὰ τοῦ ἀντιτίμου καὶ λεπτὰ 30 διὰ ταχυδρομικὰ τέλη.

Αἱ αἰτήσεις δεόν νὰ συνοδεύωνται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου τῶν ζητούμενων βιβλίων, εἰς νομίσματα, ἢ τραπεζικὰ γραμμάτια, ἢ ἐπιταγὰς, ἢ γραμματόσημα, ἄλλως δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψει. Ἀπευθύνονται δὲ πρὸς τὸν κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον Ὑδραῖον, ἐκδότην τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» εἰς Ἀθήνας.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Η ΑΛΕΠΟΥ ΣΤΟ ΧΑΤΖΗΛΙΚΙ

(Δημιῶδες παραμύθιον)

Ήταν μιὰ ἀλεπού, καὶ δὲν εἶχε τί νὰ φάη καὶ καμώθηκε τάχα πὼς πάγει στὸ χατζηλίκι. Στὸν δρόμο βρίσκει ἓνα πετεινὸ, καὶ 'κείνος τὴν ρωτᾷ:

«Ποῦ πᾶς, κυρὰ Μαριά;»

«Στὸ χατζηλίκι πάω, νὰ γείνω χατζήδενα» εἶπ' αὐτή.

«Νάρθῳ κ' ἐγώ;» τῆς λέει.

«Ἔλα», τοῦ λέει· «μήπως θὰ σὲ πάρω στὴς πλάταις μου;»

Καὶ πῆγε καὶ ὁ πετεινὸς μαζί. Πῆγε παρακάτω καὶ βρίσκει κατὶ περιστέρια, καὶ ὅταν τὴν εἶδαν τὰ περιστέρια ἐφτερούγισαν. Καὶ αὐτὴ τοὺς εἶπε:

«Μὴ φεύγετε, μὴ φεύγετε! τάφησα ἐγὼ τὰ παλὰ μου· τώρα θὰ πάω στὸ χατζηλίκι.

«Νάρθῳ κ' ἐγώ, κυρὰ Μαριά;» τῆς λέει τὸ μεγάλο περιστέρι.

«Ἐδῶ πούρχεται ὁ πετεινός, ἔλα καὶ σύ» τοῦ λέει αὐτὴ· μήπως θὰ σὲ πάρω στὴς πλάταις μου;»

Τότε πῆγε καὶ τὸ περιστέρι μ' αὐτήν. Πῆγε παρακάτω καὶ βρίσκει κατὶ παπαδάκους (τσαλαπετεινούς). Σὰν τὴν εἶδαν οἱ παπαδάκοι ἐφτερούγισαν.

«Μὴ φεύγετε», τοὺς λέει ἡ ἀλεπού· «τάφησα ἐκεῖνα τὰ παλὰ μου· τώρα κινῶ γιὰ τὸ χατζηλίκι.»

«Νάρθῳ κ' ἐγώ;» τῆς λέει ὁ μεγάλος παπαδάκος.

«Ἐδῶ πούρχονται κ' οἱ ἄλλοι, ἔλα καὶ σύ, μήπως θὰ σὲ πάρω στὴς πλάταις μου;»

Σὰν ἐπερπάτησαν πολὺ, ἔφτασαν σὲ μιὰ σπηλιά, κ' ἐκεῖ τοὺς εἶπε ἡ ἀλεπού:

«Ἐλᾶτ' ἐδῶ μέσα τώρα νὰ ξεμολογηθοῦμε, γιὰτ' ἔχομε νὰ περάσωμε θάλασσας καὶ ποτάμια, κ' ὁ Θεὸς τὸ ξέρει, ἂν θὰ ζήσωμε νὰ φθάσωμε στὸ χατζηλίκι ἢ ὄχι. Ἔλα σὺ πρῶτος, πετεινέ, νὰ σὲ ξεμολογήσω!»

«Τί ἔκαμα ἐγώ, κυρὰ Μαριά;» τῆς λέει ὁ πετεινός.

«Ἐσὺ τί ἔκαμες;» τοῦ λέει ἡ ἀλεπού· «σὺ ποὺ λαλεῖς ἀπ' τὰ μεσάνυχτα καὶ ξυπνᾷς τὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου; καὶ κάποτε λαλεῖς γρηγορότερα καὶ γελι-

οῦνται κ' βγαίνουν τὰ καρβάνια καὶ τὰ πατοῦν οἱ κλέφταις;»

Ἐκάθησ' ἡ κυρὰ ἀλεπού κ' ἔφαγε τὸν πετεινόν.

«Ἔλα καὶ σύ, περισσότερε, νὰ σὲ ξεμολογήσω.»

«Τί κακὸ ἔκαμα ἐγώ, κυρὰ Μαριά;» τῆς λέει.

«Τί κακὸ ἔκαμες;» τοῦ λέει, «ὅπου ὁ κόσμος σπέρνουν τὰ γεννήματά τους νὰ 'δγάλουνε καρπούς καὶ σὺ πᾶς καὶ σκάφτεις καὶ τὰ τρώς;»

Ἐφαγε καὶ τὸν περισσότερον. Ὑστερα φωνάζει καὶ τὸν παπαδάκο.

«Ἔλα καὶ σύ, παπαδάκο, νὰ σὲ ξεμολογήσω!»

«Τί κακὸ ἔκαμα ἐγώ, κυρὰ Μαριά;» τῆς λέει.

«Ἐσὺ τί κακὸ ἔκαμες;» τοῦ λέει, «ὅπου ἐκλεψες τὴν κορόνα τοῦ βασιλέα, καὶ τὴν ἔχεις στὸ κεφάλι σου;»

«Ὁχι, κυρὰ Μαριά;» τῆς λέει, «δὲν τὴν ἐκλεψα» στάσου νὰ πάω νὰ φέρω καὶ μάρτυρας.»

«Ἐ καλὰ, σύρε!»

Πηγαίνει ὁ παπαδάκος καὶ κάθεται ἐπάνω σὲ μιὰ γκοριτσιὰ, κ' ἐκεῖ περνοῦσε ἀπὸ κάτω ἓνας κυνηγός, καὶ τὸν ἐσημάδεψε μὲ τὸ τουφέκι νὰ τὸν σκοτώσῃ.

«Μὴ μὲ σκοτώσῃς» τοῦ λέει, «καὶ θὰ εἶσαι κερδισμένος ἀπὸ 'μένα· ἔλα νὰ σὲ πάω σὲ μιὰ ἀλεπού, ποὺ εἶνε κρυμμένη.»

Τὸν ἐπῆρε καὶ τὸν ἐπῆγε, κ' ἐκεῖ ποὺ ἔμβαινε στὴν πόρτα τῆς σπηλιάς φωνάζει ὁ παπαδάκος:

«Κόπιασ' ἔξω, κυρὰ Μαριά, σοῦ ἔφερα τοὺς μαρτυρας.»

Τότε ἡ ἀλεπού εἶπε:

«Τόσο περὶήσανοι εἶνε αὐτοὶ οἱ μάρτυρες, καὶ δὲν καταδέχονται νὰ ἐμβοῦν μέσα;»

«Δὲν θέλουν νὰ ἐμβοῦν μέσα· κόπιασε ἡ ἀρεντιά σου ἔξω!» τῆς λέει αὐτός.

Καὶ ὁ κυνηγὸς ἐσημάδεψε τὴν πόρτα τῆς σπηλιάς καὶ καθὼς πῆγε νὰ 'βγῇ ἡ ἀλεπού, ρίχνει μιὰ τουφεκιά ὁ κυνηγὸς καὶ τὴν σκοτώνει· κ' ἐκεῖ ποὺ ἐφυχομαχοῦσε, λέει ἡ ἀλεπού τοῦ παπαδάκου:

«Νὰ κακὴ σου 'μέρα καὶ μαύρη μὲ τοὺς μαρτύρους ποὺ μοῦ ἔφερες!»

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς φιλάργυρος, ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ ὀλίγον κουτός, ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τινὰ φίλον του καὶ πρὶν τὴν σφραγίσαι προσέθεσε τὸ ἑξῆς ὑστερόγραφον:

«Μέ συγχωρεῖς, φίλε μου, διότι δὲν ἔθεσα τὸ γραμματόσημον εἰς ταύτην μου τὴν ἐπιστολήν· ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ ἐνεθυμήθην ἀφοῦ τὴν ἔστειλα εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.»

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Μαριάς τῶν Μεδικῶν.

Ἡ μήτηρ μοιράζει ἐν ἀπείδιον εἰς τρία μέρη, καὶ διδίδει τὸ ἐν εἰς τὴν Ντώλαν, τὸ ἄλλο εἰς τὴν Λιλίκαν καὶ τὸ τρίτον θέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ἡ Ντώλα παρατηροῦσα τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης μερίδιον:

— Μαμά, γιὰ δώσέ μου κ' αὐτὸ ἐμένα νὰ 'δοῦμε θὰ κλαίῃ ἡ Λιλίκα;

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Μαριάς τῶν Μεδικῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ὁ τόμος τῆς πρώτης ἐξαμηνίας τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ τοῦ τρέχοντος ἔτους 1884, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τοῦ ὁραίου διηγήματος **Οἱ μαθηταὶ τοῦ Εὐσεβίου**, ἐξεδόθη καὶ διανεμήθη εἰς τοὺς συνδρομητὰς αὐτῆς. Ὅσοι δὲν εἶνε συνδρομηταὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ καὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀποκτήσωσι τὸ κάλλιστον τοῦτο βιβλίον διὰ παιδίαν, ἄς ἀποταθῶσιν εἰς τὸ Γραφεῖόν μας, ὅπου πωλεῖται ἀντὶ φρ. 1,50.

ΤΑΜΕΙΟΝ ὙΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Δι' ἑλλειψιν χώρου ἀνεβλήθη διὰ τὸ προσεχὲς φύλλον ἡ δημοσίευσίς τοῦ ἑκτοῦ δελτίου τῶν συνεισφορῶν.

Ὅσοι ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ συνδρομητῶν μας θὰ ἀλλάξωσι κατοικίαν τὴν 1 Σεπτεμβρίου, παρακαλοῦνται νὰ μᾶς κάμωσιν ἐγκαίρως καὶ ἐγγράφως γνωστήν τὴν νέαν των κατοικίαν, διὰ νὰ προληφθῇ πᾶσα ἀνωμυλία περὶ τὴν διανομὴν τοῦ φύλλου.

Νὰ βαλθῇς λοιπὸν μὲ τὰ δυνατὰ σου, **Μαρία** τῶν **Μεδίκων**, νὰ τὸ μάθῃς γρήγορα τὸ Συντακτικόν, γιὰτί, βλέπεις, χωρὶς αὐτὸ οὔτε βῆμα δὲν ἔμπορῶμεν νὰ κάμωμεν εἰς τὴν φιλογικήν δόξαν...

Γράψε τῆς συχνὰ τῆς **Λίνδας**, **Ἐλευθέρας** **Ἑλλάς**, μὴ τὴν λησμονεῖς, διότι ἐκεῖ στήν Κηφισίαν δὲν ἔχει καμμίαν φίλην καὶ εὐχαριστεῖται πολὺ ὅταν λαμβάνῃ ἐπιστολὰς ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις φίλας τῆς. Γράψε τῆς λοιπὸν τῆς τσαμένης· ὅλαι αἱ φίλαι τῆς νὰ τῆς γράφετε.

Μάζευε ἐντυπώσεις, φρεσκάδα, δρόσον, ζωηρότητα εἰς τὴν ἔοχλῃν ὅπου μένεις, **Ἡρώς** τῆς **Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως**, διὰ νὰ τὰς σκορπίσῃς μὲ ἀφρονίαν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ποὺ θὰ σὰς προτείνω προσεχῶς.

Τὸ ψευδώνυμον **Ἀρχῶν** **Ἐωσφορός** εἶνε ὅλον ἰδικόν σου, φίλε **Κ. Ν. Χ.**

Δύσκολα πράγματα ζητεῖ ὁ φίλος μου **Τηλέμαχος**· **Δημοσιεύσατε** **μιὰ φορὰ τὴν εἰκόνα τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ**, μοὶ γράφε. Δύσκολον πρᾶγμα, ἀλλ' ὅχι καὶ ἀδύνατον· θὰ τὸ ἔχω στὸν νοῦν μου.

Τώρα ποὺ ἔμαθες καὶ γράφεις ὀλίγον, νὰ μὴ μὲ ἀφίνης χωρὶς γράμμα, **Φιλόπατρις Ἑλληνίς**· νὰ μοῦ γράψῃς τακτικά. Naί;

Τί ἀξιαγάπητο ποὺ εἶνε τὸ **Μὴ με λησμονεῖς!** Ποία, νομίζετε, ἦτο ἡ πρώτη του φροντίς ἅμα ἐτελείωσαν αἱ ἐξετάσεις του καὶ ἤρχισαν αἱ διακοπαί; Ἀμέσως νὰ γράψῃ εἰς τὴν φίλην τῆς **ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ**. Καὶ νὰ ἰδῇτε τί χαριτωμένα ποὺ γράφει!

Καὶ ἐγὼ σὲ φιλῶ, **Ἀγαθία** μου· **Νὰ** μοῦ γράψῃς. Ἔτσι φαίνεται, **Ἀδελφοποίησις** τῶν **Λαῶν** τῆς **Γῆς**, ἂν θὰ ἦσαν νὰ δημοσιευθοῦν τὰ αἰνίγματά σου. Στείλ' μου ἄλλα λοιπὸν καὶ σύ.

Δὲν τὸ εἶπα τόσαις φοραῖς, **Ὁθέλλε**, ὅτι ὁ ἀριθμὸς μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ λύτου φανερώνει πόσας πνευματικὰς ἀσκήσεις ἔλας; Αἱ πνευματικαὶ ἀσκήσεις σου δὲν ἦσαν καλὰ· στείλ' μου ἄλλας.

Πῶς θέλεις νὰ δεχθῶ, **Μικρὲ Καπουκῖνε**, νὰ λάβῃς ὡς ψευδώνυμον ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς ἄνθρωπον ζῶντα καὶ τῶσφ γνωστόν; Πῶς θὰ σοῦ ἐφαίνετο ἐσένα, ἂν ἔβλεπες τὸ ὄνομά σου ὡς ψευδώνυμον κανενὸς μικροῦ μου φίλου;

Τρέξε εἰς τὸ σχολεῖον, **Χρυσοστέφανε Ἀπολλόν**, τρέξε! γιὰτί ἐπλησίασεν ἡ ὥρα τοῦ μαθήματος! Ἄ! στάσου μιὰ στιγμὴ, πρὶν φύγῃς φίλησέ μου τὴν **Φλορεττάν**· Ἄχετ'· καὶ εἰπέ τῆς νὰ μοῦ γράψῃ καὶ αὐτὴ μὲ τὸ 'δικό της χέρι.

Ὅλα αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις εἶνε πολὺ κολακευτικά δι' ἐμέ, ἀγαπητὴ μου **Γεῖτων** τῆς **Μυκάλης**, καὶ σὲ εὐχαριστῶ πολὺ. Ὅταν θὰ μοῦ γράψῃς πάλιν, δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃς νὰ γράψῃς καὶ τὸ ὄνομά σου πλησίον εἰς τὸ ψευδώνυμον.

Κανένα λάθος δὲν εἶχες εἰς τὸ γράμμα σου, νέε μου φίλε **Μιμίκο** **Ι. Μ.** Ὁ ἄρρος λοιπὸν! γράψε μου καὶ δεύτερον, πεῖδ μεγάλο.

Καὶ πρῶτα σὲ ἀγαποῦσα πολὺ καὶ τώρα θὰ σὲ ἀγαπῶ περισσότερον, **Ἑλληνόπουλο** τοῦ **Ὀλύμπου**. Γαλλικὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις, εἶπα καὶ ἄλλοτε, δὲν δέχομαι, διότι δημοσιεύω τόσον ὀλίγας μόνον ἑλληνικὰς λοιπὸν ἄς μοῦ στείλῃς ἡ ἀξιαγάπητος ἀδελφὴ σου, εἰς τὴν ὁποίαν λέγεις, παρακαλῶ, τοὺς χαριτισμούς μου, καὶ τὰ σεβάσματά μου εἰς τὴν μᾶμην σου καὶ τοὺς γονεῖς σου ποὺ διαβάθουν τὰ φυλλάδιά μου μὲ ἄκραν των εὐχαρίστησιν.

Πόσον καιρὸ εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς, **Γερραῖα** **Σουλειώτισσα**, ἀλήθεια! πόσον καιρὸ! εἶχες καὶ δικαίον ὅμως· ὅταν ἔχει κανεὶς τόσα μαθήματα! ὅχι πῶς δὲν τοῦ μένει καιρὸς νὰ γράψῃ δύο λέξεις καὶ στήν φίλην του **ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ**, ἀλλὰ μὲ τὸ σήμερα καὶ μὲ τὸ αὔριο περνᾷ ὁ καιρὸς, ἔ; Φίλησέ μου τὸν ἀδελφόν σου καὶ εἰπέ του νὰ σοῦ ἐνθυμίσῃ κάθε πρῶτ' αὐτὸ τὸ ῥητόν: **Μὴ ἀνέβαλλε διὰ τὴν αὔριον, ὅτι εἰμυροεῖς νὰ κάμῃς σήμερον**· ἂν καὶ αὐτὸς ἔχει περισσότερον ἀνάγκη νὰ τοῦ τὸ ἐνθυμίσῃς σύ.

Πολὺ μὲ εὐχαριστοῦν ὅσα μοῦ γράφεις διὰ τὰ ἀδελφάκια σου, **Γουλιέλμ** **Τέλλε**. **Νὰ** τοὺς δώσῃς πολλὰ φιλήματα ἐκ μέρους μου.

Καλὰ ἐνθυμεῖσαι, **Δημήτριε** **Φ. Β.**, καὶ ἄλλοτε τὸ εἶπα, ὅτι τὰ διηγήματα ποὺ μοῦ στέλλουν οἱ μικροὶ μου φίλοι δὲν τὰ δημοσιεύω, ἀλλὰ μόνον τὰ διαβάζω μὲ χαρὰν μου. Τὸ ἄκουσ' καὶ σύ, **Ἀγγελε** **Δ. Β.** καὶ σὺ **Λευκὲ** **Κύκνε**; ὁ ὁποῖος στέλλεις καὶ πνευματικὰς ἀσκήσεις χωρὶς νὰ σημειώῃς τὰς λύσεις των, καὶ ἐπομένως εἶνε σὰν νὰ μὴ τὰς στέλλῃς;

Ὁ τόμος τοῦ 1880 θὰ σοῦ σταλῇ, φίλε **Πασεϊδῶν**, ἅμα τελειώσῃ ἡ ἀνατύπωσις ὅλων τῶν ἐξηνητημένων φυλλαδίων αὐτοῦ. Δὲν προέρχεται ἀπὸ ἀταξίαν ἢ βραδύτης τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ.

Πῶς συνέβη καὶ δὲν σὰς ἀπήντησα! μήπως, ἐναντίον τῶν συστάσεων μου, εἶχατε γράψῃ εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ φύλλον χάρτου τὴν ἐπιστολήν σας καὶ τὰς λύσεις σας καὶ ὅλα, **Ἀηδὼν** τῆς **Ἐρήμου** καὶ **Μαραθῶν** **Ταῦρε**; Προσέχετε εἰς τοῦτο ὅλοι, διότι μοῦ διαφεύγουν καμμία φορὰ αἱ ἐπιστολαὶ ὅταν δὲν εἶνε εἰς χωριστὸν φύλλον γραμμέναι ἀπὸ τὰς λύσεις.

Κατὰκάρδα ἐλυπήθη ἡ **ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ** ἅμα ἔμαθεν ὅτι ὁ φίλος τῆς **Σόλων** **Κωνστ.** **Κυθωνάκης**, ὁ ὁποῖος εἶχε μεταβῇ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς τὴν πατρίδα του Κρήτην πρὸς ἀνάρρωσιν, ἀπέθανε τὴν 24 παρελθόντος Μαΐου εἰς ἡλικίαν μόλις 16 ἐτῶν. Εἴθε νὰ στέλλῃ παρηγορίαν εἰς τοὺς τεθλιμμένους γονεῖς τοῦ ὁ **Πανάγαθος** **Θεός**!

Ἐρωτήσεις, πληροφορίας, ἀσπασμούς, προσρήσεις ἔχω ἐντολὴν ἀπὸ πολλοὺς μικροὺς ἀναποκρίτας μου νὰ διαδίδωσιν εἰς διαφόρους φίλους μου καὶ φίλους των, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει θέσις σήμερον καὶ θὰ τὰς δημοσιεύσω εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

103. Ἑλληνοσύμφωνον.

Η—α·α·ι·δ·η—ε·η—α·ι·η—ω·—ο·ω·,
 α·α·α·η—α·ε·ε·α·ε·ε·α·—ο·α·ω·,
 Ο·ε·—υ·α·ο·—δ·ω·α·,—ε·ε·—υ·α·α·—υ·η·,
 α·ι·α·η·ε·—ε·ι·—ω·—ο·ι·ω·—η·—α·α·α·ο·—υ·η·.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κουκουρίκου!

104. Φωνηεντόλιπον. Πρ·ν—σ·λθ·ς—·ς—·κ·ν—
 κ·θ·ρ·ζ·—κ·λ·ς—τ·—π·δ·μ·τ·—σ·—·ν·—·ν·—λ·σπ·μ·ν·.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Φλογερᾶς Ἀκτίος.

105. Συλλαβόγριφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε ἐπίρρημα,
 τὸ δευτερόν μου πόλις, τὸ σύνολόν μου ἐπανυμία τοῦ Ἀπόλ-
 λωνος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀριώ.

106. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτόν μου φωνάζει δά, τὸ ἄλλο σὲ κρούνει·
 Τὸ πάθος τῆς καρδίας σου τὸ ὅλον φανερόνει.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

107. Συλλαβόγριφος.

Ἐπίρρημα τὸ πρῶτον, φυτὸν τὸ δευτερόν μου.
 Ἀνίαν δὲν γνωρίζει ὁ ὢν τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρμονίου.

108. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε πρόθεσις, τὸ ἄλλο ἀριθμητικόν.
 Τὸ ὅλον εἶνε θέαινα με στέφανον βασιλικόν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀλφα Κάπα.

109. Λένεγμα.

Διὰ νὰ με σχηματίσης δύο γράμματα λαμβάνεις.
 Ὅσον μ' ἔχεις, ζῆς καὶ εἶσαι· ἂν με χάσης θ' ἀποθάνης.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ ἀγρόπνου Γουδῆ τῶν δυσπροσίων φαρμάγων.

110. Λένεγμα.

Εἰς τὰς ἐπάλλεις κατοικῶ παντὸς καλοῦ φρουρίου.
 Ἄνευ ἐμοῦ θὰ ἔλειπεν ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου,
 Δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἡλιος, οὔτε σελήνη ἐπίσης,
 Καί, πρὸς χαρὰν τῶν ἀμελῶν, οὔτε ρημάτων κλησίς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχοντος Ἐωσφόρου.

111. Λεξιγριφος.

Ὁ σύζυγός μου πρὸ πολλοῦ κοιμᾶται εἰς τὸ μνημα·
 Ἀκέφαλον ὁ παλαιὸς μ' ἐλάτρευε κ' ἐτίμα.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σπαρτιάτιδος Ἀργιλεωνίδος.

112. Λεξιγριφος. Εἶμαι νῆσος, ἀλλ' ἂν μοῦ ἀφαιρέσης
 τὰ δύο πρῶτα γράμματα, γίνομαι πρόθεσις.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μέλανος Ἀετοῦ.

113. Μεταγραμματισμός. Ὅταν τὸ πρῶτόν μου γράμ-
 μα εἶνε ὁ εἶμαι νῆσος, καὶ ὅταν εἶνε μὲ πάλιν νῆσος εἶμαι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χωλῶ Ἡραίστου.

114. Παίγνιον. Διὰ τῶν γραμμάτων ἀβελλυνῶ σχη-
 μάτισον ἡρωϊκὴν τινα ἀπάντησιν ἀρχαίου τινὸς βασιλέως
 πρὸς τοὺς βαρβάρους.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φαλακροκόρακος τοῦ Ἀλίου.

115. Πρόβλημα. Χωρικὴ τις ἐρωτηθεῖσα πόσα ῥά ἔχει,
 ἀπεκρίθη· ἔχω τόσα, ὥστε εἰς ἑὸν ἀκόμη ἄλλα τόσα καὶ
 τὸ ἡμισυ τῶν τῶν, καὶ ἐν ἀκόμῃ θὰ εἶχα ἀκριβῶς 100 ῥά!
 —Πόσα ῥά εἶχε;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀριάνης τῆς Κρήτης.

116. Ἀπροσδόκητον. Διὰ τί ἔγραψεν ὁ Ἀπόστολος
 Παῦλος πρὸς τοὺς Κορινθίους;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ζιφυρίου Αὔρας.

117. Λογοπαίγνιον. Τί σημαίνει τὸ μῆ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Δημητράκη Κοῦ Κοῦ Κοῦ Πετειναράκη.

118. Γρίφος. Πᾶν, τὸν πατεῖ ρινόκερος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σαφροῦς.

Διὰ τοὺς μανθάνοντας τὴν γαλλικὴν.

119. Charade.

Une voyelle est mon premier.
 Terme musical, mon deuxième.
 Article simple, mon troisième.
 Prénom masculin mon entier.

120. Métagramme.

Je suis arbre et couvert en tout temps de verdure.
 — Chaf changé, je deviens un élève en peinture.
 — Ou bien un animal connu pour sa gaité.
 — De la vapeur j'ai su prévoir l'utilité.

121. Question drôlatique. Le lion sera-t-il
 toujours le roi des animaux?

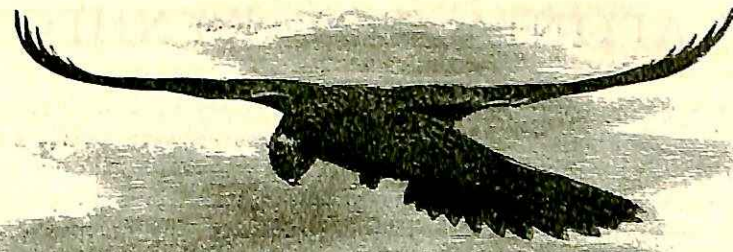
ΛΥΣΕΙΣ

88. Μὴ λάλει ἀπερισκέπτως, διότι πᾶν ἄκαιρον καὶ
 ἄπονον εἶνε συγχρόνως καὶ ἀπρεπές. — 89. Ἡ πρὸς τὰ
 ζῶα σκληρότης καθιστᾷ τὴν καρδίαν μας ἀναισθητον εἰς
 τὰς θλίψεις τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. — 90. Πρό-λογος. — 91.
 Ἀρετὴ, ἔτη. — 92. Γάστρα, ἄστρα. — 93. Στέαρ, ἔαρ. —
 94. Τὸ Σ. — 95. Ἴονιον. — 96. Ἡ βελόνη. — 97. Πί-
 λος, πόλις. — 98. Πόρος, Πάρος. — 99. Ὁ ἀριθμὸς 100.
 — 100. Ἡ Ρώμη (ῥώμη). — 101. Ἡ μέθη. — 102. Ὁ
 Ἰωσήφ (υἱὸς Ἡφ).

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΛΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἀγαθία, 6. Ἀγράμπελη, 7. Ἀδελφοποίησις τῶν λαῶν τῆς Γῆς, 9. Ἀηδὼν τῆς Ἐρήμου, 7. Ἀθ. Ἰ. Ἀθανασιά-
 δης, 6. Ἀραπάκος, 13. Ἀριάνης τῆς Κρήτης, 12. Ἀρχων Ἐωσφόρος, 8. Ἀτρόμητος Κυνηγός, 11. Ἀγγελοῦ
 Δ. Βλάχος, 9. Δημ. καὶ Νικ. Φ. Βολονίης, 9. Γείτων τῆς Μυκάλης, 11. Γενναία Σουλιάτισσα, 4. Γενναῖος Σου-
 λιώτης, 8. Β. Ν. Γιαννούλης, 7. Γουλιέλμος Τέλλος, 6. Γραῖα Δρύς, 14. Δημητράκης Κοῦ Κοῦ Κοῦ Πετειναρά-
 κης, 15. Διάβολος Κύπριος, 15. Ἑλληνικὴ Σημαία, 14. Ἑλληνόπουλον τοῦ Ὀλύμπου, 9. Εὐαγόρας βασιλεὺς τῆς
 Σπάρτης, 14. Παντελῆς Γ. Ζάλλης, 11. Ζεφύριος Αὔρα, 11. Ἡρώς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, 11. Κου-
 κουρίκου!, 7. Ἰωάννης Κουρῆς, 3. Κυνέας ὁ Θεσσαλός, 8. Λίνδα, 6. Μαραθῶνιος Ταῦρος, 10. Μέλας Ἀετός,
 11. Μιμῆκος Ἰ. Μέξη, 11. Μὴ με λησμονεῖ, 9. Μικρὸς Διαβολάκος, 13. Μικρὸς Ζερζεβοῦλης, 9. Μικρὸς Καπου-
 κῖνος, 9. Μικροῦλα Τριζαλᾶ, 10. Ράζα καὶ Ἰωάννης Μιρζάν, 2. Ὁθέλλος, 1. Πειπερόσπυρον, 12. Πήγασσος,
 9. Πηδηκτούλης, 8. Π. Ἰ. Ῥοντόπουλος, 1. Σάμπιγξ τῆς Βραΐλας, 11. Σαπῶ, 10. Διον. Γ. Σκλάβος, 10.
 Σπυρ. Ε. Σκλάβος, 10. Σκυθρωπὴ Ἐλάτη, 2. Σμέρδης, 6. Γεώργιος Α. Σούλης, 11. Σπαρτιάτης Ἀργιλεωνίς, 5.
 Παναγιωτίτσα Π. Σπεράντσα, 10. Τσάτσα Γελαστή, 12. Ἀναστάσιος Τζέν, 9. Τηλέμαχος, 3. Τίγρις τῆς
 Βεγγάλης, 6. Τόξον τοῦ Φοίβου, 6. Κωνστ. Β. Τσοχώνης, 2. Φαλακροκόραξ ὁ Ἀλίου, 11. Φιλέλλην Βύρων, 7.
 Φιλέρημος Τρυγών, 8. Φιλόπατρις Ἑλληνίς, 2. Φλογερά Ἀκτίς, 7. Χρυσοστέφανος Ἀπόλλων, 7. Χωλὸς Ἡρα-
 στος, 7. Νικόλαος Ψαράς, 6.

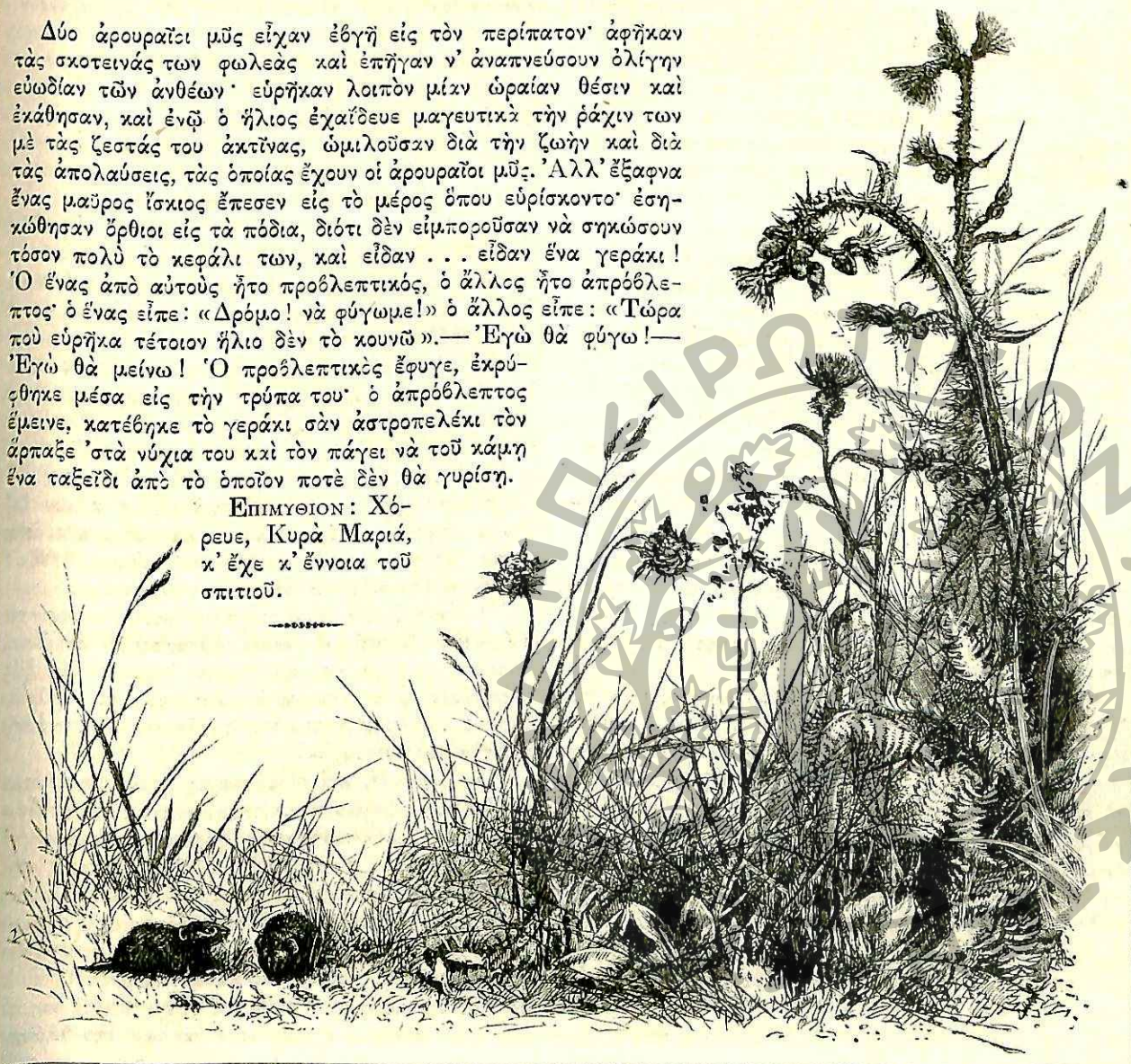
[Τὰ ὀνόματα τῶν λύτῶν, ὧν αἱ λύσεις ἐλήφθησαν μετὰ τὴν 25 Ἰουλίου, θὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὸ προσεχές φύλλον].

ΟΙ ΑΡΟΥΡΑΙΟΙ ΜΥΣ ΚΑΙ Ο ΙΕΡΑΣ

Δύο ἀρουραῖοι μῦς εἶχαν ἐβγῆ εἰς τὸν περίπατον· ἀφήκαν
 τὰς σκοτεινάς των φωλεὰς καὶ ἐπῆγαν ν' ἀναπνεύσουν ὀλίγην
 εὐωδίαν τῶν ἀνθέων· εὐρήκαν λοιπὸν μίαν ὠραίαν θέσιν καὶ
 ἐκάθησαν, καὶ ἐνῶ ὁ ἥλιος ἐχαίδευσεν μαγευτικῶς τὴν ῥάχιν των
 μετὰ τὰς ζεστάς του ἀκτῖνας, ὠμιλοῦσεν διὰ τὴν ζωὴν καὶ διὰ
 τὰς ἀπολαύσεις, τὰς ὁποίας ἔχουν οἱ ἀρουραῖοι μῦς. Ἀλλ' ἔξαφνα
 ἕνας μαῦρος ἴσκιος ἔπεσεν εἰς τὸ μέρος ὅπου εὕρισκοντο· ἐση-
 κώθησαν ὄρθιοι εἰς τὰ πόδια, διότι δὲν εἰμποροῦσαν νὰ σηκώσουν
 τόσον πολὺ τὸ κεφάλι των, καὶ εἶδαν . . . εἶδαν ἕνα γεράκι!
 Ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο προβλεπτικός, ὁ ἄλλος ἦτο ἀπρόβλε-
 πτος· ὁ ἕνας εἶπε: «Δρόμο! νὰ φύγωμε!» ὁ ἄλλος εἶπε: «Τώρα
 ποὺ εὐρήκα τέτοιον ἥλιο δὲν τὸ κουνῶ.» — Ἐγὼ θὰ φύγω! —
 Ἐγὼ θὰ μείνω! Ὁ προβλεπτικὸς ἔφυγε, ἐκρύ-
 φθηκε μέσα εἰς τὴν τρύπα του· ὁ ἀπρόβλεπτος
 ἔμεινε, κατέβηκε τὸ γεράκι σὰν ἀστροπελέκι τὸν
 ἀρπάξε· στὰ νύχια του καὶ τὸν πάγει νὰ τοῦ κάμη
 ἕνα ταξεῖδι ἀπὸ τὸ ὅποῖον ποτὲ δὲν θὰ γυρίσῃ.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ: Χό-
 ρευσ, Κυρά Μαριά,
 κ' ἔχε κ' ἔννοια τοῦ
 σπιτιοῦ.

Ἐνῷ δὲ οἱ σκύλοι ἐγαύγιζαν πηδῶντες τριγύρω εἰς

τὸ δένδρον, ὁ Βερναδέφ ἐζήτει νὰ βάλῃ καὶ ἄλλας σφαίρας μέσα εἰς τὸ ὄπλον του. Ἀλλ' εἶδε μετὰ φρίκης ὅτι τοῦ ἔλειπεν ἡ κυνηγετικὴ του ζώνη. χωρὶς ἄλλο θὰ τοῦ εἶχε πέσει μέσα εἰς τὴν βάρκαν χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ.

Καὶ τί εἰμπορούσε νὰ κάμῃ μὲ μόνας τὰς δύο κάννας τοῦ ὄπλου του, χωρὶς καμμίαν ἄλλην βοήθειαν ἀπέναντι τὸσον φοβεροῦ ἐχθροῦ, μὴς ἐξαγριωμένης ἀρκουδάς ἡ ὁποία ἐφώναζε καὶ τὰς συντρόφους της; Νὰ θυσιάσῃ τοὺς σκύλους τοῦ; Ὁ Βερναδέφ δὲν ἠμποροῦσεν οὔτε νὰ σκεφθῇ αὐτὸ χωρὶς νὰ πονέσῃ ἡ καρδιά του. Καὶ ἦτο δυνατόν νὰ δώσῃ τοὺς φίλους του, τοὺς συντρόφους του ὡς τροφὴν εἰς τὰ τρομερὰ ἐκεῖνα θηρία; Νὰ φύγῃ θὰ ἦτο φρονιμώτερον; καὶ ἤρχιζε νὰ σφυρίζῃ εἰς τὰ σκυλιά του καὶ νὰ ἐτοιμάζονται νὰ ἀναχωρήσῃ, ὅτε εἶδεν ἑξαφνα νὰ ἔρχεται ἀργὰ ἀργὰ μία ἄλλη ἀρκουδά, συνοδευομένη ἀπὸ δύο ἄλλα ἀρκουδάκια, ἡ ὁποία ἔκοψε τὸν δρόμον τοῦ Βερναδέφ.

Ἡ στιγμή ἦτο κρίσιμος· ὁ κυνηγὸς μας ἐν τούτοις δὲν ἔχασε τὴν ἀπάθειάν του. Πλησιάζας ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον εἰς τὸ δένδρον, ἐσκόπευσε τὴν ἀρκουδά εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἄδειασε κατ' αὐτῆς καὶ τὰς δύο κάννας τοῦ ὄπλου του. Τὸ θηρίον ἐπληγνῶθη θανασίμως καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς· ἀμέσως ὤρμησεν κατ' αὐτοῦ οἱ σκύλοι διὰ νὰ τὸ ἀποτελειώσουν. Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ἔτρεχεν ἡ ἄλλη ἀρκουδά ἀγρία, φοβερά, ὅπως ἐκδικηθῇ τὸν θάνατον τῆς συντρόφου της.

Ὁ Βερναδέφ ἦτο εἰς μέγαν κίνδυνον. Εἶδεν ὅτι ἄλλη σωτηρία δὲν τοῦ ἔμενε παρὰ νὰ ἀνέβῃ ἐπάνω εἰς μίαν βαλανιδιὰν ὑψηλὴν καὶ φουρτωτὴν καὶ κατέφυγεν εἰς αὐτήν. Οἱ σκύλοι εἶχον ἀφανισθῇ ὡς διὰ μαγείας ἀπ' ἐμπρός τοῦ ἅμα εἶδον τὴν ἀρκουδά μὲ τὰ ἀρκουδάκια της, τὰ ὁποῖα ἤρχισαν εὐθὺς νὰ γλείφουν τὰς πληγὰς τῆς σκοτωμένης ἀρκουδάς.

Τὸ ὄπλον, τὸ καπέλλον, ἡ τὰ ν τ α καὶ ὁ σάκος τοῦ Βερναδέφ ἔπεσαν χάμω εἰς τὴν γῆν. Ἡ ἀρκουδά ὤρμησεν εὐθὺς ἐπάνω εἰς αὐτὰ καὶ τὰ ἔκαμε χίλια κομάτια· ἔπειτα τοποθετηθεῖσα ὡς σκοπὸς κάτω ἀπὸ τὸ δένδρον μαζὶ μὲ τὰ μικρά της παρεμόνευε τὸν Βερναδέφ.

Καὶ ἦτο ἀληθινὰ ἀρκετὰ τραγικὴ ἡ σκηνὴ τῆς ὁποίας ἦτο ἥρως ὁ δυστυχὴς κυνηγός. Εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρκουδάς ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον ἦτο τώρα αὐτός, καὶ ἦτο μόνος, ἀπηλπισμένος, χωρὶς καμμίαν βοήθειαν, ἐνῷ ἀπὸ κάτω ἡ ἀρκουδά κάθε στιγμήν τὸν ἐφοβέριζεν ὅτι θ' ἀνέβῃ ἕως ἐκεῖ ἐπάνω νὰ τὸν κατασπαράξῃ.

Καὶ τὰ σκυλιὰ τί εἶχον ἀπογείνει; θὰ εἶχον σκοτωθῇ χωρὶς ἄλλο καὶ θὰ εἶχον καταφαγωθῇ τὰ καυμένα ἀπὸ τὰς ἀρκουδάς ὅπου ἐτριγύριζον ἐκεῖ γύρω. κρῖμα τοὺς καλοὺς του φίλους. Ὁ Βερ-

ναδέφ δὲν θὰ τοὺς ἐξανόβλεπε πλέον. . . . καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐδάκρυζαν ἐνῷ τὸ ἐσυλλογίζετο τοῦτο. Ἐσκέπτετο ὀλιγώτερον τὸν θάνατον ὁ ὁποῖος τὸν ἐπερίμενε παρὰ τοὺς πιστοὺς του συντρόφους.

Τρέμων ἀπὸ τὴν ψυχρὰν καὶ υπερβολικὰ πεινασμένος, ὁ Βερναδέφ ἔμεινε μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν εἰς τὴν θέσιν του ἐκεῖνην περιμένων νὰ τοῦ ἔλθῃ καμμία βοήθεια, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐφαίνετο.

Τὴν νύκτα ἠῦξεν τὸ μαρτύριον τοῦ δυστυχοῦς κυνηγοῦ.

Ἐσκέπτετο μετὰ πόνου ὅτι κανεὶς δὲν ἀνησυχοῦσε δι' αὐτὸν εἰς τὴν Νικομήδειαν, διότι ἦσαν συνειθισμένοι μὲ τὰς συχνὰς του ἀπουσίας καὶ δὲν ἤθελον παρατηρήσῃ τὴν ἀπουσίαν του παρὰ μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. Ἀλλ' ἠμποροῦσε νὰ μείνῃ ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸν ἐκεῖ καρφωμένος εἰς τὸ δένδρον ἐκεῖνο τοῦ ὁποῖου οἱ κλάδοι ἐλύγιζον ὑπὸ τὸ βάρος του; Ἡ φοβερά ἀρκουδά δὲν ἄφινε καθόλου τὴν θέσιν της καὶ ἐπερίμενε μὲ ψυχρότητα τὸ θῦμά της τὸ ὁποῖον ὁ κόπος καὶ ἡ ἀπελπισία θὰ ἔρριπταν εἰς τὰ νύχια της. Καὶ τότε ὁ Βερναδέφ διὰ πρώτην φοράν ἐσκέφθη πόσους κινδύνους ἔχει τὸ κυνήγιον εἰς τὰ δάση τῆς Ἀσίας καὶ εἶδε πόσον ὀλίγας ἐλπιδὰς εἶχε νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του.

— Νὰ ἀποθάνω εἰς μίαν μάχην, μέσα εἰς τὴν φωτιὰ τοῦ πολέμου καὶ γεμάτος ἀπὸ τιμὰς καὶ δόξαν, τὸ ἐννοῶ, ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του. Ριψοκινδυνεύει κανεὶς τὴν ζωὴν του, ὁρμᾷ ἀφοδὰ μέσα εἰς τὰς σφαίρας τῶν ἐχθρῶν διὰ τὴν Πατρίδα. . . . Ἀλλὰ νὰ πέσω εἰς τὰ νύχια μὴς ἀρκουδάς ἡ ὁποία ἀκονίζει ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἐκ δόντιας της εἰς τὸ κοντάκι τοῦ ὄπλου μου, νὰ κατασπαραχθῶ σιγὰ σιγὰ ἀπὸ τὸ φοβερό της στόμα καὶ τὰ μυτερά της νύχια διὰ νὰ χρησιμεύσω ὡς τροφὴ εἰς τὰ μικρά της, εἶνε πολλὴ σκληρόν! Θεέ μου, βοηθήσέ με, ὁδήγησε τοὺς φίλους μου εἰς τὸ μέρος τοῦτο, μὴ μὲ ἀφήσῃς εἰς τὴν κακὴν μου τύχην!

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἤκουε τὰ μικρά ἀρκουδάκια νὰ μουγκρίζουν ἀπὸ τὴν ἀνυπομονήσιν των ὅπου τόσο ἀργοῦσε τὸ λαμπρὸν φαγντὸν τὸ ὁποῖον ἐπερίμεναν.

* *

Πόσας ὥρας ὁ Βερναδέφ ἔμεινε εἰς τὴν φοβερὰν ταύτην θέσιν; Οὔτε αὐτὸς εἴξευρε. Τὰ αὐτιά του ἐβόυζαν, αἱ χεῖρές του ἔτρεμαν σπασμωδικῶς. Ἐχάεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰς αἰσθήσεις του. Ἀκόμη ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας καὶ τὸ σῶμά του ἔμελλε νὰ γείνῃ τροφὴ τῶν θηρίων.

Καὶ ἔκαμνε μὲ τὸν νοῦν τοῦ ὁ Βερναδέφ τὴν τελευταίαν του προσευχὴν πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀφιέρωνε τὴν ψυχὴν του· ἀλλ' ἑξαφνα τοῦ ἐφάνη ὅτι ἤκουσε γαυγίσματα σκυλίων, τῶν σκυλίων του μάλιστα, τοῦ Σαδῆγ, τοῦ Πασσᾶ, τοῦ Φιστικ καὶ τοῦ Γκιουζέλ. Μήπως ἦτο ὄνειρον, μήπως ἦτο ἀπάτη;

Ἦνοιξε τὰ ἀποκαμωμένα του μάτια καὶ τοῦ ἐφάνη ὅτι βλέπει μακρὰν, ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ βάθος τῆς πεδιάδος, μίαν λάμψιν κοκκινωπὴν ἡ ὁποία ἐγίνετο ὀλονὲν μεγαλειτέρα. Ἦτο ἴσως ἡ αὐγὴ, καὶ ἤρχετο κόκκινη κόκκινη καὶ χαρωπὴ διὰ νὰ φωτίσῃ τὸν ὀλιβερὸν τοῦ θάνατον. Ἀλλ' ὄχι δὲν ἦτο ἀπάτη, δὲν ἐγελάσθησαν αἱ ναρκωμένοι τοῦ αἰσθήσεις· τὰ γαυγίσματα ἐπλησίασαν μαζὶ μὲ τὸ φῶς, καὶ εἰς αὐτὰ τὰ γαυγίσματα ἡ ἀρκουδά ἀπαντοῦσε ἀνήσυχος καὶ ὅλο μὲ μουγκρητὰ, ἐνῷ ἐφώναζε τὰ μικρά της πλησίον της. Συνειθισμένος νὰ βλέπῃ εἰς τὸ σκότος ὁ Βερναδέφ εἶδεν ὅτι ἡ ἀρκουδά ἐλάμβανε προφυλακτικὴν θέσιν· ἡ καρδιά τοῦ ἀτυχοῦς ἤρχισε νὰ κτυπᾷ δυνατὰ καὶ τοῦ ἦλθαν πάλιν αἱ δυνάμεις του μὲ τὴν ἐλπίδα, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι τοῦ ἤρχετο βοήθεια.

Ἐξαφνα ζωηρὸν φῶς ἐφώτισεν ἐμπρὸς τὸν δρόμον, ὁ ὁποῖος ἐγέμισε μετ' ὀλίγον ἀπὸ πολλοὺς χωρικοὺς ὀπλισμένους καὶ κρατοῦντας δαυλοῦς. Ἐτρεχαν δὲ ἐμπρὸς τέσσαρες σκύλοι τοὺς ὁποῖους μετὰ χαρᾶς ὁ Βερναδέφ ἀνεγνώρισεν ὅτι ἦσαν οἱ ἰδιοὶ του.

Ὁ Σαδῆγ ὤρμησε πρῶτος πρὸς τὴν ῥίξαν τοῦ δένδρου, ὅπου ἦτο ὁ κύριός του, καταδιώκων τὴν ἀρκουδά, ἡ ὁποία μὲ ἄγρια καὶ φοβερά βλέμματα ἐκύτταζεν ὅλους τοὺς ἐχθρούς της.

Εἰς τοῦρκος ἤρχετο ἐμπρὸς ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς ἦτο ὁ πασσᾶς τῆς Νικομηδείας, φίλος στενὸς τοῦ Βερναδέφ.

— Τὸν καυμένον θὰ τὸν ἔφαγεν ἡ ἀρκουδά, εἶπε συγκεκριμένως, νὰ τὸ καπέλο του καὶ ἡ τσάντα καταξεσχισμένα καὶ τὸ τουφέκι του σπασμένο. Ἐμπρὸς λοιπὸν ἄς σκοτώσουμε τὸ καταραμένο αὐτὸ θηρίον, ἃς ἐκδικηθῶμε τὸν θάνατον τοῦ καλοῦ μας φίλου!

Οἱ χωρικοὶ ἀμέσως ἐσκόπευσαν καὶ ἐσκότωσαν τὴν ἀρκουδά καὶ τὰ μικρά της.

Μετ' ὀλίγον ὅτε ὁ καπνὸς τῶν ὀπλων διελύθη, ὁ πασσᾶς βλέπων ὅτι οἱ τέσσαρες σκύλοι ἐπῆδων κάτω ἀπὸ τὸ δένδρον γαυγίζοντες, ἐσήκωσε τὴν κεφαλὴν του καὶ παρετήρησε τὸν Βερναδέφ νεκρὸν σχεδὸν ἀπὸ τὸ φύχος καὶ μὴ ἔχοντα δύναμιν νὰ ὁμιλήσῃ· τόσο ἡ συγκίνησις τὸν εἶχε παραλύσει.

— Ἀ! ζῆς ἀκόμη, ἀγαπητὲ Βερναδέφ; ἐφώναξεν ὁ πασσᾶς. Γρήγορα καταιβάσετέ τον κάτω καὶ ὠσατέ του βοήθειαν.

Καὶ ἦτο καιρός. Ὅτε οἱ χωρικοὶ ἀνέβησαν εἰς τὴν βαλανιδιὰν ὁ Βασίλειος Βερναδέφ ἐλειποθύμει. Ἡ αἰφνιδία χαρὰ τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη μετὰ τὴν ἡγωνίαν τὸν εἶχε καταβάλλει τὸν δυστυχῆ.

Τοῦ ἔδωκαν ἀμέσως τὰς πρώτας βοηθείας· ὁ Πασσᾶς τὸν ἐσκέπασε μὲ ἐν ζεστὸν σκέπασμα ἀπὸ δέρμα ἡρδᾶτου, ἔρριψαν μέσα εἰς τὸ στόμα του ὀλίγας σταγόνες ροομίου καὶ ἀποῦ τὸν ἔβαλαν ἐπάνω εἰς ἐν κρεβάτι, τὸ ὁποῖον κατεσκευάσαν θέσαντες τὰ ὄπλα των σταυροειδῶς, τὸν ἔφεραν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς Νικομήδειαν, τὸν συνώδευον δὲ οἱ πιστοὶ τοῦ σκύλου,

οἱ ὁποῖοι ὀλονὲν ἐγαυγίζον διὰ νὰ ἐπαναχέρουν εἰς τὴν ζωὴν τὸν ἀγαπητὸν τους κύριον.

Ὁ Βερναδέφ ἤρχισε νὰ ἔρχεται εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἔπιεν ἐν ποτήριον οἴνου, ἔφαγεν ὀλίγον ψωμί, ἔσφιγγε τὴν χεῖρα τῶν σωτήρων του, ἐχαίδευσε τοὺς σκύλους του καὶ ἤκουσε πῶς ἐσώθη. Ὁ πασσᾶς, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ περισσότερον πεπαιδευμένος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους, καὶ ἡγάπα, καθὼς ὅλοι εἰ Ἀνατολῇται, νὰ διηγῇται ἱστορίας, τοῦ παρέστησε πῶς τὴν προηγουμένην ἡμέραν ἀφοῦ ἐγευματίσε εἶδε τὸν Σαδῆγ ἑξαφνα εἰς τὸ σπῆτι τοῦ γεμάτου ἀπὸ ἀφροῦ καὶ αἵματός καὶ σκόνῃ. Ὁ Φιστικ εἶχεν ὑπάγει τὴν ἰδίαν ὥραν εἰς τοῦ προξένου. Ὁ Πασσᾶς εἰς τοῦ ἐπισκόπου καὶ ὁ Γκιουζέλ εἰς τοῦ μολλᾶ. Ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη ἐμφάνισις τῶν σκύλων διήγειρε τὰς ὑποψίας τῶν γενναίων φίλων τοῦ Βερναδέφ, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ ἐβεβαιώθησαν ὅτι δὲν εἶχον ἐπιστρέψει, ἔτρεξαν νὰ ἐρωτήσουν τὸν βαρκάρη τὸν Κωσταντῆ. Ὁ Κωσταντῆς ἀπεκρίθη μὲ ἀπάθειαν ὅτι ὁ κυνηγὸς θὰ συνήντησε καμμίαν ἀρκουδά ἀφοῦ δὲν ἦλθε κατὰ τὴν συνήθειάν του νὰ ζητήσῃ τὴν βάρκα του εἰς τὰς πέντε.

Οἱ σκύλοι μόλις ἤγγισαν τὴν τροφὴν ὅπου τοὺς ἔδωσαν· ἐτριγύριζαν μουγκρίζοντες γύρω εἰς τοὺς φίλους τοῦ κυρίου των ὡσὰν νὰ ἐζήτουν φανερά βοήθειαν. Τότε ὁ πασσᾶς συνήθροισε μερικoὺς στρατιώτας καὶ μερικοὺς χωρικοὺς, τοὺς ἔδωκεν ὄπλα καὶ δαυλοῦς, διότι ἤρχιζε νὰ νυκτόνη, καὶ ὀδηγοῦμενος ἀπὸ τοὺς ἀνυπομόνους σκύλους ἐτράβηξε πρὸς τὸ δάσος.

— Ἀν δὲν ἤρχοντο τὰ σκυλιὰ σου δὲν θὰ σέ σώζαμε! εἶπεν ὁ πασσᾶς τελειώνων τὴν διήγησίν του, ἐνῷ συγκεκριμένως ἔσφιγγε τὴν χεῖρα τοῦ Βερναδέφ.

Ὁ Σαδῆγ, ὁ Πασσᾶς, ὁ Φιστικ καὶ ὁ Γκιουζέλ ἐνόησαν ἄρα γε ποτὲ πόση εὐγνωμοσύνη ἐκρύπτετο εἰς τὰ χάδια ὅπου τοὺς ἔκαμνε ὁ κύριός των; Εἶχον πράξει τὸ καθήκον των καὶ ἦσαν κατευχारीστημένοι. Πόσοι ἄνθρωποι δυστυχῶς ἔχουν ὀλιγώτερον νοῦν καὶ ὀλιγώτερον αἰσθημα ἀπὸ τὰ πιστὰ ἐκεῖνα ζῶα!

* *

Τὸ ἕκτατον τοῦτο γεγονός ἐκαμε μέγαν κρότον εἰς τὴν Νικομήδειαν. Ὀκτὼ δὲ ἡμέρας κατόπιν ἔκαμε λόγον δι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐφημερίς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ὁποία ὅμως τόσῳ εἶχε μεγαλοποιήσῃ τὰ πράγματα ὥστε ὀλίγοι τὰ ἐπίστευσαν.

Ὁ Βερναδέφ ἔκτοτε δὲν ἐπῆγγαινε τόσο συχνὰ εἰς τὸ δάσος νὰ κυνηγῇ. Ὅταν ὅμως ἐπῆγγαινε ἔπαιρνε μαζὶ του καὶ μερικοὺς γενναίους χωρικοὺς, ἀκούσας τὰς παρακλήσεις πολλῶν του φίλων, οἱ ὁποῖοι εὗρισκαν πολὺ τολμῆρὸν τὸ νὰ πηγαίνῃ μόνος του εἰς τὸ δάσος ἐκεῖνο. Πάντοτε ὅμως ἀποφεύγει τὸ μέρος αὐτὸ ὅπου εἶχε περάσει τόσας φρικώδεις ὥρας.

[Κατὰ τὸ γαλλικόν]

ΣΑΠΦΩ ΔΗΛΑΔΗ

ΣΚΟΥΠΙΣΕ ΤΗΝ ΜΥΤΗ ΜΟΥ, ΑΔΕΛΦΟΥΛΑ ΜΟΥ

Ὁ Κωστάκης εἶνε πολὺ καλὸ παιδάκι, ἀκούει ὅ,τι τοῦ λέγουν οἱ μεγαλείτεροί του, φέρεται μὲ καλὸν τρόπον εἰς ὅλους, καὶ δὲν εἶνε καθόλου λαίμαργος.

Ἐνα σφάλμα ἔχει μονάχα: εἶνε πολὺ φοβητσάρης καὶ δὲν θέλει νὰ τοῦ σκουπίζουν τὴν μύτη του, διότι τάχα φοβεῖται μήπως τοῦ γδάρουν τὴν μύτην.

Ὁ Κωστάκης δὲν εἰξεύρει ἀκόμη ὅτι ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα προτερήματα ἐνὸς παιδιοῦ εἶνε ἡ καθαριότης καὶ ὅτι διὰ νὰ εἶνε κανεὶς καθαρὸς πρέπει νὰ ὑποφέρει κάποτε καὶ λιγάκι.

Καὶ ὅμως ἡ ἀδελφή του Ἀνθούλα εἰξεύρω καλὰ πὼς δὲν τοῦ γδαίρει διόλου τὴν μύτην του ὅταν τὴν σκουπίζει, διότι εἶνε πολὺ προσεκτικὴ, καὶ πολὺ καλὴ ἀδελφούλα.

Ἀλλὰ τοῦ Κωστάκη δὲν τοῦ ἀρέσει αὐτὴ ἡ δουλειά· καὶ εἰξεύρετε τί ἔπαθε μίαν ἡμέραν;

Μία κυρία ἦλθε νὰ ἰδῇ τὴν μητέρα του· ἐφίλησε τὴν Ἀνθούλαν καὶ ἅμα ἐπλησίασε καὶ ὁ Κωστάκης διὰ νὰ τὸν φιλήσῃ καὶ αὐτὸν ἡ κυρία, τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ πηγούνι, τὸν ἐκύτταξε, εἶδε ὅτι εἶχε λερὴ τὴν μύτην του καὶ εἶπε:

— Δὲν φιλῶ τὰ παιδιὰ ποῦνε βρώμικα.

Νὰ βλέπατε πὼς ἐντροπιάσθηκε ὁ Κωστάκης! Ἐγείνε κατακόκκινος καὶ ἔτρεξε γρήγορα καὶ ἐκρύφθηκε.

Ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ Κωστάκης, ὅταν νοιώθῃ ὅτι ἡ μυτίτσα του θέλει σκούπισμα, πηγαίνει καὶ εὗρίσκει τὴν Ἀνθούλα καὶ τῆς λέγει:

— Σκούπισέ μου τὴν μύτη μου, Ἀνθούλα.

Καὶ ἀντὶ νὰ κλαίῃ καὶ νὰ φωνάζῃ, ὅπως πρῶτα, τῆς λέγει μὲ εὐγένειαν:

— Εὐχαριστῶ, Ἀνθούλα!

Αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἡ κυρία θὰ ἔλθῃ πάλιν νὰ ἰδῇ τὴν μητέρα του· νὰ εἰσθε βέβαιοι πὼς τώρα θὰ τὸν φιλήσῃ καλὰ καλὰ, ἀφοῦ θὰ ἰδῇ πόσο καθαρὸν εἶνε τὸ προσωπάκι του καὶ ἡ μυτίτσα του.

Ο ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 103]

Ἦτο ὅμως μεγαλοπρεπὲς καὶ τρομερὸν συγχρόνως, νὰ βλέπῃς τὰ θεόρατα ἐκεῖνα κύματα νὰ σηκώνωνται εἰς ἀνέλπιστον ὕψος καὶ ἔπειτα νὰ σπάνουν ἰσθμίσματα.

Τὰ κύματα ἦσαν θεόρατα καὶ κάθε φορὰν ὅπου ὁ Γενναῖος ὠρμούσεν ἐπάνω εἰς ἐν ἀπ' αὐτά, ἐσηκόνετο ὁλόκληρος ὡς ἄλογον τὸ ὅποιον σηκώνεται εἰς τὰ πόδια του, καὶ ἔπειτα ἐβυθίζετο εἰς βαθὺν λάκκον ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐνομιζάμεν ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ἔβγῃ. Τὰ σχοινιά, τὰ ξύλα τοῦ πλοίου ἔτριζαν. Μεγάλα σύννεφα ἐσκέπαζαν ἀπὸ παντοῦ τὸν οὐρανόν. Ἦρχισε νὰ φυσᾷ ἕνας τρομερὸς ἄνεμος, ὁ ὁποῖος μᾶς ἠνάγκασε νὰ μαζεύσωμε τοὺς δόλωνα (φλόκους) καὶ ν' ἀφήσωμεν μόνον κατὰ μικρὰ πανία.

Ἐγὼ ἔμενα εἰς τὸ κατὰστροφμα ἀπὸ τὴν στιγμὴν ὅπου ἤρχισεν ἡ κακοκαιρία, καὶ ὁ Βερνᾶς ἐφαίνετο ὡς νὰ εὐχαριστεῖτο ἀπὸ τὴν ἀταραξίαν μου καὶ ἀπὸ τὰς διαταγὰς τὰς ὁποίας ἐδίδα εἰς τοὺς ναύτας μὲ φωνὴν ποὺ δὲν ἔτρεμε διὰ νὰ μὴ τοὺς φοβίσω. Εἰς τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου πρέπει νὰ νικῶμεν τὸν φόβον μὲ τὸ θάρρος καὶ πρὸ πάντων ὅταν διατάσσωμεν ἀνθρώπους, καὶ μὲ τὰς διαταγὰς μας εἰμποροῦν νὰ σωθοῦν πολλοὶ ζωαί.

Ἡ νύκτα ἦτο πολὺ κακὴ. Εἴχαμεν σηκώσει ὅλα τὰ πανία καὶ ἐτρέχαμεν μὲ μεγάλῃν γρηγοράδα.

— Ἐπέσαμε σὲ ἀνεμοστρόβιλο, μοῦ εἶπε μὲ σιγανὴν φωνὴν ὁ Βερνᾶς, ἐνῶ οἱ μισοὶ ναῦται εἶχαν ὑπάγει νὰ ξεκουρασθοῦν.

— Ἀλήθεια, πλοίαρχε!

Δὲν ἐτολμούσα νὰ τοῦ εἰπῶ ὅτι καὶ ἐγὼ τὸ εἶχα ὑποπτευθῇ.

— Καλέ μου Ἀνοϊκτόκαρδε, εἶνε ἀλήθεια! ἀλλὰ ὁ Θεὸς εἶνε μέγας καὶ μὲ τὴν βοήθειάν του ἴσως τὸν περάσωμεν.

Εἰξεύρετε ἀπὸ τὴν Γεωγραφίαν σας τί εἶνε ἀνεμοστρόβιλος. Τὰ πλοῖα πρέπει ν' ἀπομακρύνωνται ὅσον εἰμποροῦν ἀπὸ αὐτόν, διότι ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πέσῃ εἰς τὸ κέντρον του· τὸ καταπίνει. Οἱ ἀνεμοστρόβιλοι διαρκοῦν δύο τρεῖς ἡμέρας τὸ πολὺ, καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἔλεγεν ὁ πλοίαρχος, εἰμποροῦσαμεν νὰ ξεφύγωμεν ἀπ' αὐτόν. Ἀλλὰ τὸ κακὸν ἦτο ὅτι ὁ Γενναῖος δὲν ἦτο καινούργιος. Εἰμποροῦσε νὰ βαστάξῃ ἐβδομήντα δύο ὥρας εἰς ἐκείνην τὴν τρικυμίαν;

Ἐπέρασα ὅλην τὴν νύκτα εἰς τὸ τιμόνι μουσχημένος ἀπὸ τὰ κύματα. Εἰς τέτοιας στιγμὰς τὸ τιμόνι πρέπει νὰ τὸ κρατῇ πολὺ ἐπιδέξιος ναύτης, διότι ἕνα κακὸν γύρισμα εἰμπορεῖ ν' ἀναποδογυρίσῃ τὸ πλοῖον.

Ἡ ἀκόλουθος ἡμέρα δὲν ἐφαίνετο διόλου καλ-

λιτέρα. Ὁ οὐρανὸς ἦτο κατάμυκος· ὁ ἄνεμος ἐφυσούσε δυνατὰ. Δὲν εἰξεύρω πῶς, χωρὶς νὰ θέλω, ἐνθυμούμην τὸ πλοῖον τοῦ πάππου μου καὶ ἐσυλλογίζομην ὅτι δὲν εἶχεν ἄδικον ἡ μάμμη μου νὰ φοβῆται καὶ δι' ἐμέ.

Ὁ Βερνᾶς καὶ ἐγὼ δὲν ὠμιλοῦσαμεν μόνον ὀλίγας λέξεις διὰ τὰς διαταγὰς ἐλέγαμεν, καὶ τίποτε περισσότερον. Ἀλλὰ ἡ θάλασσα ὠμιλοῦσε πολὺ δυνατώτερα ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ τὰ μουγκρητὰ τῆς ἐπνιγαν τὴν φωνὴν μας.

Μίαν στιγμὴ κατέδηκα διὰ νὰ πῶ ἕνα ποτήρι ρακί. Ἐνας ναύτης μοῦ λέγει ὠχρός:

— Τὸ καράβι κάμνει νερά.

Αὐτὸ τὸ ὑποπτεῖτο ὅτι θὰ γείνη.

— Γρήγορα τὰς ἀντλίας! ἐφώναξεν ὁ Βερνᾶς, γιατί ἐχαθήκαμε.

Τὸ ἀμπάρι ἐγέμιζε νερά. Ἀρχίσαμε νὰ τραβοῦμε τὰ νερά μὲ ἐπιμονήν. Ἀλλὰ τὸ πλοῖον μας ἦτο τὸ ἐναντίον τοῦ πίθου τῶν Δαναΐδων· ἐκεῖνα ἐπροσπαθοῦσαν νὰ γεμίσουν ἕνα τρυπημένον πίθον, ἡμεῖς ἀδειάζαμεν τὸ πλοῖον τὸ ὅποιον δὲν ἀδεύαζε.

Ἀμα ἐβράδυασε (εἶχα τριάντα ἔξ ὥρας νὰ κλείσω μᾶτι) ὁ πλοίαρχος μ' ἔστειλε νὰ κοιμηθῶ. Πρὶν νὰ πέσω εἰς τὴν κρεμαστὴν κλίνη μου εἶδα τὸ βαρόμετρον τὸ ὅποιον ὁλονὲν κατέβαινε.

— Πολὺ ἄσχημα! ἐψιθύρισα.

Ἦμουν κομμένος ἀπὸ τὴν κούρασιν καὶ τὴν ἀπνίαν, καὶ δι' αὐτὸ μὲ ὅλον τὸν θόρυβον ποὺ ἔκαμναν αἱ ἀντλίας ἀπεκοιμήθην. Μοῦ ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον μου ὅτι ὁ ἄνεμος, αὐτὸς ὁ ἄνεμος ποὺ ἐφυσούσε μὲ πύσην δύναμιν, ἐπαίσειν ὅλως διόλου, καὶ τὸ πλοῖον ἔτρεχε πρὸς τὰ ἔμπρὸς μὲ ὀρμήν.

Αὐτὰ ὀνειρευόμην εἰς τὰς δύο ὥρας ὅπου ἐκοιμώμουν, ὅταν ἐνόησα νὰ μὲ κτυποῦν εἰς τὸν ὦμον.

— Ἀνοϊκτόκαρδε!

Ἦνοιξα τὰ ὀμμάτια μου. Ἦτο ὁ πλοίαρχος Βερνᾶς. — Ἐλα γρήγορα ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστροφμα! μοῦ εἶπε βιαστικά.

Ἐσηκώθην καὶ ἀνέβην εἰς τὸ κατὰστροφμα.

Ὅχι, δὲν εἶχα ἰδεῖ ὄνειρον· ὁ ἄνεμος ὠληγόστευτεν ἔξαφνα, καὶ ὁ ταλαίπωρος Γενναῖος ἐγέμιζεν ὁλονὲν ἀπὸ νερά· ὁ ἀνεμοστρόβιλος ἐστρεφονόριζε μὲ ὅλην τοὺ τὴν δύναμιν καὶ τὸ πλοῖόν μας δὲν εἶχε πλέον δύναμιν νὰ ἀντισταθῇ. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀπ' αὐτὴν τὴν γαλήνην ἐξέσπασε μία φορτικὴ τρικυμία.

— Αἱ ἀντλίας δὲν προφθάνουν πλεῖν νὰ βγάλουν τὰ νερά, εἶπεν ὁ πλοίαρχος· βλέπω ὅτι ἀρχίσαμε νὰ βουλιάζωμεν.

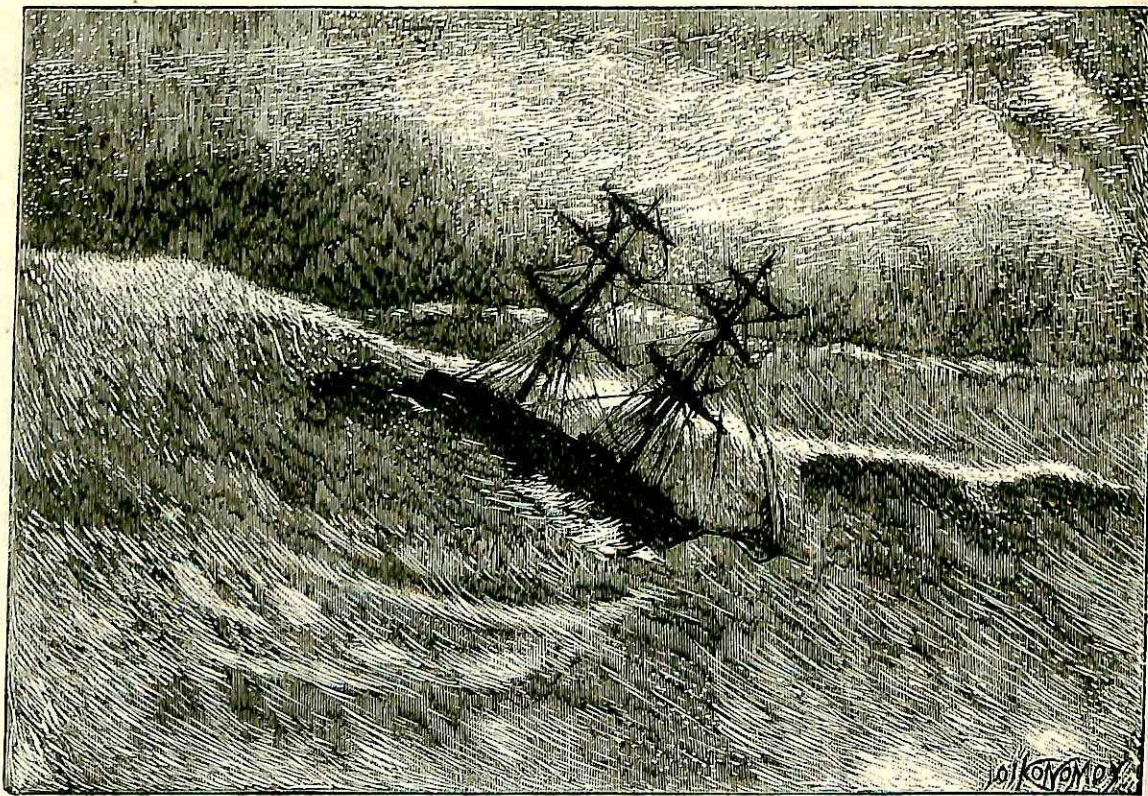
— Πρέπει νὰ ἐλαφρύνωμε λοιπὸν τὸ καράβι· εἰς τὴν θάλασσαν τὸ κατάρτι καὶ ταῖς ἀγκυραῖς!

Μὲ πελέκεις οἱ ναῦται ἔκοψαν τὰ κατάρτια, καὶ αἱ ἀγκυραὶ, αἱ ἀλύσει· ὅλαι ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ Γενναῖος ἐσηκώθη ἐπάνω μίαν στιγμὴν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀφοῦ τὸν ἐσκούντησαν ἄλλα κύματα, ἐπλάγιασεν εἰς τὸ ἐν πλευρόν, ὡς φάλαινα πού ψυχομαχεῖ.

Ὁ Βερνᾶς καὶ ἐγὼ ἐκυτάχθημεν εἰς τὰ ὀμμάτια.

— Δὲν μένει πλεῖα ἐλπίς, μοῦ εἶπε.

— Ἀς ρίψωμε τὴν μεγάλην βάρκα εἰς τὴν θάλασσαν.

« ΕΠΕΣΑΜΕ ΣΕ ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΟ » (Ἴδε σελ. 119)

Ἡ μεγάλη λέμβος ἦτο εἰς τὸ μέσον τοῦ πλοίου. ἄλλος τρόπος νὰ τὴν ρίψωμεν εἰς τὴν θάλασσαν δὲν ἦτο παρὰ νὰ κόψωμεν μὲ πελέκεις τὸ παραπέτον. Ἐδέσαμεν δύο ναῦτας εἰς τοὺς μπάγκους μὲ τὰ κωπία, ἐδέσαμεν καὶ τὴν λέμβον μὲ μίαν χονδρὴν γούμεναν καὶ τὴν ἐσκούντησαμεν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δέκα πέντε ναῦται τοῦ Γενναίου ἐμβήκαν ὅπως ὅπως μέσα εἰς αὐτήν. Ὁ πλοίαρχος Βερνᾶς ἤθελε καὶ καλὰ νὰ καταβῶ προτύτερα ἀπ' αὐτόν· διότι ὁ πλοίαρχος πρέπει νὰ ἀφίγη τελευταῖος τὸ πλοῖόν του εἰς τὸν κίνδυνον. Ἀλλὰ τοῦ εἶπα ὅτι ἐπειδὴ ἦτο γέρων δὲν εἰμποροῦσε νὰ καταβῇ μόνος του εἰς τὴν λέμβον

ἐνῷ ἐγὼ μὲ ἐν πῆδημα εἰμποροῦσα νὰ πηδῶ εἰς τὴν λέμβον.

Ὁ Βερνᾶς ἐπέισθη εἰς τοὺς λόγους μου. Τὸν ἐβοήθησα νὰ καταβῇ καὶ ἠτοιμαζόμεν νὰ καταβῶ ἐγὼ, ὅταν ἔξαφνα ἤκουσα ἓνα ξηρὸν ἤχον. Ἡ γούμενα μὲ τὴν ὁποίαν ἦτο δεμένη ἡ λέμβος εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπη, τὴν λέμβον τὴν ἐπῆραν μακριὰ τὰ κύματα καὶ οὕτε τὴν εἶδα:

— Νικόλα! Νικόλα!

Ἡ φωνὴ τοῦ πλοίαρχου ἐσβύσθη ἀπὸ τὰ μουγκρητὰ τῆς τρικυμίας· ἔμεινα μόνος ἐπάνω εἰς τὸ πλοῖον ἀφημένος εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ...

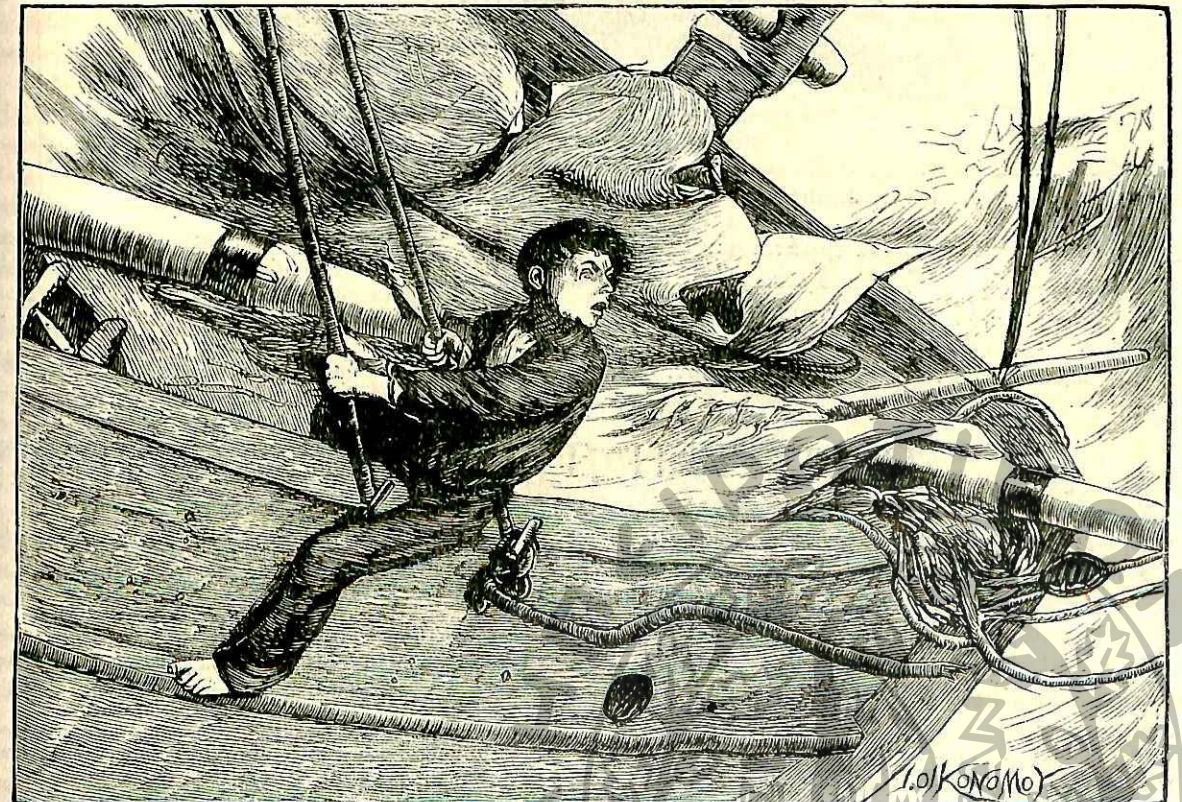
ΙΒ'

Δὲν εἰμπορῶ νὰ περιγράψω τὰς ὥρας τῆς ἀγωνίας, τὰς ὁποίας ἐπέρασα πλαγιασμένος ἢ ἀκουμδημένος ἐπάνω εἰς τὸ κομμάτι ἐκεῖνο τοῦ ξύλου, βρεγμένος,

ἀποκαμιωμένος, ἔρημος καὶ κατάμονος, μέσα εἰς τὴν αὔσον τῆς θαλάσσης. Πόσον ἐλυπούμην τότε ὅτι δὲν ἐρύλαξα τὸν ὄρκον τὸν ὁποῖον εἶχα κάμει εἰς τὴν μάμμη μου! Καὶ ἄλλος ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν μας ἦτο τῆς τύχης νὰ ταφῇ μέσα εἰς τὰ κύματα. Ἡ καὶ μὲν μου ἡ οἰκογένεια τί δάκρυα θὰ ἔχυνε διὰ τὸν θάνατόν μου!

Ἐγὼ πλέον τὸ εἶχα πάρει ἀπόφασιν. Ἐνοιωθα ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ πιάνωνται τὰ κομμάτια μου, εἴξευρα ὅτι καμμία ἐλπίς δὲν μοῦ ἔμεινε... Καμμία ἐλπίς; Ἀλλὰ ποῖος ἕως εἰς τὴν ὑστερινὴν του ὥραν ἀπελπίζεται ὅλως διόλου; Τὴν στιγμὴν ὅπου

λοιπὸν τῆς τύχης νὰ μὲ καταπῇ μία τόσον ἡσυχὴ θάλασσα, ἐνῷ ἐγλύτωσα ἀπὸ τὰ ἀγρία καὶ θεόρατα ἐκεῖνα κύματα; Ὅχι, δὲν ἔπρεπε νὰ ἀποθάνω κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· καὶ ὅμως ἤμουν τόσον ἀδύνατος, τόσον κουρασμένος ὥστε ἡ πλέον παραμικρὰ κίνησις τῶν κυμάτων θὰ μ' ἔκαμνε ν' ἀπολύσω τὴν σάνίδα μου, τὰ δὲ αἰμωδιασμένα μέλη δὲν θὰ μ' ἐκρατοῦσαν πολλὴν ὥραν ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Πρὶν πηδῶ ἀπὸ τὸν Γενναῖον, τὴν στιγμὴν ὅπου ἐφορτώναμεν τὴν μεγάλην λέμβον μὲ τὰς τροφὰς τὰς ὁποίας εἰμπορέσαμεν νὰ μαζεύσωμεν βιαστικά, ἐγέμισα μὲ παξιμάδια τὰ θυλάκιά μου, καὶ

« Η ΓΟΥΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ ΗΤΟ ΔΕΜΕΝΗ Η ΛΕΜΒΟΣ ΕΚΟΠΗ » (Ἴδε σελ. 120)

ὅλοι μᾶς παραιτοῦν, μέσα εἰς τὴν καρδίαν μένει ἡ ἐλπίς.

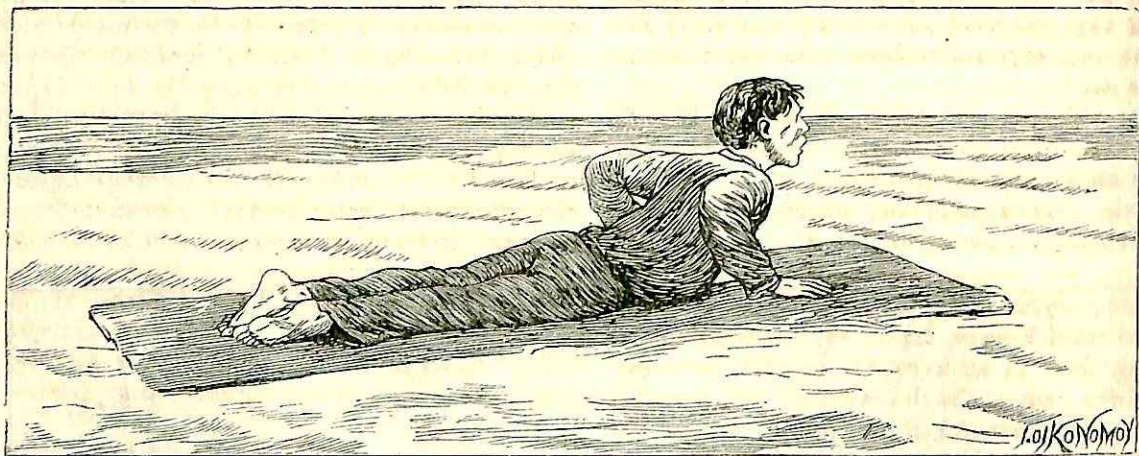
Ἡ τρικυμία εἶχεν ἡσυχάσει. Εἰς τὰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ὅπου ἤμην ἐκεῖ ἐπάνω ἐξηπλωμένος ὁ αἶψων ἔφυγε μακριὰ. Τώρα ὁ οὐρανὸς ἦτο γαλανός, ἡ θάλασσα ἡσυχὴ, καὶ ἐλαφρὸν ἀεράκι ἐφυσούσεν ὥσάν νὰ μὴ εἶχε συμβῇ τίποτε. Κακόμοιρε Γενναῖε, ἂν ἐβαστοῦσες ἀκόμη εἴκοσι ὥρας, ὅλοι θὰ ἐγλύτωναμεν, καὶ οἱ ναῦται καὶ ὁ πλοίαρχος καὶ τὸ πλοῖον.

Αὐτὸς ὁ καλὸς καιρὸς μοῦ ἐφαίνετο ὥσάν εἰρωνία τῆς τύχης. Ἦτο τάχῃ ἀνάγκη νὰ φωτίζη τόσον λαμπρὸς ἥλιος τὰς ἡμέρας τοῦ θανάτου μου; καὶ ἦτο

ἐκρέμασα εἰς τὸν λαιμό μου ἓνα πέτσινο φλασκὶ γεμάτο ἀπὸ ρακήν. Ἡ ἐλαφρὰ αὐτὴ τροφή, καὶ πρὸ πάντων ἡ ρακή, ἡ ὁποία μοῦ ἦτο ὡς βάλασμον, μοῦ ἔδωκαν δυνάμεις νὰ παλεύσω μὲ τὴν τρικυμίαν. Ἀλλὰ τώρα ὅπου ἐξημέρωσεν ἡσυχὰ εἰς τὸν ὠκεανὸν δὲν εἶχα οὔτε παξιμάδι, οὔτε ρακήν πλέον, καὶ ἡ πείνα θὰ μ' ἐδασάνιζε μετ' ὀλίγον, ὥσάν νὰ μὴ μοῦ ἔφθναν ὅσα ὑπέφερα...

Ἐνῷ ἤμην ἐξηπλωμένος ἐπάνω εἰς τὴν σάνίδα καὶ ἐκύτταζα μὲ ἀγωνίαν τὸν ἐρίζοντα, μοῦ ἐφάνη ὅτι διέκρινα ἐν μαῦρον σημάδι... Δίχως ἄλλο θὰ μ' ἐγελοῦσαν τὰ κουρασμένα ὀμμάτιά μου... καὶ ὅμως

ὅσο τὸ ἔβλεπα τόσο ἐγίνετο μεγαλειότερον. Δύο ὥρας ἀδιάκοπα εἰς αὐτὸ εἶχα ὅλην μου τὴν προσοχήν καὶ ἔλησμονοῦσα τὸ κρῦον, τὴν κούρασιν καὶ τὴν πείναν. Εἰξεύρετε τί ἦτο; Ἦτο ἐν πλοῖον, καὶ ἤρχετο πρὸς τὸ μέρος μου... Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγας ὥρας θὰ με ἔβλεπαν ἀπ' αὐτὸ καὶ θὰ ἤρχοντο νὰ με πάρουν. Ἡ

«ΕΝΘ' ΗΜΗΝ ΕΞΗΠΑΔΜΕΝΟΣ ΕΠΑΝΩ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΑΝΙΔΑ...» ("Ἴδε σελ. 121)

Τέλος πάντων τὰ ἀποκαμωμένα ὀμμάτιά μου ἐκλείσθησαν ὀλίγον, ἀλλὰ τὰ ἤνοιξα ἀμέσως ἀπὸ φόβον μήπως χαθῇ ἀπ' ἐμπρός μου ἡ μόνη μου ἐλπίς. Ἀλλὰ δὲν ἔφυγε τὸ μαῦρον σημάδι, τὸ ἔβλεπα καλλίτερα ὅσον ἐπλησίαζε. Ἐγονάτισα ἐπάνω εἰς τὸ σανίδι μου.

χαρὰ τὴν ὁποίαν ἡσθάνομην δὲν ἐκφράζεται ἦτο ὡσὰν τρέλλα.

[Ἐπεται συνέχεια.]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ
(Κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς ΛΑΡΙΑΝΑΣ ΠΙΑΤΕΡ)

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥΦΕΚΙΑ

Ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶνε πολὺ σπουδαία ἡμέρα διὰ τὸν Γρηγόρη.

Σήμερον τὸ πρωῒ, ἅμα ἐλάλησε τὸ πρῶτόν του λάλημα ὁ πετεινός, ἐφώνησεν εἰς ὅλην τὴν γειτονίαν:

— Ὁ Γρηγόρης εἶνε δέκα χρόνων.

Καὶ ἀμέσως τὰ πουλιά ἤρχισαν νὰ κελαδοῦν καὶ εἶπαν καὶ αὐτά:

— Ὁ Γρηγόρης εἶνε δέκα χρόνων.

Ὁ Γρηγόρης, ὁ ἕνας σκύλος τοῦ κυνηγιοῦ, ἔτρεξε καὶ τὸ εἶπεν εἰς τὸν Ἀσπρομάλλην, τὸν ἄλλον σκύλον τοῦ κυνηγιοῦ, ὁ ὁποῖος ὅμως τὸ εἰξευρε.

Τὰ περιστέρια τὸ ἐφώνησαν τὸ ἓνα εἰς τὸ ἄλλο. Ἀλλὰ ὁ Γρηγόρης δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ τὸν πετεινόν, τὰ πουλιά, τοὺς σκύλους καὶ τὰ περιστέρια νὰ τοῦ μάθουν ὅτι εἶνε δέκα χρόνων.

Ἐξ μῆγες τώρα, ὁλοένα συλλογίζεται τὴν εὐτυχισμένην αὐτὴν ἡμέραν ὅπου θὰ κλείσῃ τὰ ἑννέα καὶ θὰ ἐμβῇ εἰς τὰ δέκα, διότι αὐτὴν τὴν ἡμέραν ὁ πατέρας τοῦ ὑπεσχέθη νὰ τοῦ δώσῃ νὰ ρίψῃ τὴν πρώτη τουφεκιά.

Ὁ πατέρας τοῦ Γρηγόρη, ὁ Φίλιππος, εἶνε δασοφύλαξ, καὶ κατοικεῖ εἰς ἐν μικρὸν σπιτάκι τὸ ὁποῖον εἶνε μέσα εἰς τὸ δάσος.

Τί εὐμορφα ποὺ εἶνε νὰ ἐξυπνᾷ κανεὶς πρωῒ μέσα ἔς αὐτὴν τὴν πρασινάδα! νὰ περνᾷ τὰ ἀτελείωτα ἐκεῖνα μονοπάτια ἀπὸ τὴν μίαν ἄκρην τοῦ δάσους ἕως τὴν ἄλλην!

Τί εὐμορφα ποὺ εἶνε νὰ βλέπῃ κανεὶς ἀπὸ μακρὰ τοὺς λαγούς νὰ τρέχουν ἀνάμεσα εἰς τὰ δένδρα μετ' αὐτὰ ταιωμένα!

Τί διασκεδαστικὸν ποὺ εἶνε τὰς νύκτας τῆς ἀνοιξέως νὰ βλέπῃ κανεὶς τὰ κουνέλια νὰ πηδοῦν καὶ νὰ παίζουν τὸν κρυφτό.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐχαίρετο ὁ Γρηγόρης· ἀλλ' ἡ μεγάλη του χαρὰ ἦτο νὰ τὸν παίρῃ μαζί του ὁ πατέρας του εἰς τὸ κυνήγι, νὰ τρέχῃ γρηγορώτερα ἀπὸ τὸν Γρηγόρον, νὰ εὐρίσκῃ τὸ πουλὶ ἢ τὸ ἀγρίμι ποὺ ἐσκότωσεν ὁ πατέρας, νὰ τὸ βάζῃ εἰς τὴν τσάνταν του, καὶ νὰ τὸ πηγαίνει μετὰ καμάρι εἰς τὴν μητέρα του.

Ἀλλὰ πότε τέλος πάντων ὁ Γρηγόρης θὰ τῆς φέρῃ κυνήγι σκοτωμένο μετὰ τὰ ἰδικά του χέρια;

Ἦλθεν ἡ ἡμέρα ὅπου θὰ δοκιμάσῃ νὰ ρίψῃ τὴν πρώτη τουφεκιά.

Ὁ Γρηγόρης εἰξεύρει καὶ σημαδεύει πολὺ καλά· τοῦ τὸ εἶπε ὁ ἴδιος ὁ πατέρας του ὁ ὁποῖος τὸν ἐγύ-

πλάσε νὰ ρίπτῃ τὸ βέλος καὶ νὰ τὸ ἐμπήγῃ εἰς ἐν τμημάδι. Τὸ παιδί ἔγινε πολὺ ἐπιδέξιον.

Ὁ Φίλιππος ἐκαμάρωνε διὰ τὴν προκοπὴν τοῦ υἱοῦ του, καὶ ἔδλεπε μετὰ εὐχαρίστησιν νὰ πλησιάζῃ ἡ ἡμέρα ὅπου θὰ γείνη καὶ τὸ παιδί του, ὡσὰν αὐτὸν, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους κυνηγούς τῶν μερῶν ἐκείνων.

Σήμερα δὲ τὸ πρωῒ μετὰ χαρὰν ἔδωκεν εἰς τὸν υἱὸν του μίαν μικρὰν καραμπίναν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς νεότητός του.

Τοῦ τὴν εἶχε χαρίσει ἕνας πλούσιος κτηματίας ἀπὸ τὰ τρυγύρω μέρη καὶ ἰδοὺ διατί.

Ὁ υἱὸς τοῦ κτηματίου δεκαπέντε ἕως δεκαῆξ ἐτῶν παιδί, εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸ κυνήγιον καὶ εἶχε πάρει καὶ τὸν Φίλιππον, διὰ νὰ τοῦ δεικνύῃ τὸν δρόμον, ἀλλ' ἀντὶ νὰ κτυπήσῃ ἕνα κουνέλι, ἐκτύπησε μετὰ ἑπτὰ σκάγια τὸν Φίλιππον εἰς τὴν πτέρναν. Τὸ παιδίον ἐγέλασε διὰ τὸ πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο καὶ σπουδαῖον. Ἐπερίπαιξε μόνον κάμποσον τὸν ἀνιεπιδέξιον κυνηγὸν καὶ μετὰ αὐτὸ ἐπαρηγορήθη. Ἐν τούτοις ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ νομίζων ὅτι δὲν ἀπεζημιώθη ἀρκετὰ μετὰ αὐτὴν τὴν ἀθῶαν ἐκδίκησιν ἠθέλησε νὰ τοῦ δώσῃ μερικὰ χρήματα. Οἱ γονεῖς τοῦ παιδιοῦ δὲν ἐδέχθησαν χρήματα, ἀλλ' ὁ μικρὸς Φίλιππος ἐδέχθη μετὰ χαρὰν μίαν εὐμορφὴν καραμπίναν, μικράν, καὶ κατάλληλον δι' αὐτὸν μετὰ τὴν ὁποίαν ἔκαμε πολλὰ κατορθώματα.

Μετὰ αὐτὴν λοιπὸν τὴν καραμπίναν, τὴν ὁποίαν ἐρύλαξεν ὁ πατέρας του, θὰ κάμῃ ὁ Γρηγόρης τὴν πρώτην δοκιμὴν του. Τὴν γνωρίζει πολὺ καλά. Ἐως τώρα πολλὰς φορὰς ἐδοθήθησε τὸν πατέρα του νὰ τὴν καθάρισῃ, καὶ πολλὰς φορὰς ὁ πατέρας του τοῦ τὴν ἀφῆκε διὰ νὰ μάθῃ νὰ τὴν μεταχειρίζεται καὶ νὰ σημαδεύῃ· ἀλλὰ ἦτο πάντοτε ἄδεια, σήμερον θὰ εἶνε γεμάτη. Ὁ πατέρας, κρατῶν εἰς τὰς χεῖράς του τὸ ἀγαπημένον ὄπλον ἐβόηκεν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ πλησίον του καὶ ὁ Γρηγόρης. Ὁ Γρηγόρης καὶ ὁ Ἀσπρομάλλης εἶνε ἐκεῖ· εἶδαν τὸ τουφέκι καὶ ἔχουν μεγάλην χαρὰν, καὶ τὴν φανερόνουν ὅπως εἰξεύρουν, ὁ Ἀσπρομάλλης μετὰ πηδήματα καὶ ὁ Γρηγόρης μετὰ θωπείας καὶ μετὰ φιλιὰ εἰς τὰ πόδια τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ Γρηγόρη.

Διότι τὰ ἐξυπνα σκυλιὰ εἶνε πολὺ καλοὶ βοηθοὶ διὰ τὸ κυνήγι. Ἀμὰ ἰδοὺν ἕνα τουφέκι ἀμέσως ὁ νοῦς των πάγει εἰς τὸ κυνήγι, τ' ἀγαποῦν πολὺ ὅσο θὰ τὸ ἀγαπήσῃ ἴσως μίαν ἡμέραν ὁ Γρηγόρης.

— Αἶ, προσοχή, λέγουν μετὰ τὸν νοῦν των, ὁ μικρὸς ἀφέντης ἀρχίζει. Προσοχή! ἄς ἐτοιμασθοῦμε νὰ μαζέψωμε τὸ κυνήγι ποὺ θὰ σκοτώσῃ.

Αὐτὸ τὸ κυνήγι ὁ Φίλιππος τὸ ἔχει διαλέξει ἀπὸ προτῆτερα. Εἶνε κάμποσος καιρὸς τώρα ὅπου ἡ μητέρα τοῦ Γρηγόρη βλέπει ὅτι κάποιος κλέπτης ἐμβαίνει εἰς τὸ μαγειρεῖον· ὄχι ὀλίγας φορὰς, τὴν

στιγμὴν ὅπου ἔστρωνε τὸ τραπέζι, ἕνα κομμάτι κρέας ἐγίνετο ἄφαντον. Ἀλλοτε ἔλειπεν ἀρκετὸν γάλα ἢ κανὲν κομμάτι τυρί. Αὐτὰ ὅλα βέβαια δὲν τᾶκαμε ἄλλος παρὰ ἕνας γάτος, ὁ ὁποῖος ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἐπεριφέρειτο τριγύρω εἰς τὸ σπίτι. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐβεβαιώθη ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ κλέπτης, καὶ ἰδοὺ πῶς ἐβεβαιώθη.

Ἐνῶ ἔκαμε ὅπως πάντοτε τὰς οἰκιακάς της ἐργασίας, ἤκουσε σπαρακτικὰς φωνὰς μιᾶς κότας, ἡ ὁποία ἦτο ἔξω εἰς τὴν αὐλὴν μετὰ δέκα δώδεκα πουλιά. Ἐτρεξεν ἀμέσως καὶ εἶδεν ὅτι ὁ γάτος ἄρπαξε ἕνα πουλάκι τῆς κότας, ἡ ὁποία ματαίως ἐπροσπάθησε ν' ἀπομακρύνῃ τὸν ἄρπαγα μετὰ τὸ ράμφος της.

Ἡ μητέρα λοιπὸν τοῦ Γρηγόρη, ὅταν τὸ βράδυ ἦλθεν ὁ σύζυγός της ἀπὸ τὸ δάσος τοῦ διηγῆθαι τί συνέβη. Ἀλλὰ μετὰ ἀπορίαν της εἶδεν ὅτι ἀντὶ νὰ θυμώσῃ ὁ δασοφύλαξ, ὅπως ἔπρεπε, ἐχαμογέλασεν ὡς νὰ εὐχαριστήθῃ.

Ἐχαμογέλασε διότι θ' ἀφήσῃ εἰς τὸν Γρηγόρη τὴν φροντίδα νὰ τιμωρήσῃ τὸν κλέπτην ὅπως τοῦ ἀξίζει. Ὁ Γρηγόρης θὰ ρίψῃ τὴν πρώτην τουφεκίαν του, θὰ δείξῃ ὅτι εἰξεύρει νὰ σημαδεύῃ, ἀλλὰ συγχρόνως θὰ ἐλευθερώσῃ τὴν κοινωνίαν ἀπὸ ἑνα κακοῦργον.

Τί ὥραϊα ποὺ ἦλθαν ὅλα!

Καὶ ἴσα ἴσα ὁ κύριος γάτος ἦλθε νὰ ἰδῇ μὴν εὕρῃ τίποτε νὰ κλέψῃ. Ἀπὸ τὸ πρωῒ τριγυροῦν τριγύρω εἰς τὴν οἰκίαν, πότε περιπατεῖ εἰς τὴν αὐλὴν, πότε σκαρφαλώνει εἰς τοὺς τοίχους, πότε ἀναβαίνει ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα. Εἶδε τὰς προετοιμασίας τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ δασοφύλαξ, εἶδε καὶ τὴν καραμπίναν· ἀλλ' ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἤκουσε τουφεκιά, δὲν ἐννοεῖ ὅτι ὅλο τὸ πανηγύρι γίνεται διὰ αὐτόν, καὶ ὅτι αὐτὸν θὰ σημαδεύσῃ ὁ σωλὴν τοῦ τουφεκιοῦ. Περισσότεραν ἀνησυχίαν τοῦ προξενοῦν ὁ Γρηγόρης καὶ ὁ Ἀσπρομάλλης· ἐν τούτοις ἐπάνω εἰς ἕνα πλάτανον ὅπου εὐρίσκεται νομίζει ὅτι εἶνε ἀσφαλισμένος ἀπὸ κάθε κίνδυνον καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τοὺς σκύλους· διότι αὐτοὶ δὲν εἰμποροῦν νὰ σκαρφαλῶνουν εἰς τὰ δένδρα, καὶ ὁ γάτος τοὺς βλέπει μετὰ περιφρόνησιν ἀπὸ τὸ ὕψος ὅπου εὐρίσκεται. Ὁ πατέρας ἔδωκε τὴν καραμπίναν εἰς τὰ χέρια τοῦ υἱοῦ. Τὰ μικρὰ του χεράκια τρέμουν ἀκόμῃ. Ἡ καρδιά του κτυπᾷ δυνατὰ· ἀλλὰ ὁ γρηγόρη μετὰ δυνατὴν θέλησιν ἐνίκησε τὴν ταραχὴν του. Ἐπειτα ἀπὸ μισὸν λεπτόν δὲν τρέμουν διόλου πλέον τὰ χέρια του· ὁ Γρηγόρης στέκεται ὀρθός, βάζει ἐμπρὸς τὸ ἓνα του πόδι, σημαδεύει καὶ εἶνε ἐτοιμὸς.

— Κύττα νὰ σημαδεύσῃς καλά, τῷ λέγει ὁ πατέρας του. Τὸ τουφέκι δὲν εἶνε σὰν τὴν σαίτα. Ἡ σφαῖρα ὅπως σοῦ εἶπα θὰ πάγῃ λίγο καμπυλωτά...

Πρὶν νὰ τελειώσῃ ἀκόμῃ ὁ Φίλιππος τὸν λόγον του, ὁ Γρηγόρης ἐτράβηξε τὴν σκανδάλην τῆς καραμπίνας· ἕνα φρικτὸ μπουάλισμα, ἀκούσθηκε μαζί

σχεδόν με τὸ μπουύμ! τοῦ τουφεκιοῦ καὶ ὁ κλέπτης, ὁ ὁποῖος ἐνόμιζε τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀσφαλισμένον ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον, πίπτει χάμου, καὶ σύρεται καὶ σπαρταρᾷ καὶ ψυχοραγεῖ.

Ὁ δὲ Γρηγόρης καταχαρούμενος, βαστὼν τὴν

καρκαμπίναν εἰς τὸ χέρι του, τρέχει νὰ φέρῃ τὰς δύο καλὰς εἰδήσεις εἰς τὴν μητέρα του: ὅτι ξεύρει νὰ σημαδεύῃ, καὶ ὅτι ἐσκότωσε τὸν κακὸν κλέπτην τοῦ σπιτιοῦ.

ΜΑΘΕ ΝΑ ΕΚΘΕΤΗΣ ΤΑΣ ΙΔΕΑΣ ΣΟΥ

Ὅταν ὁ Κώστας Βάρας ἦτο παιδίον κ' ἐπήγαινε εἰς τὸ σχολεῖον, τὰ παιδιά ἐμάνθαναν ἀνάγνωσιν γραφὴν καὶ ἀριθμητικὴν, δὲν ἐμάνθαναν ὅμως νὰ συνθέτουν οὔτε ἐπιστολάς, οὔτε ἄλλο τίποτε. Ὁ Κώστας ἦτο καλὸς μαθητής, ἔπαιρνε πάντοτε ἄριστα. Ἀλλὰ ὅταν ἡ μητέρα του τοῦ ἔλεγε:

— Κώστα, ἔλα νὰ γράψῃς ἓνα γράμμα τοῦ πατέρα σου, πὺ λείπει ἔς τὴν ξενητείαν καὶ θέλει νὰ μάθῃ πῶς εἴμεθα.

Ὁ Κώστας ἐκάθητο, ἔξυνε τὸ κεφάλι του, ἔβηγε καὶ ἐμυρμούριζε:—Ἐγὼ δὲν ξεύρω τέτοια πράγματα.

Ὁ Κώστας ἐμεγάλωσε· ἐγίνει στρατιώτης· τὸν ἔστειλαν μακριά, εἰς τὰ σύνορα. Καθημέραν ἐσυλλογίζετο τὴν μητέρα του καὶ τὰ ἀδελφία του. Εἰξέυρε ὅτι ἡ μητέρα του καθημέραν αὐτὸν ἐσυλλογίζετο:—Τί κάμνει τὸ παιδί μου; εἶνε καλὰ; Καὶ αὐτὸς ἐσυλλογίζετο ὅλους ὅσοι ἦσαν εἰς τὴν οἰκίαν των, ἀλλὰ δὲν εἰξέυρε νὰ γράψῃ πόσον ἐλυπεῖτο διὰ τὸν ἀποχωρισμὸν τους. Ἐγραφε μόνον δύο τρεῖς λέξεις: Εἴμαι καλὰ, ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ εἴσθε καὶ σεῖς καλὰ. Ἐφαίνετο σὰν νὰ μὴ ἀγαποῦσε τοὺς γονεῖς του καὶ τὰ ἀδελφία του.

Ὁ Κώστας, ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ καιρὸς τῆς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν στρατόν, ἐπῆρε τὴν ἀφασίν του καὶ ἔγινε πάλιν πολίτης. Εἰς ἓν μεγάλον ἐργοστάσιον ἐζήτησαν ἓνα ὑπάλληλον. Ὁ Κώστας παρουσιάσθη εἰς τὸν διευθυντήν, καὶ ἔδειξε τὰς ἀποδείξεις τὰς ὁποίας εἶχεν ὅτι ὑπηρετήσῃ καλὰ εἰς τὸν στρατόν.

— Καλὰ εἶπεν ὁ διευθυντής, ἀλλὰ ὁποῖος θέλει νὰ λάβῃ αὐτὴν τὴν θέσιν πρέπει νὰ εἰξέυρῃ νὰ γράψῃ γράμματα καὶ ἄλλα πράγματα. Ἐλα κάθησε εἰς αὐτὸ τὸ γραφεῖον· γράψε μου μίαν ἐπιστολὴν καὶ ζήτησέ μου αὐτὴν τὴν θέσιν· εἰς τὸ γράμμα σου θὰ γράψῃς ὅτι ἔχεις κάμει ἕως τώρα, δηλαδὴ θὰ μοῦ δώσῃς ὅσας πληροφορίες θέλω διὰ σέ.

Ὁ Κώστας ἐκοκκίνησεν· ἐχαμήλωσε τὰ βλέμματά του καὶ εἶπε:

— Δὲν εἰξέυρω.

— Λυποῦμαι, κύριε, ὅτι δὲν εἰμπορῶ νὰ σᾶς δώσω αὐτὴν τὴν θέσιν· ἀλλὰ καὶ κανεὶς ἄλλος διευθυντής δὲν θὰ σᾶς πάρῃ εἰς τὸ ἐργοστάσιόν του, διότι ὅλοι ζητοῦν νὰ εἰξέυρῃς νὰ γράψῃς.

Ὁ Κώστας ἤρχισεν ἐν μικρὸν ἐμπόριον ξυλικῆς. Ἦτο τίμιος, δραστήριος, ἐν τούτοις αἱ ἐργασίαι του δὲν ἐπροώδευαν ὅσον ἔπρεπε. Διότι κάθε ἔμπορος πρέπει νὰ γράφῃ πάντοτε ἐπιστολάς, ἢ εἰς ἄλλους ἔμπορους, ἢ εἰς τοὺς πελάτας του. Ὁ Κώστας ὅμως ἐδκρύνετο νὰ γράφῃ· διότι βαρύνεται κανεὶς νὰ κάμνῃ κατὶ τι τὸ ὅποιον τὸ κάμνῃ ἄσχημα. Καὶ ὅταν ἔγραψεν ὁ Κώστας αἱ ἐπιστολαὶ του ἦσαν σκοτειναί, ἢ ἀπὸ ἀνεπιτηδεύτητά με καμμίαν λέξιν ἀταίριακην ἐδυσχερᾶσται τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους εἶχε συμφέρον του νὰ τοὺς ἔχῃ εὐχαριστημένους.

Ἐπέρασαν ἀρκετὰ ἔτη. Ὁ Κώστας ἀπέκτησεν ἓν παιδίον, τὸν Περικλῆ. Ὁ ὁποῖος σιγὰ σιγὰ ἐμεγάλωσε· ἔγινε δώδεκα ἐτῶν. Μίαν ἑσπέραν ὁ Περικλῆς ἔγραφε τὰ γραψίματα τοῦ σχολείου του. Ἐπλησίασεν ὁ πατέρας του καὶ τὸν ἠρώτησε:

— Τί κάμνεις αὐτοῦ, Περικλῆ;

— Γράφω μίαν ἐπιστολὴν, πατέρα.

— Πῶς; σᾶς δίδουν νὰ γράφετε ἐπιστολάς εἰς τὸ σχολεῖον;

— Naί, πατέρα, εἰδὼν εἰδὼν ἐπιστολάς, οἰκογενειακάς, ἐμπορικὰς, καὶ ἄλλας.

— Ἀ, αὐτὸ εἶνε πολὺ καλὸ, θὰ ἔλθω νὰ εὐχαριστήσω τὸν διδάσκαλόν σου. Ἐπιμελήσου, παιδί μου Περικλῆ, νὰ μάθῃς νὰ γράψῃς ἐπιστολάς· θὰ ἔχῃς μεγάλην ὠφέλειαν εἰς ὅλην σου τὴν ζωὴν.

Ὁ Περικλῆς ἐμεγάλωσε· τώρα γράφει αὐτὸς τὴν

«ΓΡΑΦΩ ΜΙΑΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ, ΠΑΤΕΡΑ»

ἀλληλογραφίαν τοῦ πατρὸς του, καὶ τὸ ἐμπόριόν των προοδεύει πολὺ περισσότερον. Ὁ Περικλῆς εἶνε πολὺ καλὸς νέος καὶ αἰσθάνεται μεγάλην χαρὰν, διότι φαίνεται ὠφέλιμος.

— Γιέ μου, τῷ λέγει ὁ πατέρας του, σήμερα ἔχομεν νὰ γράψωμεν ἐπιστολάς.

Καὶ ὁ Περικλῆς πηγαίνει με προθυμίαν καὶ κάθεται εἰς τὸ γραφεῖον· ὁ πατέρας του τῷ λέγει:

— Γράψε αὐτὸ καὶ αὐτό.

Ὁ Περικλῆς τὰ γράφει ὅλα πολὺ καλὰ ὥστε ὅλοι οἱ ἀνταποκριταὶ των εἶνε καταευχαριστημένοι.

Ὁ δὲ Κώστας Βάρας συλλογίζεται κάποτε καποτε:—Ἀν μᾶς ἐμάνθαναν κ' ἐμᾶς εἰς τὸν καιρὸν μας γράμματα ὅπως μανθάνουν τώρα εἰς τὰ παιδιά πόσο καλλίτερα θὰ ἐπήγαιναν αἱ ἐργασίαι μου καὶ τί καλλίτερος ποῦ θὰ ἦμουν τώρα!

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

Μήτηρ τοῦ Θεοῦ Μαρία,
Κόρη κεχαριτωμένη,
Εὐμενῶς ἀκρωμένη
Τῆς θερμῆς ἡμῶν εὐχῆς,
Τοὺς ἡμᾶς εὐεργετοῦντας
Σὺ αὐτῇ ἀντευεργέτει.
Δὸς αὐτοῖς πολλὰ τὰ ἔτη.
Δὸς ἡμέρας εὐτυχεῖς.

Ὁ πρὸς πάντων σωτηρίαν
Ἄρας τὸν σταυρὸν ἐπ' ὧμων,
Κ' ἐν τῷ μέσῳ παρὰ νόμων
Σταυρωθεὶς ἐν Γολγοθᾷ,
Τοὺς ἡμᾶς εὐεργετοῦντας
Σὺ αὐτοῖς ἀντευεργέτει.
Δὸς αὐτοῖς πολλὰ τὰ ἔτη.
Δὸς ἀμέτρητ' ἀγαθὰ.

ΑΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΒΙΟΛΙΣΤΗΣ

ὅτι ὁ νοῦς του τρέχει μέσα εἰς δεινὰς δραστηριότητας, μέσα εἰς ἀνθρώδεις κήπους, μέσα εἰς μαγευμένα παλάτια, ἐπάνω ἀπὸ τ' ἀφρισμένα κύματα, καὶ συγκινεῖται, συγκινεῖται πολὺ.

Τὴν ἀγαπᾷ πολὺ τὴν μουσικὴν, καὶ ὄχι μόνον ἐννοεῖ καλὰ τὴν μελωδίαν τῶν μουσικῶν τεμαχίων τὰ ὁποῖα ἀκούει, ἀλλὰ ἐνῶ μόλις εἶνε δέκα ἐτῶν ἔμαθε καὶ παίζει βιολίον· παίζει τὰ τραγούδια τοῦ σχολείου του, παίζει διάφορα μέρη ἀπὸ μελοδράματα καὶ κάποτε κάποτε καὶ κανὲν μικρὸν τραγουδάκι τὸ ὁποῖον ἐβγάξει αὐτὸς ἀπὸ τὸν νοῦν του· διότι ἔχει αὐτὸ τὸ χάρισμα, νὰ μελοποιῇ ὅσων νὰ ἔρχεται καμμίαν Μοῦσα καὶ τοῦ ψιθυρίζῃ εἰς τὸ αὐτίον του ὠραίας μελωδίας.

Ὁ διδάσκαλός του, ἓνας γέρον πολὺ καλὸς μου-

σικὸς ὁ ὁποῖος ἔχει συνθέσει πολλὰ ἄσματα καὶ ἐν μελοδράμα, παρετήρησεν ὅτι καὶ εἰς τὸ παίξιμον τοῦ βιολίου του, καὶ εἰς τὰ μικρὰ τραγουδάκια τὰ ὁποῖα ἔκαμε, ἔχει κατὶ τι τὸ ξεχωριστὸν αὐτὸ τὸ παιδί, κατὶ τι τὸ ὅποιον δεικνύει ὅτι ὁ Ἀνδρέας μίαν ἡμέραν θὰ γείνη μέγας μουσικός.

Naί, θὰ γείνη μέγας μουσικός, θὰ συνθέσῃ ἄσματα, θὰ συνθέσῃ μελοδράματα καὶ εἰς τὰ θεάτρα δὲν θὰ πα-

ριστάνουν ὅλο ἓνα ἔργον, ἰταλικά καὶ γαλλικά, ἀλλὰ καὶ ἐλληνικά ἔργα καὶ ἐθνικά ἔργα. Θὰ γείνη ὁ ἐθνικὸς μουσικὸς τῆς Ἑλλάδος.

Νὰ τὸν ἀκούσετε ἀπὸ τώρα τί γλυκὰ ὅπου παίζει τὸ βιολίον του, ὅταν σύρῃ τὸ δοῦν ἐπάνω εἰς τὰς χορδὰς καὶ τὰ δάκτυλά του τρέχουν γρήγορα. ὦ! εἶνε εὐτυχεῖς ὅσοι εἰξέυρουν μουσικὴν. Εἰξέυρουν μίαν γλῶσσαν περισσοτέραν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ γλῶσσαν γλυκειάν, ἐκφραστικὴν ἢ ὁποῖα εἰμπορεῖ καὶ ἐκφράζει τὰ πλέον λεπτὰ καὶ τὰ πλέον δυνατὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας. Ἀλλ' ὁ Ἀνδρέας, μέσα εἰς τὸ κεφάλι τοῦ ὁποῖο αἱ γλυκεῖαι μελωδία

βομβοῦν ὡς μελίσσια, εἶνε πολὺ περισσότερον εὐτυχής.

Προχθὲς ὅμως τοῦ συνέβη κατὶ τι τὸ ὁποῖον τὸν ἀνησύχησε πολὺ. Εἶχε παίξει πολλὴν ὥραν καὶ ἐκά-

θησε εἰς μίαν καθέκλαν νὰ ξεκουρασθῇ: Ἄλλ' ἔξαφνα, ἡ γάτα των, ἡ Χάϊδω, ἐπήδησεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι ὅπου ἦτο τὸ βιολίον τοῦ ἡ καρδία τοῦ Ἀνδρέα ἐκτύπησε μὴπως τοῦ χαλάσῃ τὸ βιολίον τοῦ καὶ τοῦ σπάσῃ τὰς χορδὰς, δι' αὐτὸ τὴν ἐδίωξεν.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τί βλέπει; Τὴν ἴδια τὴν Χάϊδω, περὶ μεγάλην ἀφ' ὅτι ἦτο, νὰ κρατῇ τὸ βιολίον τοῦ, τὸ ὅποιον καὶ αὐτὸ, θαρρεῖς, ἔγεινε μεγαλειότερον εἰς τὰ χέρια της, δηλαδὴ εἰς τὰ πόδια της, καὶ νὰ παίζῃ, νὰ παίζῃ ἓνα σκοπὸν ποὺ ὁμοιάζε ἀρκετὰ μὲ: μιάου! μιάου!

Ὁ Ἀνδρέας ἀπὸ τὸν τρόπον μὴπως τοῦ χαλάσῃ ἡ Χάϊδω τὸ βιολίον τοῦ ἐτινάχθη ἐπάνω νὰ τ' ἀρπάξῃ ἀπὸ τὰ πόδια της καὶ . . . ἐξύπνησε! Καὶ δὲν εἶδε οὔτε γάταν οὔτε τίποτε. Τὸ βιολίον τοῦ ἦτο ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Τί εἶχε συμβῇ;

Εἶχεν ἀποκοιμηθῇ ταχαγμένος ἀπὸ τὴν ιδέαν μὴπως τοῦ χαλάσῃ ἡ γάτα τὸ βιολίον τοῦ καὶ τὴν εἶχεν ἰδεῖ εἰς τὸν ὕπνον τοῦ νὰ παίζῃ.

Ἐγέλασε μὲ τὴν καρδίαν τοῦ διὰ τὸ παράξενον ὄνειρον. Καὶ ἐνῶ ἡ γάτα τρέχει καὶ κυνηγᾷ ποντικούς, ὁ Ἀνδρέας συλλογίζεται νὰ κάμῃ ἐν τραγουδάκι διὰ τὸ ὄνειρόν του.

Σύνθετε ὠραῖα ἄσματα, καλὸ μου παιδί, βγάλε τὰς μελωδίας τὰς ὁποίας ἔχει μέσα της ἡ καλλιτεχνικὴ σου ψυχὴ, διὰ νὰ δικιῶσῃς τὰς ἐλπίδας τοῦ γέρου μουσικοῦ ὁδοποῖος σὲ θαυμάζει, καὶ νὰ τιμήσῃς τὸ ἔθνος σου.

Καὶ ἀφοῦ συνθέσῃς πολλὰ μελοδράματα, πολλὰ τραγούδια τὰ ὁποῖα νὰ εἶνε εἰς τὸ στόμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τραγούδια ἐνθουσιαστικά, περιπαθῇ, λυπηρά, φαιδρά, καμμίαν ἡμέραν, ἂν ἔχῃς ὄρεξιν, ἐνθυμήσου το ὄνειρόν σου καὶ γράψῃ καὶ μίαν μονωδίαν ἢ ὁποῖα νὰ παριστάνῃ τὴν Χάϊδω παίζουσαν βιολί. Νιάου! Νιάου!

Ἐπιτρέπεται εἰς ἓνα μεγάλον μουσικὸν κατόπιν ἀπὸ τὰ σοβαρά του ἔργα νὰ τονίξῃ καὶ ἀστεῖα, ὅπως ἐπιτρέπεται εἰς τὸ καλὸν παιδίον κατόπιν ἀπὸ τὰ σοβαρά του μαθήματα νὰ παίζῃ.

Α. Π. Κ.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΑΓΟΣ

Θέλεις νὰ σοῦ 'πῶ, ἐρωτᾷ ὁ Ἰάκωβος τὴν ἀδελφὴν τοῦ Μαρίαν, πόσα κεράσια ἔχεις στὸ πιάτο σου;

— Μπορεῖς; φωνάζει ἡ μικρὰ κόρη, σκεπάζουσα τὸ πιάτο της μὲ τὰ δύο της χέρια.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε, προσθέτει ὁ πατήρ.

— Πρέπει πρῶτα νὰ μετρήσῃ μόνη της ἡ Μαρίκα τὰ κεράσια της, λέγει ὁ Ἰάκωβος.

— Τὰ 'μέτρησα.

— Τώρα ἄς πολλαπλασιάσῃ τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν μὲ τρία.

Ἡ Μαρίκα δυσκολεύεται ὀλίγον νὰ κάμῃ τὸν πολλαπλασιασμὸν μὲ τὸν νοῦν της, διότι δὲν εἶνε τόσο δυνατὴ εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ὅσον ὁ ἀδελφός της. Ὁ πατήρ τότε τῆς δίδει τὸ σημειωματάριόν τοῦ διὰ νὰ γράψῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν κερασιῶν της καὶ τὸν πολλαπλασιάσῃ μὲ τρία.

— Ἐτελείωσα, ἐφώνησεν ἡ Μαρίκα σὲ λιγάκι.

— Τὸ γινόμενον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ σου, ἡρώτησεν ὁ Ἰάκωβος εἶνε ἄρτιος (ζυγὸς) ἀριθμός;

— Ναί.

— Λοιπὸν πάρε τὸ μισό. Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς ἦτο περὶττός (μονός), θὰ ἔπερνες τὸ μεγαλειότερον ἡμισυ.

— Καλὰ.

— Πολλαπλασίασε πάλι τὸ μισὸ αὐτὸ μὲ τρία.

— Νά, εἶπεν ἡ μικρὰ κόρη, ἐνῶ τὸ κονδύλι ἔτρεχεν ἐπάνω στὸ χαρτί.

— Πόσας φορὰς ὁ ἀριθμὸς ἐννέα περιέχεται εἰς τὸ γινόμενον;

— Ὁκτώ.

— Τότε ἔχεις δέκα ἔξ κεράσια.

— Σωστά, ἐφώνησεν ἡ Μαρίκα καὶ πῶς τὸ ὥρηκε;

— Τὸ εἶδες πολὺ καλὰ, ἐδιπλασίασα τὸν ἀριθμὸν ὀκτώ, ὁ ὁποῖος περιείχετο ἐννέα φορὰς εἰς τὸ γινόμενον.

— Ἐλα λοιπὸν τώρα καὶ σύ, εἶπεν ὁ πατήρ, μάντευσε πόσα κεράσια ἔχει ὁ Ἰάκωβος.

— Ποτὲ δὲν θὰ 'μπορέσω.

— Ἀς προσπαθώσωμεν.

Διὰ νὰ ἐννοήσουν καλλίτερα οἱ μικροὶ μας φίλοι τὸν τρόπον τὸν ὁποῖον μετεχειρίσθη ὁ Ἰάκωβος, θὰ τὸν κάμωμεν μαζὶ, ἀφοῦ τοὺς εἰποῦμεν προτῆτερα τοὺς ἀριθμούς.

— Ἐμέτρησες τὰ κεράσια σου, ἐρωτᾷ ἡ Μαρίκα τὸν ἀδελφόν της;

— Ναί, ἀπεκρίθη ἀφοῦ τὰ ἐμέτρησε καὶ εὔρεν 21.

— Τριπλασίασέ τα.

— Τὰ ἐτριπλασίασα, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος ἀφοῦ ἔγραψεν ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου τοῦ $21 \times 3 = 63$

— Εἶνε ἄρτιος ὁ ἀριθμός; ἐρωτᾷ ὁ πατήρ.

— Ὁχι.

— Πάρε τότε τὸ μεγαλειότερον ἡμισυ

— Καλὰ. $63 : 2 = 31 \frac{1}{2}$. Ἐπῆρε λοιπὸν 32.

— Τριπλασίασε ἀκόμη τὸ ἡμισυ αὐτό.

— Τὸ 'τελείωσα. $32 \times 3 = 96$

— Πόσας φορὰς τὸ ἐννέα (9) ἐμπεριέχεται εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτόν;

— Δέκα φορὰς.

— Τότε, εἶπε κυπουῖσα τὰ χέρια της ἡ Μαρίκα, δέκα καὶ δέκα κάμουν εἴκοσι! λοιπὸν ἔχεις εἴκοσι κεράσια.

— Ὁχι, ἔχω εἴκοσι ἓνα. Ὅταν τὸ γινόμενον τοῦ πρώτου πολλαπλασιασμοῦ μὲ τὸ 3 εἶνε ἀριθμὸς περὶττός, προσθέτουν ἓνα (1) ἀκόμη εἰς τὸν ἀριθμὸν ὁ ὁποῖος διπλασιάζεται τελευταῖος. 10 καὶ 10 κάμουν 20 καὶ 1 = 21

— Καλὰ, καλὰ, θὰ τὸ ἐνθυμοῦμαι! εἶπε κατευχαριστημένη ἡ Μαρίκα διότι ἔμαθε τόσο εὐμορφον πράγμα.

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ].

T. A.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὸ τραπέζι συνεζήτουν ποῖα πρέπει νὰ πρωτοτρώγονται, τὰ σταφύλια ἢ τὰ ροδάκινα;

— Ἐγώ, λέγει, ὁ μικρὸς Τετός, νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ πρωτοτρώγονται καὶ τὰ δύο.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Λιμενάρχου.

Καὶ ἡ Τίτα μετὰ τινὰ σκέψιν:

— Ὡστε σύ, μαμά, ἔχεις κάμεν πολλὰς ἀταξίας, γιατί τὰ μαλλιά τῆς γιαννίτσας εἶνε ὅλα ἄσπρα.

Ἐστᾷλη ὑπὸ τῆς Μικρούλας Τραλαῖα.

Διάλογος μεταξὺ ἐνὸς σοφοῦ καὶ ἐνὸς φιλομαθοῦς, τοῦ μικροῦ Πετράκη καὶ τοῦ μικροῦ Γιαννάκη:

ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Γιατί ἔκαμε ὁ Θεὸς τοὺς γάτους, Γιαννάκη;

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ. Γιὰ νὰ τρῶν τοὺς ποντικούς.

ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Ἀμ' τοὺς ποντικούς γιατί τοὺς ἔκαμε;

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ. Δὲν τὸ νοιώθεις, καὶ μὲν; γιὰ νὰ τοὺς τρῶν ἡ γάταις!

Ἐστᾷλη ὑπὸ τοῦ Λαϊμοδέτου

Ἡ Τίτα ἐρωτᾷ τὴν μητέρα της:

— Γιατί, μαμά, στὸ κεφάλι σου ἔχεις καὶ ἄσπραι τρίχες;

— Γιατὶ κάθε φορὰ ποὺ κάμνεις μίαν ἀταξίαν μοῦ ἄσπριζει καὶ μία τρίχα.

Ἡ μικρὰ Φρόσω ἐρωτᾷ τὴν μητέρα της:

— Μητέρα, διατί δὲν ἀγαπᾷς καὶ ἐμὲ ὅσον τὸν Κωστάκη;

— Διότι ὁ Κωστάκης εἶνε φρόνιμος καὶ σὺ εἶσαι ἄτακτη.

— Λοιπὸν θὰ παρακαλέσω τὸν Κωστάκη νὰ κάμῃ αὐριοὺς αὐτὸς ἄτακτα διὰ νὰ κάμω ἐγὼ φρόνιμα.

Ἐστᾷλη ὑπὸ Ἀλφῆς Ἀκτιπῆ.

Ἡ μικρὰ Οὐρανία εἶνε κακὸ κορίτσι! προχθὲς ἔλεγεν εἰς τὴν μαμά της:

— Μαμά, δὲν μοῦ ἀγοράζεις μία μικρούλα ἀδελφὴν σὰν ἐκείνην ποὺ ἔχει ἡ θεία Βασίλική;

— Τί γὰρ τὴν κάμῃς, παιδί μου;

— Νά! νὰ τὴν δέρνω!

Ἐστᾷλη ὑπὸ τῆς Φλογεράς Ἀκτιπῆ.

ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

ΕΤΟΣ Β'—ΕΚΤΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ

κατατεθεισῶν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ μέχρι τῆς 26 Αὐγούστου 1884.

Φρ.	Ἐκ.	Φρ.	Ἐκ.
"Αθροισμα τῶν μέχρι τῆς 26 παρελθόντων ἰοννίου κατατεθεισῶν συνεισφορῶν φρ.	65,80	K. N. Χατζηδημητρίου, Πειραιῶς.....	40
"Αντώνιος Στάγγεσερ, Ἀθηνῶν.....	50	"Ιφιγένεια Βασσαλοπούλου, Ὁδησσού.....	1,30
"Ελένη Γ. Σούτσου, ".....	1	Μεταξούλα Μωράτου, Κων/πόλεως.....	1,50
		Παντελῆς Α. Ἀνδρικόπουλος, Κερκύρας.....	2,50
		Ἐν ὅλῳ μέχρι τῆς 30 Αὐγούστου... φρ.	73

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

122. Ἑλληνοσούμφωνον. Ὁ — ἀ·εἰ·δ·—εἰ·ε·—α·δ·
—ε·δ·φ·—δ·ε·σ·—ἀ·εἰ·ε·σ·—α·δ·ο·—α·δ·ο·—α·δ·ο·—
εἰ·—α·δ·ο·—ε·δ·α·εἰ·ω·—Ἀ·—Ἄ·—Ἐ·—Ἠ·—α·δ·ο·—α·δ·ο·—
ο·δ·ο·—α·—δ·εἰ·εἰ·—α·—α·δ·ο·—δ·—ἀ·εἰ·δ·—ο·—
—εἰ·—α·εἰ·η·—δ·η·δ·.

Ἑστάλη ὑπὸ Ν. Σ. Ρ.

123. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε κεφαλή, τὸ δευτέρον του βίδα.
Τὸ ὅλον εἰς τὴν θάλασσαν νὰ περπατῇ τὸ εἶδα.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρμονίου.

124. Συλλαβόγριφος.

Τοῦ λόγου μέρος ἡ ἀρχή· τὸ ἄλλο μέρος σώματος.
Τὸ ὅλον εἶνε ποιητὴς περίφημος, ἄομματος.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

125. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶν' εὐώδης ἄνθος, τὸ ἄλλο λέγει ὅτι τρῶς.
Τὸ σύνολόν μου θὰ τὸ εὗρης, μόνον ἂν γείνης ἱατρός.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Μικροῦ Καπουκίνου.

126. Συλλαβόγριφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε ζῶον, τὸ
δευτέρόν μου γράμμα, τὸ ὅλον μου ἐπιθυμοῦσιν οἱ ταξεί-
δεύοντες.

Ἑστάλη ὑπὸ Εὐδοκίας Πανταζοπούλου.

127. Συλλαβόγριφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε ἐπίρρημα,
τὸ δευτέρον ποτόν, τὸ σύνολόν μου ποταμός τῆς Στερεᾶς
Ἑλλάδος.

Ἑστάλη ὑπὸ Θωμᾶ Γ. Κουτσουδημητρίου.

128. Λεξιγριφος. Διὰ νὰ γείνω οἷος εἶμαι ἐπενήρησεν
ὁ θάνατος. Ἐὰν μοῦ ἀφαιρέσης κεφαλὴν καὶ τράχηλον, χρη-
σιμεύω τὴν νύκτα.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Σπαρτιάτιδος Ἀργιλεωνίδος.

129. Μεταγραμματισμός.

Ἡ κεφαλὴ μου μὲ κρατεῖ εἰς τὸ μικρὸ μου σχῆμα
καὶ γίνω· ἕνεκα αὐτῆς πολὺ εὐκόλως θῦμα.
Ἐὰν ἀλλάξω κεφαλὴν τότε μὴ πλησιάζης,
Ἀπέναντί μου ἂν βρεθῇς βεβαίως θὰ τρομάξεις.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Λύρας τοῦ Ὁρφείου.

130. Λένιγμα.

Ἄν μὲ πάρης μιὰ φορά, ἄνθος εἶμαι τρυφερός.
Ἄν μὲ πάρης δυὸ φορές, τότε γίνωμαι νερός.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄλφα Κάπα.

131. Λένιγμα δημῶδες.

Ἀναβαίνει πιπιτισσοῦ,
Καταβαίνει πιπιτισσοῦ.
Οὔτε τρώγει, οὔτε πίνει,
Μόνον τὴν κοιλιά γεμίζει.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΛΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἀγαθία, 8. Ἀγράμπελη, 4. Ἀηδὼν τῆς Βαμβακοῦς Οἰνοῦντος, 7. Ἀλφιέρης Γιουθανώφ, 6. Ἀνατέλων Ἀστήρ, 6. Ἄννα Ἀκτίπη, 3. Ἄπορος Παῖς, 11. Ἀραπάκος, 12. Ἀριάδνη τῆς Κρήτης, 12. Ἀρχων Ἐωσφόρος, 8. Ἀγγελος Δ. Βλάχος, 11. Γεῖτων τῆς Μυκάλης, 12. Β. Ν. Γιαννούλης, 4. Αἰκατερίνη Γ. Γρίκα, 6. Γουλλιέλμος Τέλλος, 4. Γραῖα Δρύς, 8. Δημητράκης Κοῦ Κοῦ Κοῦ Πετειναράκης, 15. Διάβολος Κύπριος, 15. Διάβολος τῆς Μυκῶνος, 5. Ἐλευθέρα Ἑλλάς, 7. Ἑλληνική Σημαία, 13. Ἐρυθρὸς Ψιττακός, 14. Εὐσμον Ἄνθος, 15. Ντιντῆς Κόλας, 6. Κορκοράν, 15. Κοτόπουλον, 13. Ἀμαλία Κροντηρά, 1. Λύρα τοῦ Ὁρφείου, 5. Ἀλεξ. Μαυροδίνης, 2. Μάχη τῆς Κλείσοδας, 7. Μικρὰ Δουκίσσα, 12. Μικρὸς Διαβολάκος, 15. Μικρὸς Καπουκίνος, 14. Μικρὸς Λεμβούχος, 12. Μικρὸς Φιλόσοφος, 5. Μικροῦλα Τραχαλᾶ, 15. Παναγῆς Εὐαγ. Μιχάλης, 6. Μονογενής, 4. Ὁθέλλος, 3. Ἰωάν. Χρ. Παπαδόπουλος, 6. Πειπερόσφυρος, 14. Πετεινός, 15. Περικλῆς Ι. Ροντόπουλος, 2. Θάνατος Ι. Σιγαλός, 3. Διον. Γ. Σκλάβος, 14. Σπυρ. Σ. Σκλάβος, 14. Σκυθρωπὴ Ἑλλάς, 2. Σπαρτιάτης Ἀργιλεωνίς, 11. Σπαρτιάτης Γοργώ, 12. Παναγιωτίτσα Σπεράντσα, 16. Σπινθήρ, 16. Συμπαθητικός, 15. Τίγρις τῆς Βεγγάλης, 12. Ορέστης Κ. Π. Τραυλοῦ, 12. Τσαντσαμίνι, 9. Τσάτσα Γελαστή, 15. Φαλακροκόραξ ὁ Ἀλιεύς, 9. Φιλέλλην Βύρων, 7. Φιλόπατρις Ἑλληνίς, 3. Φλογερά Ἀκτίς, 8. Χρυσαστέφανος Ἀπόλλων, 8.

132. Παίγνιον. Διὰ τῶν γραμμάτων α α α δ ε ε κ μ ν
ν ν ξ ο ο ο π σ τ υ σχηματίσων τὴν ἀπάντησιν ἀρχαίου
Ἀθηναίου πρὸς Σπυρτιάτην.

Ἑστάλη ὑπὸ Ἀγγέλου Δ. Βλάχου.

133. Πρόβλημα. Μοῦ ἠγόρασεν ἡ μητέρα ἓνα κουτί
μὲ 84 μολυβδίνους στρατιώτας. Οἱ ἱππεῖς εἶνε διπλάσιοι τῶν
πυροβολιστῶν, κατὰ τὸ ἥμισυ δὲ ὀλιγώτεροι τῶν πεζῶν.

Πόσοι ἱππεῖς, πόσοι πυροβολισταὶ καὶ πόσοι πεζοὶ εὗρι-
σκονται εἰς τὸ κουτί;

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀραπάκου.

134. Λογοπαίγνιον. Ποία πόλις εἶνε καλή;

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Δημητράκη Κοῦ Κοῦ Κοῦ Πετειναράκη.

135. Λογοπαίγνιον. Ποῖον κράτος δὲν ἔχει εἰδωλολά-
τριν βασιλέα;

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Πέλοπος.

136. Λογοπαίγνιον. Τίνος ἡ κόρη ὀνομάζεται Φή;

Ἑστάλη ὑπὸ Μαρίας Τσίπη.

137. Γρῦφος. Κωστή! Κωστή! Κωστή! Κωστή!

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου.

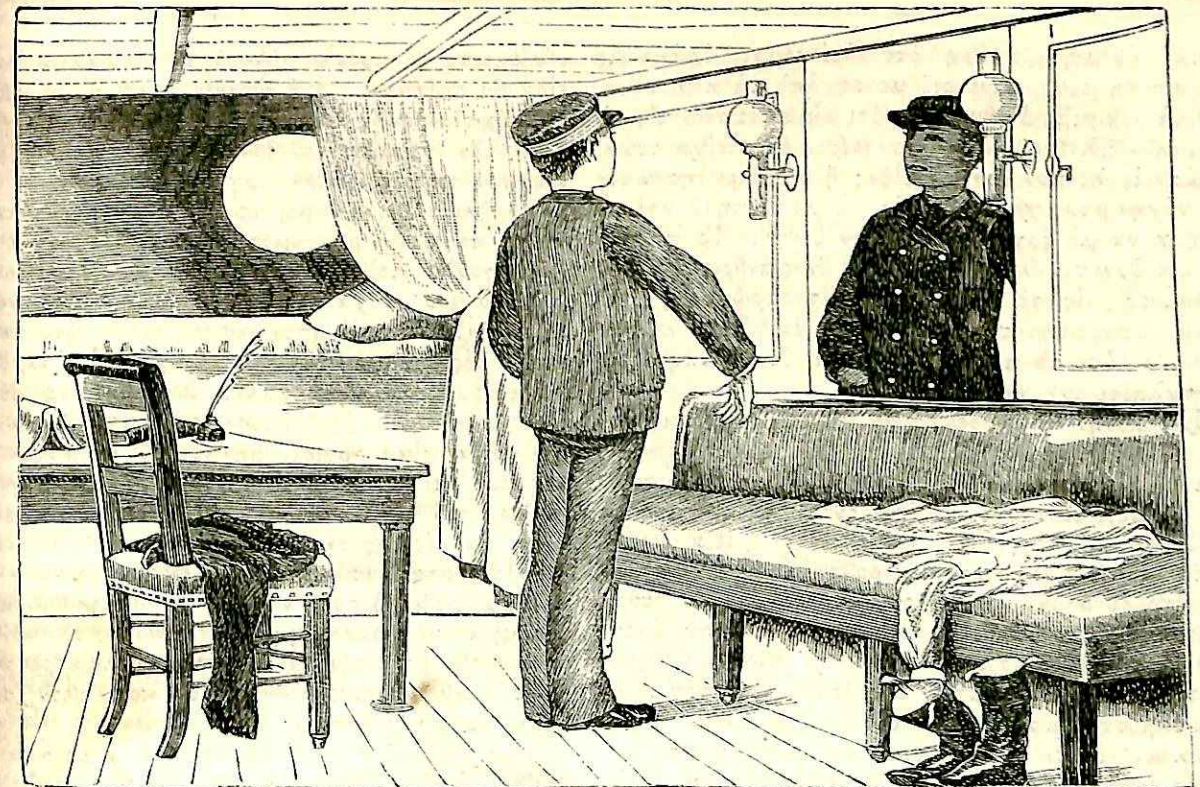
Διὰ τοὺς μανθάνοντας τὴν γαλλικὴν.

138. Charade.

Guerre aux souris!—Qui dit cela?—C'est mon premier.
Salut humble au couvent.—De qui?—De mon dernier.
Guerre encore aux lapins!—Qui la fait?—Mon entier.

ΛΥΣΕΙΣ

103. Ἡ καθαριότης εἶνε ἡ καλλίστη τῶν στολῶν, — καὶ
κατὰ τῆς ἀσθενείας εἶνε μέγας προμαχών. — Ὁ δὲ ῥυπαρὸς
τὸ σῶμα ἔχει ῥυπαρὰν ψυχὴν, — καὶ ἀνήκει εἰς τῶν χοίρων
τὴν ἀκάθαρτον φυλὴν. — **104.** Πρὶν εἰσελθεῖς εἰς οἶκίαν κα-
θάριζε τὰ ὑποδήματά σου, ἂν εἶνε λασπωμένα. — **105.** Ἐκ-
δόλος. (Ἐκεῖ, Βῶλος). — **106.** Δάκρυον (δᾶ, κρύον). — **107.**
Εὐθυμος (εὐ, θύμος). — **108.** Ἀμφιτρίτη. — **109.** Ψυχὴ
(Ψ. Χ.). — **110.** Τὸ στοιχεῖον Ἀ. — **111.** Χήρα, Ἥρα. — **112.**
Κύπριος, πρὸς. — **113.** Ἀῆλος, Μῆλος. — **114.** Μολὼν λαβέ!
— **115.** Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 115 Πρόβλημα ὡς ἐδημοσιεύθη εἶνε
ἀδύνατον νὰ λυθῇ, διότι ἐκ τυπογραφικοῦ λάθους μετὰ τὰς
λέξεις καὶ τὸ ἥμισυ τῶν ῥῶσων παρελείφθησαν αἱ λέξεις
καὶ τὸ τέταρτον τῶν ῥῶσων, μετὰ τὴν προσθήκην τῶν
ῥῶσων ἡ λύσις εἶνε ὁ ἀριθμὸς 36. — **116.** Διότι ἂν εὗρι-
σκετο εἰς τὴν Κόρινθον θὰ τοῖς τὰ ἔλεγε προφορικῶς. — **117.**
— Τομὴ σημαίνει κόψιμον. — **118.** Πάντων πατὴρ εἶν' ὁ και-
ρός. — **119.** Emile. — **120.** Sapin — Rapin — Lapin — Papin.
— **121.** Non, car il y a un insecte qui est appelé à
régner (araignée).

«ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΑΡΕΤΗΡΗΣΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟΝ ΚΑΘΕΡΙΤΗΝ» (Ἴδε σελ. 130)

Ο ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΣ

[Συνέχεια· Ἴδε σελ. 119]

Ἡ ἡμέρα ἐπέρασε δι' ἐμὲ ὡς ὄνειρον, τὸν ἔβλεπα
καθαρὰ πλεόν τὸν σωτήρά μου. Ἦτο ἀγγλικὸν πλοῖον,
ὠραῖον ἀτμόπλοιον κινούμενον μὲ ἑλικά· ἀλλὰ πα-
ράδοξον πρᾶγμα, οὔτε ὁ παρκαμικρὸς καπνὸς δὲν
ἔβγαινε ἀπὸ τὴν καπνοδόχην του, ἡ ὁποία ἦτο το-
ποθετημένη ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω, κανὲν πανίον δὲν
ἐκυμάτιζεν εἰς τὰ κατάρτια του. Θὰ ἦτο πέντε ἡ
ὥρα ὅταν ἐπλησίασεν ἀρκετὰ διὰ νὰ ἰδοῦν ἀπὸ αὐτὸ
τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἔκρινε. Ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἦτο
τόσον καθυρᾶ, ἤμουν βέβαιος ὅτι θὰ μ' ἔδλεπαν. Ἦρ-
χισα λοιπὸν νὰ κινῶ εἰς τὸν ἀέρα τὸ ἄσπρον μου ὑπο-
κάμισον τὸ ὁποῖον ἔβγαλα κ' ἐκρατοῦσα εἰς τὰ ση-
καμένα χέρια μου, ἐνῶ ἐστεκόμεν ὀρθὸς ἐπάνω εἰς
τὴν σκαλὶδα μου.

Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι θὰ ἦτο ἡ ὥρα τοῦ γεύματος
τῶν ναυτῶν, διότι δὲν εἶδα κανένα εἰς τὸ κατὰστρωμα,
οὔτε τὸν πλοίαρχον καὶ οὔτε τὸν πρῶτον κανεὶς δὲν
ἐφαίνετο· τί συνέβαινε ἀράγε; Ἐπέρασεν ἀπὸ πλη-
σίον μου τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ἀτμόπλοιον κάμνον ἄσπρον
ἀφρὸν τριγύρω εἰς τὰ μαῦρα πλευρά του. Ἐφώνησα
ὅσον εἰμποροῦσα. Κανεὶς δὲν μοῦ ἀπεκρίθη. Τί; ἤμουν
τόσον πλησίον εἰς ἓν πλοῖον, ἐγὼ ὁ χαμένος εἰς τὸ

μέσον τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ καὶ θὰ τάρινα νὰ
ἀπομακρυνθῇ; Δὲν ἐφοβούμην πλέον διόλου τοὺς
ἀνθρώπους· θὰ μ' ἐλυποῦντο ταλαίπωρον ναυαγὸν καὶ
δὲν θὰ ἐθύμωναν ἐναντίον μου διότι χωρὶς τὴν ἁδειάν
τῶν ἐπῆγα εἰς τὸ πλοῖόν των· βλέπων λοιπὸν ὅτι
οὔτε τὰ σημεῖά μου ἔδλεπε κανεὶς οὔτε τὰς φωνάς
μου ἤκουε, ἐπήδησα εἰς τὴν θάλασσαν ἀφήτας τὸ
στήριγμά μου εἰς τὸ ὁποῖον ἔμεινα ἀποκωμωμένος
δύο ἡμέρας. Ἡ ἐλπίς μοῦ ἔδωσε δυνάμεις. Μὲ ὀλί-
γον κολύμβημα ἔφθασα τὸ πλοῖον. Μία σχετὶνὴ
σκάλα ἐκρέματο ἐμπρὸς τὴν ἐπιασα μὲ λαχτάρια
καὶ ἐσκαρφάλωσα ἐπάνω.

Μόλις ἔβγαλα τοὺς πόδας μου εἰς τὸ κατὰστρωμα,
εἶτε ἀπὸ τὴν συγκίνησιν ὅτι ἐσώθην ἀπὸ βέβαιον θά-
νατον, εἶτε ἀπὸ τὴν πολλὴν κούρασιν, ἐλιποθύμησα
καὶ ἔπεσα ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστρωμα.

II'

Ὅταν ἐξύπνησα ἦτο νύκτα· καθαρὰ νύκτα ὅπου
ἐλαμπαν ὅλα τὰ ἄστρα. Τὰ ὀρματῖά μου ἤνοιξαν
μηχανικῶς καὶ ἔδλεπαν τὸν ἀτελείωτον ἐκεῖνον ὀρί-

ζοντα' ἐνόμιζα ἀκόμη ὅτι εὐρίσκομαι ἐπάνω εἰς τὴν σανίδα μου, νανουρίζομενος ἀπὸ τὰ κύματα... Ἀλλὰ διὰ μῆδ' ἐνεθυμήθη ὅτι εἶμαι ἐπάνω εἰς τὸ ἀγγλικὸν πλοῖον, εἰς τὸ ἴδιον μέρος ὅπου εἶχα πέσει.

Κανεῖς λοιπὸν δὲν με εἶδες; ἢ με παρήτησαν εἰς τὴν τύχην μου χωρὶς κανεῖς νὰ με λυπηθῇ καὶ νὰ θελήσῃ νὰ με ξαναφέρῃ εἰς τὴν ζωὴν; Τὸ πρῶτον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὸ ὑποθέσω· ἐνὸς ἀνθρώπου ἐξελπόμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ κατὰστρώματος δὲν περνοῦν ἀπαράτητος. Τί εἶδους ἐπιβάται λοιπὸν ἦσαν εἰς αὐτὸ τὸ πλοῖον οἱ ὅποιοι δὲν ἐλυπήθησαν ἐνὰ ταλαίπωρον ναυαγόν;

Ἐσηκώθην καὶ παρατήρησα μὲ προσοχὴν τριγύρω μου. Τὸ πλοῖον ὅλ' εἶχε περάσει κάτω ἀπὸ σίφων, διότι τὸ κατὰστρωμα τὸ εἶχον σαρώσει τὰ κύματα· οὔτε ἀλύσεις οὔτε σχοινία ἐφαίνοντο· ναύτην κανένα δὲν ἔβλεπα. Ἐπῆγα εἰς τὴν πρύμνην· ἡ ἰδία σιωπὴ, ἡ ἰδία ἐρημία. Δὲν μοῦ ἐχωροῦσε εἰς τὸν νοῦν μου πῶς ἦτο δυνατόν νὰ λείπουν ναῦται ἀπὸ ἐν τῶσόν ὥρῃον πλοῖον· ἐδίσταζα νὰ καταβῶ ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴν ὀπὴν ἡ ὁποία ἐπήγαιεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ πλοῖου. Σκύπτων ἀπ' ἐπάνω ἀπὸ τὴν κλίμακα ἐπροσπαθοῦσα ν' ἀκούσω καμμίαν φωνήν· ἀλλὰ δὲν ἤκουα τίποτε· ἐκεῖ κάτω ἦτο μεγάλη ἡσυχία, ἡσυχία ὅπως ἡ ὁποία μ' ἐπάγωνεν ἀπὸ φρίκην. Πρὶν καταβῶ τὴν σκάλαν ἐφώναζα καὶ ἀλὼν· ἀλλὰ μόνον ἡ ἡχώ μοι ἀπήντησε. Τότε ἐπέστρεψα πάλιν ἐμπρὸς εἰς τὴν πύρρον καὶ ἐφώναζα καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐπροσπάθησα ν' ἀκούσω καμμίαν ἀνθρωπίνην φωνήν, ἀλλὰ τίποτε. Τότε ἤρχισα νὰ καταβαίνω καὶ ἐξήτασα λεπτομερῶς τὸ ὑπόστρωμα. "Ὅλα ἦσαν εἰς τὴν θέσιν των, μόνον οἱ ἄνθρωποι ἔλειπον. Μία ἰδέα μοῦ ἤλθεν ἑξαφνὰ· μήπως ὁ πλοίαρχος καὶ οἱ ναῦται τὸ ἀφῆκαν τὸ πλοῖον κ' ἐφυγαν ὅταν ἔπεσαν εἰς τὸν σίφωνα; Αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις δὲν ἦτο διόλου πιθανή· τὸ πλοῖον δὲν ἐφαίνετο νὰ τὸ ἔδραψε διόλου ἡ τρικυμία. Ἐν τούτοις ἡ φωτιά του ἦτο σβεστή, ἡ μηχανὴ του δὲν ἐδόουλε, καὶ τὸ πλοῖον ἐπήγαιεν ὅπου τὸ ἐπήγαιεν τὰ κύματα.

Εἰς τὸ μαγεῖριον τῆς πρώρας εὗρηκα ἐν κουτίον φωσφόρων μὲ τὴν βοήθειαν αὐτῶν εὗρηκα ἐνὰ λύχνον μὲ ἔλαιον τὸν ὅποιον ἦναψα. Με αὐτὸ τὸ ἀδύνατον φῶς ἐξηκολούθησα τὴν ἐπιθεώρησίν μου καὶ ἔφθασα εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ πλοίαρχου, ἡ ὁποία εὐρίσκετο εἰς τὴν πρύμνην.

Ἦτο πολὺ καλὴ, σὰς βεβαιῶ, ἡ κατοικία ἐκείνη, καὶ εἶχε τρία δωμάτια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν ἐκρησίμειεν ὡς γραφεῖον, τὸ ἄλλο ὡς ἐστιατόριον, καὶ τὸ ἄλλο ὡς κοιτὼν. Πρὶν ἐξακολούθησά τὴν ἐξέτασίν μου ἕως εἰς τὸ κῦτος (ἀμπάρι) — τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισα νὰ κάμω τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν — ἤνοιξα μὲ πολλὴν δειλίαν, καὶ ὡς νὰ ἐφοβούμην μήπως με νομίσουν διὰ κλέπτειν, τὸ κιβώτιον εἰς τὸ ὅποιον

εὐρίσκοντο αἱ τροφαί. Ἀφοῦ ἔφαγα καλὰ καλὰ, εἶδα ἐν σκέπασμα ἀπὸ ὠραίαν προβιάν, τὸ ἐπῆρα καὶ ἐξηπλώθην ἐπάνω εἰς ἐν ἀνάκλιτρον εὐχρησίων τὸν Θεὸν ὅτι μοῦ ἔδωκε, ὅς ἦτο καὶ διὰ μίαν νύκτα μόνον, κατοικίαν, φαγητὸν καὶ κλίνην.

Ὁ ἥλιος τῆς μεσημέρας, ὁ ὁποῖος μ' ἐκτύπησεν εἰς τὸ πρόσωπόν μου ἐμβαίνων μέσα ἀπὸ τὸν ὑάλινον φακὸν τοῦ φεγγίτου μ' ἔκαμε ν' ἀνοιξῶ τὰ ὀμμάτιά μου· εἶχα κοιμηθῇ δώδεκα ὥρας, χωρὶς διακοπὴν. Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ γεύματος ἦτο ἀκόμη ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν, τὸ κατέφαγα ἀμέσως διότι ἡ ὄρεξις μου ἦτο πολὺ καλὴ. Σκεπασμένος δὲ με τὴν προβιάν μου ἐξηκολούθησα τὴν περιοδείαν μου τὴν ὁποίαν εἶχα ἀρχίσει τὴν νύκτα, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι τώρα ἐφωτιζόμην ἀπὸ τὰς φλογεράς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, αἱ ὁποῖαι μοῦ ἔδειχναν τί εὐρίσκετο καὶ εἰς τὰς σκοτεινότερας γωνίας τοῦ πλοῖου.

Ἦτο πραγματικῶς πολὺ ὠραῖον πλοῖον τὸ "Ἀστὺ τοῦ Λονδίνου" (City of London, αὐτὸ τὸ ὄνομα ἀνέγνωσα γραμμένον ἐπάνω εἰς τὰ σωσίδια) μὲ δυνατόν μηχανὴν καὶ μὲ φορτίον λαμπρότατον, — τὸ ἔμαθα ἀργότερα — φορτίον πολύτιμον, σάχαριν, καφὲ καὶ καπνόν.

Ὅτε ἐβεβαιώθην ὅτι ἤμην μόνος μέσα εἰς τὸ πλοῖον, ἀνέβην πάλιν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ πλοίαρχου· παρατηρήσας δὲ τὴν ἰατροδόχην του, γεμάτην ἀπὸ φορέματα, ἐνεδύθην ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια μὲ τὰ ἐνδύματα τοῦ ἀγνώστου μου πλοίαρχου. Πιθανὸν νὰ νομίζετε ὅτι τὰ φορέματα αὐτὰ μοῦ ἐπήγαιεν ὡς σακί· διόλου· θὰ ἐνόμιζε κανεὶς, ὅτι ὁ ῥάπτης των τὰ ἔραψε δι' ἐμέ· αὐτὸ τὸ παρητήρησα εἰς τὸν μεγάλον καθρέπτην ὅστις ἐστόλιζε μίαν πλευρὰν τοῦ κοιτῶνος.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐλύθη τὸ αἰνίγμα ἐκεῖνο· ἐπῆγα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πλοίαρχου καὶ ἐκεῖ εὗρηκα κῆτι, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐνόησα διὰ τὴν ὠραίαν ἐκεῖνο πλοῖον ἦτο ὅλως διόλου παρητημένον καὶ ἔρημον· τὸ κῆτι αὐτὸ ἦτο τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ πλοῖου. Εἰξεύρετε, βέβαια, φίλοι μου, ὅτι ἕκαστος πλοίαρχος πρέπει νὰ κρατῇ ἐν βιβλίον εἰς τὸ ὅποιον νὰ γράφῃ ὅλα ὅσα τοῦ γίνονται, ἀπαράλλακτα ὅπως ὁ ἔμπορος κρατεῖ κατάστιχα τῶν λογαριασμῶν του. Πρέπει νὰ γράφῃ εἰς κάθε τέσσαρας ὥρας, τί συμβαίνει εἰς τὸ πλοῖον· καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἔμαθα τὰ ἐξῆς διὰ τὸ "Ἀστὺ τοῦ Λονδίνου":

Τὸ ἀτμόπλοιον ἦτο 1500 τόνων καὶ ἀνῆκεν εἰς μίαν ἀμερικανικὴν ἐταιρίαν ἀπὸ τὴν Φιλαδέλφειαν, εἶχε πλοίαρχον τὸν Κάρολον Βαδλᾶν, καὶ εἶχε κάμει πολλὰ ταξείδια. Τὸ τελευταῖον τὸ εἶχε κάμει πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μηνὸς ἀπὸ τὴν Χαβάαν διὰ τὴν Χάγην. Ἀλλὰ μόλις τὸ "Ἀστὺ τοῦ Λονδίνου" ἐμβήκεν εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν

καὶ κίτρινος πυρετὸς ἐφανερώθη εἰς τὸ πλοῖον. Κατὰ τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Βαδλᾶ, εἰς ἐντόπιος ἐπιβάτης ἀπὸ τὴν Χαβάαν εἶχε τὴν ἀσθένειαν αὐτὴν, καὶ γρηγορὰ μετεδόθη καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Οἱ θερμασταί, οἱ μηχανικοί, ἔξ ἀνθρώποι τοῦ πληρώματος, ὁ ναυτοπαις, ὁ ξουλουργός, ἀπέθαναν εἰς ὀλίγας ἡμέρας. Ἡ μηχανὴ, δίκως θερμαστάς καὶ μηχανικόν, ἔμεινεν ἐρημος· ἤνοιξαν τὰ πανία, καὶ ὁ πλοίαρχος ἤθελε νὰ πλησιάσῃ εἰς τὰς Βερμούδας νήσους ὅπου ἤλπιζε νὰ εὕρῃ βοήθειαν. Ἀλλ' ὁ τρομερὸς κίτρινος πυρετὸς ἔστειλε καθ' ἡμέραν νέα θύματα εἰς τὸν "Ἀδην", ὥστε ἐπὶ τέλους οἱ ναῦται ἀπελπισθέντες ὅτι δὲν ὀλ' εἰμπορέσουν νὰ πλησιάσουν εἰς τὴν ξηράν, διότι ἦσαν ἐναντίοι οἱ ἄνεμοι, παρέκάλεσαν μὲ δάκρυα τὸν πλοίαρχον νὰ ἀφήσουν τὸ ἀτμόπλοιον καὶ νὰ φύγουν. Ὁ πλοίαρχος Βαδλᾶς, βλέπων τὸ πλοῖόν του μολισμένον, συγκατένευσε νὰ τὸ παρκτήσῃ μὲ τοὺς τέσσαρας ναύτας οἱ ὅποιοι τοῦ ἔμειναν.

Μεταπράζω αὐτὴν τὴν τελευταίαν σελίδα ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ πλοῖου:

« Τὴν 6 Μαΐου 1870· 29°36' βόρειον πλάτος καὶ 52°23' Δ. Σήμερον ἀφοῦ καὶ πάλιν ἀπέθανεν εἰς, ἀποφασίζω νὰ παραιτήσω τὸ "Ἀστὺ τοῦ Λονδίνου" μὲ τοὺς τέσσαρας ναύτας, οἱ ὅποιοι ζοῦν. Ἐπῆρχμεν τὰς δύο λέμβους, τροφὰς καὶ ὁλ' διευθυνηθῶμεν εἰς τὰς Βερμούδας νήσους, ὅπου ἐλπίζομεν νὰ φθάσωμεν μετ' ὀλίγον. Ἡ ζωὴ εἶνε πολυτιμότερα ἀπὸ τὸν πλοῦτον, θεωρῶ δὲ καθήκόν μου νὰ σώσω ἀπὸ βέβαιον θάνατον τὴν ζωὴν τῶν ναυτῶν μου. Ὁ Θεὸς ἔστω βοηθός.

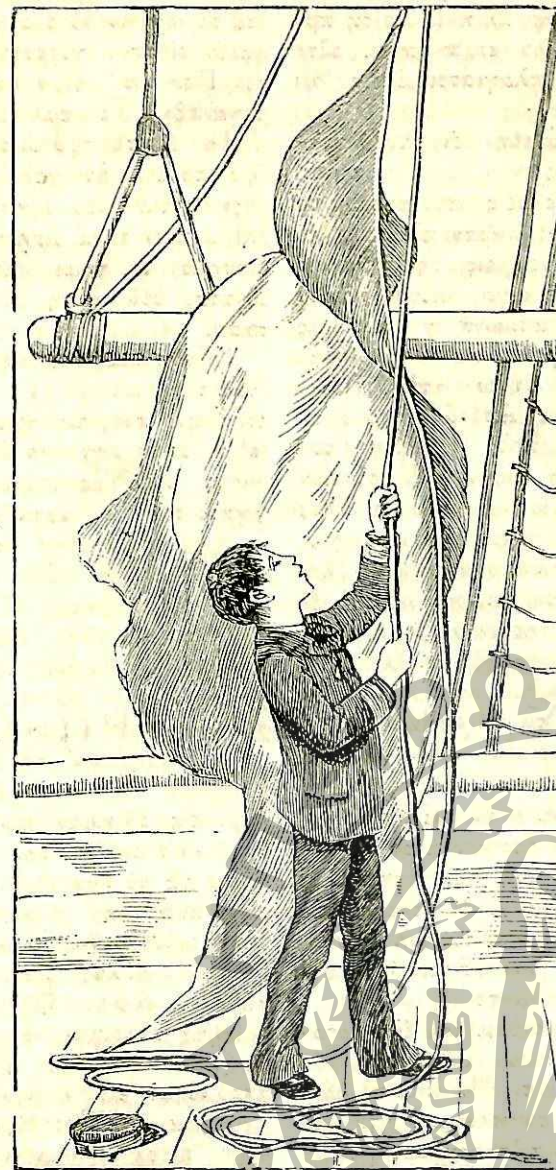
Κάρολος Βαδλᾶς »

Μόλις ἐτελείωσα τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἡμερολο-

γίου, καὶ τὸ βιβλίον ἔπεσαν ἀπὸ τὰς χεῖράς μου καὶ ἐκύλισεν εἰς τὸ σανίδωμα τοῦ γραφείου. Ὁ κίτρινος πυρετός! Δυστυχῇ, Ἀνοικτόκαρδε· εἰς ποίαν φωνὴν τοῦ θανάτου ἤλθες καὶ ἐχώθης! Εἶχαν περάσει δέκα ἡμέραι ἀφότου ὁ πλοίαρχος εἶχεν ἀναχωρήσει (διότι, κάμνων τὸν λογαριασμὸν τῶν ὥρων αἱ ὁποῖαι εἶχαν περάσει ἀπὸ τὸ ναυάγιον τοῦ Γενναίου, εὕρισκα ὅτι θὰ ἤμην εἰς τὰς 16 Μαΐου). Ὁ σίφων, κατόπιν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ "Ἀστὺ τοῦ Λονδίνου" καὶ πιθανὸν νὰ τὸ ἐκαθάρισεν ἀπὸ τὸ μόλυσμα τῆς τρομερᾶς ἀσθενείας μὲ τὸν πολὺν ἄνεμον καὶ τὸ πολὺ νερόν. Ἐν τούτοις ἐπέστρεψα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πλοίαρχου μὲ καρδίαν λυπημένην· ἐκάπνισα ἐν ὠρῶν σιγάρων Χαβάνας τὸ ὅποιον εὗρηκα ἐκεῖ· γνωρίζω ὅτι ὁ καπνὸς τοῦ σιγάρου εἶνε κάποτε προφυλακτικὸς, καὶ ἔκαμα μόνος τὸν ἐξῆς συλλογισμόν.

« Ἀγαπητέ μου Ἀνοικτόκαρδε, εἶνε τώρα τέσσαρες ἡμέραι ὅπου ὀλίγον ἔλειψε νὰ γείνης τροφὴ τῶν ψαριῶν. Ἀφοῦ ἡ θεία Πρόνοια σ' ἐγλύτωσε με τοιοῦτον θαῦμα, δόξασέ την, καὶ μὴ φοβῆσαι. Κύττα! ἔγεινες κύριος ἐνὸς ὠραίου τάτου πλοῖου· ἐπωφελήσου λοιπὸν τὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς ποῦ σοῦ μένουσιν διὰ νὰ οδηγήσῃς τὸ πλοῖον εἰς κάποιαν ξηράν. Μόνον τοὺς ἀνθρώπους νὰ φοβῆσαι· διότι διὰ ν' ἀποκτήσουν μίαν τόσο μεγάλην περιουσίαν, εὐκόλως εἰμποροῦν νὰ θυσιάσουν τὴν ζωὴν σου.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! κάμε τὸν σταυρόν σου κ' ἐμπρός, δὲν σε λέγουσιν διὰ τὰ μάτια μόνον Ἀνοικτόκαρδε. Κάμε ὅτι εἰμπορεῖς, καὶ ὅς γίνῃς, ὅτι γείνη.» Ἐννοεῖτε τί ἐπιρροὴν εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἕνας τοιοῦτος λόγος τὸν ὅποιον λέγει κανεὶς μὲς αὐτοῦ πρὸς τὸν ἑαυτὸν του, ἀφοῦ ἐκάπνισεν, ἔφαγε μὲ ὄρεξιν, καὶ ἔπιε ὠραιότατον κρασί τῆς Ἰσπανίας.

« Ὑψωσα τὴν σημαίαν » (Ἰδε σελ. 132)

Τὴν ἡμέραν ὅλην ἐπεριφερόμην μέσα εἰς τὸ πλοῖον. Ἄν εἶχε μέσα ἀκόμη κίτρινον πυρετὸν δὴ πως ἄλλο θὰ μ' ἐπίανε, διότι καμμίαν γωνίαν δὲν ἀφήκα ποῦ νὰ μὴ ἐξετάσω. Ἀλλὰ εἶχα ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν Θεόν· καὶ διὰ τοῦτο τὴν νύκτα, ἀφοῦ ἐπεριπλήτῃσα ὀλίγον εἰς τὸ κατὰστρωμα, ἐπλάγισα φιλοσοφικῶς εἰς τὴν κλίνην τοῦ πλοίαρχου, καί, ἐπειδὴ πρὸ πολλοῦ καιροῦ οὔτε τόσο καλὰ εἶχα φάγει, οὔτε εἰς τόσο καλὸ στρώμα εἶχα πλαγιάσει, ἐκοιμήθην ἕως τὸ πρωτὶ ἤσυχα.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἀνέβην εἰς τὸ κατὰστρωμα, διὰ νὰ ἐννοήσω εἰς ποῖον μέρος εὐρίσκαμην. Ἀπὸ τὰς τελευταίας παρατηρήσεις τοῦ πλοίαρχου εἴξευρα ὅτι εἴμεθα εἰς τὴν 29^{ην} μετ' αὐτὴν πλάτους· τὸ πλοῖον περισσότερον φορτωμένον εἰς τὴν πρύμνην παρὰ εἰς τὴν πύρρον, ἔτρεχε σιγά, διευθυμένον πρὸς τὴν Εὐρώπην. Ἰσως ἂν ἄπλωνα ἐν πανίον εἰς τὸ ἐμπρόσθιον κατάρτι, εἰμποροῦσα νὰ ταχύνω καὶ πῶς τὸν δρόμον τοῦ καὶ ν' ἀπικτήσω — δὲν εἴξευρα ἔπειτα ἀπὸ πόσον καιρὸν — τὰς Ἀσέρας νήσους, αἱ ὁποῖαι εἴξευρα ὅτι εὐρίσκοντο πρὸς τὸ μέρος ὅπου διευθυμένην. Ἀνέβηκα λοιπὸν εἰς τὸν ἐμπρόσθιον ἵστων καὶ ἤνοιξα τὸ πανίον, διότι ἤμην συγχρόνως καὶ ναυτοπάις, καὶ πλοίαρχος καὶ πηδάλιουχος. Ἀχ! ἂν εἶχα μαζί μου τὸν πλοίαρχον Βερνὰν καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους ναύτας του, τί ὠραῖα ποῦ θὰ ἐκάνανε ν' ἀρμενίζῃ τὸ ἀτμόπλοϊόν μας. Ἀλλοί-

μονον! οἱ δυστυχεῖς μου σύντροφοι τί εἶχον ἀπογίνειν; ὅθ' ἐπνίγησαν μέσα εἰς τὰ κύματα. Δὲν εἶμαι ἐγωιστής, καὶ δὲν ἤθελα ν' ἀπολαύσω μόνος μου τὸν εὐτυχίαν ἢ ὁποῖα εἰμποροῦτε νὰ μοιρασθῇ εἰς τόσα μέρη!.. Ἐνῷ ἤμην σκαρφαλωμένος ἐπάνω εἰς τὸν ἵστων καὶ ἔλυνα τὰ πανιά, ἐσυλλογιζόμην ὅτι τὰ ὠραῖον αὐτὸ ἀτμόπλοϊον θὰ ἐχρησίμευε πολὺ καλὰ εἰς τὸν γέροντα πλοίαρχον ὁ ὁποῖος ἔχασε τὸν Γενναῖον, καὶ ὅτι ἡ τύχη ἦτο παρὰ πολὺ μεγαλόδωρος εἰς ἐμὲ τὸν πτωχὸν Ἀνοικτόκαρδον.

Τὸ Ἄστυ τοῦ Λονδίνου, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ἕως τότε ὡς ἄν γελῶνα, ἐκινήθη ὀλίγον ἀπὸ τὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου καὶ παρετήρησα ὅτι ἐπροχώρει ὀλίγον μὲν ἀλλὰ ἀρκετά. Ἐπειτα δὲ μὲ μεγάλην ἐπισημότητα, χωρὶς σκεῦφον, μὲ καρδίαν κτυπῶσαν δυνατὰ, ὕψωσα τὴν σημαίαν εἰς τὸ ὀπίσθιον κατάρτι.

Τὸ ἐσπέρας, πρὶν νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος, ἐφρόντισα νὰ ἀνάψω τὰ φανάρια εἰς τὴν ἐμπροσθινήν κεραίαν, τὸ κόκκινον πρὸς τὰ ἀριστερά, τὸ πράσινον πρὸς τὰ δεξιὰ, ὅπως εἶνε παραδεχόμενον ἀπὸ ὅλους τοὺς ναυτικούς, διὰ ν' ἀποτύγῃ ὅσον εἰμποροῦσα καμμίαν σύγκρουσιν τὴν νύκτα μὲ ἄλλο πλοῖον.

[Ἐπεται τὸ τέλος.]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ
(Κατὰ τὸ γαλλικὸν τῆς ΑΔΡΙΑΝΑΣ ΠΙΑΤΣΗ)

Ο ΟΡΕΙΧΑΛΚΙΝΟΣ ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΣ

Εἰς τὴν ὠραίαν πόλιν Φλωρεντίαν, εἰς μίαν μικρὰν πλατείαν εὐρίσκεται εἰς ὀρειχάλκινος ἀγριοχοῖρος μὲ πολλὴν τέχνην καμωμένος. Χρησιμεύει ὡς βρύσις· νερὸν δροσερὸν καὶ καθαρὸν τρέχει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ζώου, τὸ ὁποῖον, ἀπὸ τὰ πολλὰ χρόνια ἐσκεπάσθη μὲ ἐν πράσινον χρῶμα, ἐκτὸς τοῦ ῥύγχους τοῦ τοῦ ὁποῖον λάμπει ὡς νὰ τὸ εἶχαν ὑαλίσει· τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὸ ὅτι καθ' ἡμέραν ἑκατοντάδες παιδιὰ καὶ πτωχοὶ τὸ πιάνουν μὲ τὰς χεῖράς των, ὅταν πλησιάζουν τὸ στόμα των νὰ πίνουν. Εἶνε πραγματικῶς πολὺ ἔμμορφον σύμπλεγμα, ὅταν ἐν παιδίον, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα παίζουν πίφαρον, κρατεῖ ἀγκυλισμένον τὸν ἀγριοχοῖρον καὶ φαίνεται ὡς νὰ τὸν φιλῇ.

Ἡ ἱστορία μας ἀρχίζει μίαν χειμωνιάτικην νύκτα. Τὰ Ἀπέννινα ἦσαν σκεπασμένα μὲ χιόνος· ἀλλ' εἰς τὴν πόλιν ὁ ἀνεμος δὲν ἦτο ψυχρὸς· καὶ τὸ φεγγάρι ἔφεγγεν εἰς τὸν καθαρὸν οὐρανόν.

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν παιδίον, μὲ φορέματα σχισμένα, ἀλλὰ καὶ εὐμορφον καὶ γελαστὸν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον εὐχρίστετο κανεὶς νὰ βλέπῃ, εἶχε μείνει

μέσα εἰς τὸν κῆπον τοῦ Δουκὸς, κάτω ἀπὸ τὰς πεύκας. Ἐπειοῦσε πολὺ· εἶχε παρκαλέσει τοὺς δικάτας νὰ τῷ δώσουν ἐλεημοσύνην, ἀλλ' ἦτο ἀπλοῦκὸν παιδίον καὶ δὲν εἴξευρε νὰ δικονεύῃ καλὰ. Κανεὶς δὲν τοῦ ἔδωκεν ἐλεημοσύνην καὶ αἶμα ἐβράδυσεν, ὁ φύλαξ τὸ ἐδίωξεν ἀπὸ τὸ κάθισμα ὅπου ἐκάθησε ν' ἀναπαυθῇ.

Ἵππηγε λοιπὸν καὶ αὐτὸ ὅπου τὸ ἔφερεν ὁ δρόμος· ὅταν ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν γέφυραν τοῦ Ἄρνου, ἀκούμβησεν εἰς τὰ κάγκελα, καὶ πολλὴν ὥραν ἔδλεπε τὰ ἄστρα νὰ καθρεπτίζωνται εἰς τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ· ἔπειτα ἔφθασεν εἰς τὸν ὀρειχάλκινον ἀγριοχοῖρον· αἶμα τὸν εἶδεν, ὠρμησε καί, σφίξαν τὸν λαιμὸν τοῦ ζώου εἰς τὴν ἀγκάλην του, ἐπλησίασε τὸ στόμα του καὶ ἔπιε μὲ δίψαν τὸ δροσερὸν νερόν. Κατὰ γῆς ἦσαν μερικὰ κάστανα τὰ ὁποῖα εἶχαν πέσει ἀπὸ τὸ σακὶ μιᾶς πωλητηρίας· τὰ ἐμάζεψε καὶ τὰ ἔφαγε. αὐτὸ ἦτο τὸ δεῖπνόν του.

Ψυχὴ δὲν ἐφαίνετο τριγύρω. Τὸ παιδίον ἐσκαρφάλωσεν εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ ζώου, ἐξηπλώθη καλὰ, ἀκούμβησε τὴν σγουρόμαλλόν του κεφαλὴν εἰς τὴν

κεφαλὴν τοῦ ζώου καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ ἀπεκοιμήθη βαθειά.

Ἐκτύπησαν τὰ μεσάνυχτα· τὸ ζῶον ἀνετρίχιασε καὶ εἶπεν εἰς τὸ παιδίον: «Παιδί, βάστα με καλὰ· γιατί θὰ πάρω δρόμο!» Καὶ πραγματικῶς ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ ἔκαμε παράξενον δρόμον. Ἐφθασαν μαζί εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Μεγάλου Δουκὸς, τὸ ὀρειχάλκινον ἄλογον τὸ ὁποῖον σηκώνει τὸ ἄγαλμα τοῦ Μεγάλου Δουκὸς ἐχρεμέτισεν αἶμα τοὺς εἶδε νὰ περνοῦν· καὶ ἔθωσαν εἰς ἐν μέγαρον· ἡ θύρα ἦτο δολανικτή. Κράτα καλὰ, εἶπε τὸ ζῶον, διότι ὁ ἀνεδοῦμε τὴν σκάλαν. Καὶ ἐμῆκε κάτω ἀπὸ τοὺς θόλους καὶ ἐπέρασε μέσα ἀπὸ διαδρόμους γεμάτους ἀπὸ ἔργα τέχνης, ζωγραφίαι καὶ ἔργα γλυπτικῆς. Τὸ παιδίον τὰς εἶχεν ἰδεῖ πολλὰς φορές ἕως τώρα· ἀλλὰ μὲ τὸ φῶς τῆς σελήνης τῇ ἐφάνησαν ἑκατὸ φορές εὐμορφότεραι.

Ἐμῆκαν εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου εἶναι σωρευμένα τὰ ὠραιότερα ἔργα, ἡ Ἀφροδίτη τῶν Μεδίκων, οἱ ξιφομάχοι, καὶ ζωγραφίαι τοῦ Τιτιανού, τοῦ Ραφαήλ καὶ τοῦ Λεονάρδου Δεβίντσι. Τὸ ζῶον ἐπεριπατοῦσε μὲ ἄργον βῆμα μέσα εἰς αὐτὰ τὰ ὠραιότατα πράγματα· τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον, ὡς ὅλοι οἱ Ἰταλοὶ, εἶχε τὴν χάριν νὰ αἰσθάνεται τὸ ὠραῖον, ἐθαύμαζεν ὅσον εἰμποροῦσεν· ἀλλὰ τὸ βλέμμα του δὲν ἐπιπτεν εἰς τίποτε ἰδιαιτέρως συνεκινήθη δὲ μόνον ὅτε εὐρέθη ἐνώπιον ἐμπρὸς μιᾶς εἰκόνης, ἐμπρὸς εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε σταθῇ πολὺ πολλὰς φορές· ἡ εἰκὼν παρίστανε παιδίον φαιδρὸν, εὐχαριστήμενον ἦτο ἔργον μὲ μεγάλην ποιήσιν καὶ μὲ θεῖαν χάριν καμωμένον: Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καταβαίνων εἰς τὴν κόλασιν. Ζωγράφος τῆς εἶνε ὁ Αὐγουστίνος Βρούτζινος. Παρίστανει τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὅχι ἀνάμεσα εἰς κολασμένους, ἀλλὰ περικυκλωμένον ἀπὸ εἰδωλολάτρας εἰς τοὺς ὁποίους φέρει τὴν σωτηρίαν. Πρὸ πάντων τῶν παιδίων τὰ πρόσωπα εἶνε θελκτικώτατα· ἀπὸ τὴν ἑκφρασίαν τῆς μορφῆς των φαίνεται ὅτι νομίζουν ὅτι εἶνε ἀπὸ τώρα εἰς τὸν παράδεισον. Δύο μικροῦλάκια φιλοῦνται μὲ χαράν, ἐν ἄλλο δεικνύον τὴν ἐαυτὸν τοῦ ἐνῷ βλέπει ἐν ἄλλο, φαίνεται νὰ λέγῃ: Κ' ἐγὼ θὰ ἔμω εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

Τὰ μεγαλειότερα δὲν ἔχουν τὴν ἰδίαν βεβαιότητα, ἀλλ' ἐλπίζουν, καὶ κύπτουν μὲ λατρείαν ἐμπρὸς εἰς τὸν Κύριον.

Τὸ παιδίον ἔδλεπε τὴν εἰκόνα ὡς νὰ τὴν ἐπρωτόβλεπε τότε· ὁ ἀγριοχοῖρος διὰ νὰ τὸ εὐχαριστήσῃ εἶχε σταθῇ· αἱ ζωγραφημένα μορφαὶ ἐφάνησαν ὡς νὰ ἐζωντάνευσαν, καὶ τὸ παιδίον ἠπλώσε τὰς χεῖράς του εἰς τὰ χαμογελῶντα παιδιὰ· ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἀγριοχοῖρος ἤρχισε πάλιν νὰ τρέχῃ, κατέβη τὴν κλίμακα καὶ ἐβγήκεν ἀπὸ τὸ μέγαρον.

— Εὐχαριστῶ, εἶπε τὸ παιδίον, ὠπεῦον σιγὰ τὸν λαιμὸν τοῦ ἀγριοχοῖρου, εὐχαριστῶ, καὶ νὰ εἶσαι εὐλογημένος διότι μ' ἔκαμες νὰ ἰδῶ τὸ ὠραῖον αὐτὸ θέαμα τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω.

— Ἐγὼ πρέπει νὰ σ' εὐχαριστήσω, εἶπεν ὁ ὀρειχάλκινος ἀγριοχοῖρος· μόνον ὅταν σηκώνω ἓνα παιδί ἄθῶον ἔχω τὴν δύναμιν νὰ κινεῖται καὶ νὰ φεύγῃ ἀπὸ τὸ ὑπόδαρόν μου ὅπου στενοχωροῦμαι. Naί, τότε μάλιστα ἔχω τὸ δικαίωμα ν' ἀφήσω νὰ πέσῃ ἐπάνω μου τὸ φῶς τῆς κανδύλας ἢ ὁποῖα καίει ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς ἐκκλησίας τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἀλλὰ δὲν εἰμπορῶ νὰ ἔμω εἰς τὰ ἄγια, πρέπει νὰ

«ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΟ ΚΑΤΑΛΑΒῃ ΑΠΕΚΟΙΜΗΘΗ ΒΑΘΕΙΑ»

μένω εἰς τὴν θύραν. Μὴ μὲ ἀφίσχῃ ποτέ, καλὸ παιδί, διότι θὰ γείνω καὶ πάλιν ἀκίνητο καὶ δίχως ζωὴν, ὅπως πολλὰς φορές μὲ εἶδες τὴν ἡμέραν.

— Μὴ φοβεῖσαι, εἶπε τὸ παιδίον, σκαρφαλὼν εἰς τὴν ῥάχιν σου.

Καὶ μὲ τρεχάλαν περνοῦν τοὺς δρόμους καὶ φθάνουν ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Σταυροῦ· αἱ θύραι ἀνοίγουν μὲ κρότον καὶ ἡ λάμψις τῶν κηρίων καὶ τῶν κανδυλῶν φωτίζει τὸ προαύλιον.

Τὸ παιδίον διέκρινε τοὺς τάφους τοῦ Δάντου, τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου, τοῦ Μακκαβέλη, τοῦ Γαλιλαίου, τοῦ Ἀλφιέρη, τῶν ἐνδοξοτέρων ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους ἔχει ἡ Ἰταλία· τὰ μαρμάρinata των ἀγάλματα ἦσαν ὡς ἄν ζωντανά. Ἡ λειτουργία ἤρχισε, τὰ παιδιὰ τοῦ χοροῦ ἐκινεῖσαν τὸ θυμιατήριον, θεῖα μουσικὴ ἤκούσθη. Τὸ παιδίον ὀλίγον ἔλειψε νὰ λησμονήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ νὰ καταβῇ καὶ ἔμω εἰς

τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλ' ὁ ἀγριόχοιρος ἔφυγεν μὲ μεγάλην ταχύτητα· αἱ θύραι τῆς ἐκκλησίας ἐκλείσαν μὲ κρότον ὡσάν κεραυνοῦ. Τὸ παιδίον ἐξύπνησεν ἔξαφνα ἦτο ὡς παραζαλισμένον, εὐρέθη εἰς τὴν μικρὰν Πλατεῖαν, πεσμένον κάτω ἀπὸ τὸν ὀρειχαλκῖνον ἀγριόχοιρον ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀποκοιμηθῇ.

Εἶχεν ἐξημερώσει, ὁ ἥλιος ἐφώτιζε πλέον τὸν ὀρίζοντα. Τὸ παιδίον ἐνεθυμήθη τὴν κατάστασίν του, καὶ ἡ καρδιά του ἐγέμισεν ἀπὸ φόβου καὶ ἀγωνίας. Ἐσυλλογίσθη τὴν κακὴν καὶ θυμώδη γυναῖκα, τὴν ὁποῖαν ὠνόμαζε μητέρα καὶ ἡ ὁποία τὴν περασμένην ἡμέραν τὸ εἶχε στείλει νὰ ἐπαιτήσῃ. Δὲν τοῦ εἶχαν δώσει οὔτε πεντάραν· ἐπεινούσεν ὅμως πολὺ.

Λυπημένον ἐτράθηξεν πρὸς τὴν κατοικίαν των ὅπου τὸ ἐπερίμενεν ἡ μητέρα του· ἀλλὰ πρὶν ἀναχωρήσῃ, ἐχάιδευσεν τὴν ῥάχιν τοῦ ὀρειχαλκῖνου ἀγριοχοίρου, ἐφίλησε τὸ ρύγχος του καὶ τοῦ ἔκαμε φιλικὸν νεῦμα πρὸς ἐνθύμῳσιν τῶν ὥραιων στιγμῶν τὰς ὁποίας ἐπέρασαν μαζί.

Ἐπειτα ἐχώθη εἰς κάτι ῥυπαροῦς καὶ στενοῦς δρόμους· ἅμα ἔφθασεν εἰς ἓν παλαιόσπητον, τοῦ ὁποῖου ἡ σιδηρὰ θύρα ἦτο ἀνοικτή, ἐμβῆκε, καὶ κρατῶν ἐν λιγδερὸν σχοινίον ἀνέβη μίαν χαλασμένην κλίμακα, τῆς ὁποίας ἐκινούντο αἱ βαθμίδες, ἐπέρασεν ἀπὸ ἐν μακρυὰρι ὅπου ἐκρέμαντο κάθε εἰδους παλαιόρρουχα καὶ ῥάκη· ἤκούετο τὸ τρίξιμον ἐνὸς σκουριασμένου μακαρᾶ μέσα ἀπὸ τὸν ὁποῖον μία γραῖα ἐτραβούσε ἓνα κἀδδὸν ἀπὸ τὸ πηγάδι· τὸ παιδίον ἀνέβη ἀκόμη μίαν κλίμακα πλέον χειροτέραν καὶ ἔφθασεν ἐμπρὸς εἰς μίαν θύραν ὅπου ἐστέκετο μία γυναῖκα μὲ μαλλίᾳ μαῦρα ἐμπερδευμένα καὶ μὲ φορέματα ῥυπαρά.

— Φέρνεις λεπτὰ, κακόπαιδο; ἐφώναζε.

— Μὴ μὲ μαλόνῃς, μητέρα, εἶπε τὸ δυστυχὲς παιδίον, καὶ ἔπιασε τὸ χέρι τῆς γυναικὸς διὰ νὰ τὸ φιλήσῃ. Ἐπαρεκάλεσα, ἐσυγχώρεσα, κανεὶς δὲν μοῦ ἔδωκε ἐλεημοσύνην. Τὸ ἐσκούντησε μὲ ὀρμὴν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ διὰ νὰ ζεσταθῇ ἐπῆρεν ἐν πῆλινον πύραυρον (μαγκάλι) τὸ ἐγέμισε μὲ ἀναμμένα κάρβουνα, ὅπως συνειθίζουσιν εἰς τὴν Ἰταλίαν ὅπου οἱ πτωχοὶ δὲν ἔχουν οὔτε θερμάστρας οὔτε ἐστίας.

— Ἐλα, τῷ εἶπε μὲ φωνὴν θυμωμένην, δὲς μου τὰ λεπτὰ, ποῦ ἔκρυψες. Τὸ παιδίον ἔβαλε τὰ κλαύματα· τὸ ἔπιασε, τὸ ἐσκούντησε καὶ τὸ ἐκλώττησε· αὐτὸ ἤρχισε νὰ φωνάζῃ ἀπὸ τὸν πόνον.

— Σώπα, μωρέ, γιατί σου τὰς καταιδάζω δυνατότερα, εἶπε κινούσα τὸ ἀναμμένον πύραυρον.

Τὸ παιδίον ἔφυγεν εἰς μίαν γωνίαν κλιῶν. Ἐμβῆκε μία γειτόνισσά, κρατοῦσα καὶ αὐτὴ κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην τῆς ὁμοίως ἐν πύραυρον.

— Γιαννοῦ! τῆς εἶπε, γιατί κακομεταχειρίζεσαι

ἔτσι αὐτὸ τὸ κακόμοιρο παιδάκι ποῦνε τόσο ἥσυχο, τόσο νόστιμο;

— Εἶνε παιδί μου, εἶπεν ἡ κακὴ μάνα, καὶ μπορῶ νὰ τὸ σκοτώσω, ἂν θέλω, κυρὰ Μαρία.

Καὶ ἠθέλησε νὰ τὴν κτυπήσῃ μὲ τὸ πύραυρόν της· ἡ ἄλλη ἐπρόβαλε τὸ ἰδικόν της διὰ νὰ προφυλαχθῇ· τὰ δύο χωματένια δοχεῖα ἐκτυπήθησαν καὶ ἔγειναν κομμάτια· τὰ ἀναμμένα κάρβουνα ἐσκορπίσθησαν χάμου. Αἱ δύο γυναικες οὐρλιασαν ἀπὸ τὸ κακὸν των. Τὸ παιδίον κατατρομαγμένον ἔφυγε, καὶ ἀφοῦ κατέβη γρήγορα τὴν κλίμακα, ἤρχισε νὰ τρέχῃ ὅσον εἰμποροῦσεν ἕως ὅτου ἔφθασε λαχανιασμένο ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Σταυροῦ. Ἐμβῆκε μέσα, διότι τὸ εἴλκυσε ἡ ἐνθύμησις ὅσων εἶδε τὴν νύκτα. Ἐγονάτισεν εἰς ἓν παράμερον μέρος, πλησίον τοῦ τάφου τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου καὶ ἔκλυσε δυνατά. Πολλὴν ὥραν κανεὶς δὲν τὸ παρετήρησεν· ἡ λειτουργία εἶχε τελειώσει, οἱ ἄνθρωποι εἶχαν φύγει. Ἐνας ἡλικιωμένος ἄνθρωπος ἐπλησίασε καὶ εἶδε τὸ δυστυχὲς παιδίον νὰ παρακαλῇ μὲ τὰ ὀμμάτια ἐστραμμένα εἰς τὴν Παναγίαν· ἐστάθη καὶ τὸ παρετήρησε. Τὸ παιδίον ἀποκαρτωμένο ἀπὸ τὴν λύπην καὶ ἀπὸ τὴν πείναν, ἐσηκώθη, καὶ μόλις εἰμποροῦσε νὰ περιπατῇ, ὑπῆγε νὰ ζαρώσῃ εἰς μίαν ἄκραν τῆς ἐκκλησίας διὰ νὰ κοιμηθῇ. Ὁ ἡλικιωμένος ἄνθρωπος τὸ ἠκολούθησε καὶ ἔβαλε τὸ χέρι του εἰς τὸν ὦμον τοῦ παιδίου. Αὐτὸ ἐτινάχθη ὀρθόν.

— Εἶσαι ἄρρωστος; τῷ εἶπεν ὁ κύριος. Τί κάμνεις αὐτοῦ; ἔχεις γονεῖς;

Τὸ παιδίον, λαβὼν θάρρος ἀπὸ τὴν συμπάθειαν μὲ τὴν ὁποῖαν τοῦ ὠμιλοῦσεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, τῷ διηγήθη τὴν ὀλιθεράν του ἱστορίαν. Ὁ κύριος τὸ ἐπῆρε μαζί του εἰς τὴν οἰκίαν του ἡ ὁποία ἦτο εἰς τὸν πλαγινὸν δρόμον· ἦτο κατασκευαστὴς χειροκτιῶν καὶ ὠνομάζετο Γκιουζέπος· ὅταν ἐμβῆκαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ γυναῖκα του, μία ἀγαθὴ γραῖα ἔρραπτε. Ἐν εὐμορφῳ σκυλάκι νεοκουρευμένον ἀντὶ νὰ γαυγίσῃ, ὅπως συνείθιζε, ἔτρεξε καὶ ὑπεδέχθη τὸ παιδίον, ἐκίνησε τὴν οὐράν του, ἐπῆδρε καὶ τοῦ ἔκαμε χαρὰς.

Ἡ ἀγαθὴ ἐκεῖνη γυναῖκα ὑπεδέχθη καὶ αὐτὴ μὲ προθυμίαν τὸ παιδίον ὅταν ὁ σύζυγός της τῷ διηγήθη τὴν ἱστορίαν του· τὸ ἐσυμπάθησε δὲ τὸ περισσότερον, διότι ἡ Πεντάμορφη, τὸ μικρὸν σκυλάκι της, τοῦ ἔδειξεν ἀμέσως ἀγάπην. «Τὰ δύο ἀθῶα πλάσματα ἀμέσως ἀγαπήθηκαν» εἶπε. Ἐδῶκεν εἰς τὸ παιδίον νὰ φάγῃ καὶ νὰ πίνῃ, καὶ ὅταν ἤλθεν εἰς τὸν ἐκυτὸν του, τοῦ εἶπε ὅτι θὰ μείνῃ εἰς τὴν οἰκίαν των ἕως αὐρίου τὸ πρωτὶ καὶ τότε ὁ μπάρμπα Γκιουζέπος θὰ ὑπάγῃ νὰ ὀμιλήσῃ τῆς μητέρας του.

[Ἐπεται τὸ τέλος.]

(Ἐκ τῶν τοῦ ΑΝΔΡΕΕΝ.)

Ο ΚΛΕΠΤΗΣ

Βάλετε μὲ τὸν νοῦν σας ὅτι εἴμεθα εἰς τὸν Ἰούλιον. Μέσα εἰς ἓν χωράφι τὰ στάχυα εἶνε κίτρινα καὶ ὠριμα καὶ αὐρίον θὰ τὰ θερίσουν. Εἶνε νύκτα καὶ τὸ φεγγάρι φέγγει μὲ τὸ γλυκύ του φῶς, ὁ δὲ πιστὸς Νέστωρ, δεμένος εἰς ἓν βαρέλιον τὸ ὁποῖον τοῦ χρησιμεύει ὡς κατοικία, φυλάει σκοπὸν ἔξω ἀπὸ τὸ χωράφι.

— Γάβ, γάβ! κλέπτης! φωνάζει ἔξαφνα ὁ Νέστωρ.

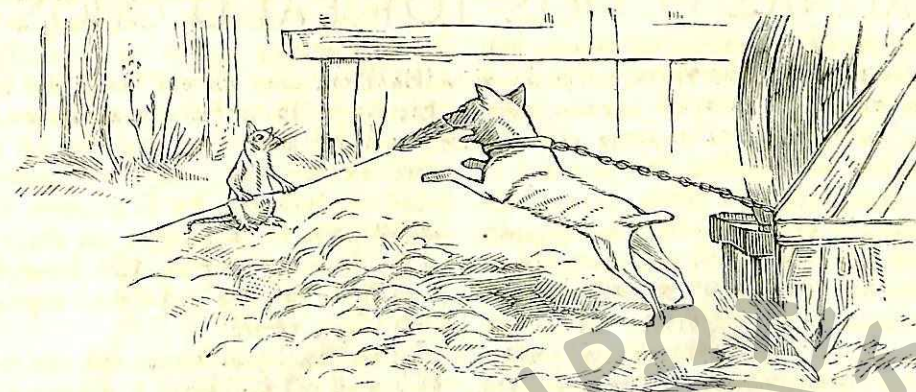
Ποῦ εἶνε ὁ κλέπτης;

Εἶνε ἓνας ποντικός φροτωμένος μὲ ἓν στάχυ. Κατ' ἀρχὰς ἔτρεξε νὰ κρυφθῇ καταφοβισμένος· ἀλλ' ἅμα εἶδεν ὅτι δὲν τὸν ἔφθανεν ὁ φύλαξ, ἐπῆρε θάρρος.

— Ποῦ ἔκοψες αὐτὸ τὸ στάχυ; τὸν ἐρωτᾷ μὲ θυμὸν ὁ Νέστωρ.

— Εἰς τὸ χωράφι τοῦ ἀφέντη σου.

— Αὐθάδη, ἀδιάντροπε κλέφτη, τολμᾷς ἀκόμη καὶ νὰ καυχῇς διὰ τὴν κλεψιά σου ἐμπρὸς μου, στάσου νὰ σοῦ δείξω ἐγώ!

Ὁ ποντικὸς κάθεται μακρυὰ μακρυὰ, καὶ μὲ μάτια λαμπερά, μὲ μουστάκια στρημμένα, μὲ οὐρὰν ἀπλωμένην εἰς τὸ πλάγι του, κυττάζει περιπαικτικὰ τὸν Νέστωρα.

Ὡ! αὐτὸ πλέον δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὸ βαστάξῃ ὁ σκύλος. Νὰ τὸν περιπαίξῃ ἓνας κλέπτης; καὶ τί κλέπτης; ἓνας ποντικὸς!

Ὅρμᾳ λοιπὸν ἐμπρὸς ὅσο φθάνει ἡ ἀλυσίδα του.

— Θὰ στραγγουλίσῃς τὸ λαιμόν σου! τῷ λέγει ὁ ποντικὸς.

— Ἀχ! ἂς ἦτανε μακρύτερη ἡ ἀλυσίδα μου κ' ἔβλεπες!

— Θὰ ἐπῆγαινα πειδὲς παρὰ πίσω!

— Ἀς εἰμποροῦσα νὰ τὴν σπάσω, τότε νάβλεπες!

— Θὰ ἔτρεχα γρήγορα μέσα 'ς τὴν τρύπα μου! Δὲν σὲ φοβοῦμαι!

Καὶ ὁ αὐθάδης ποντικὸς, βέβαιος ὅτι δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὸν κάμῃ τίποτε ὁ δεμένος Νέστωρ, τολμᾷ καὶ πλησιάζει τὸ στάχυ εἰς τὴν μύτην τοῦ ἐχθροῦ του. Ὁ Νέστωρ ἔξω φρενῶν, ἀπὸ τὸν θυμὸν του, πηδᾷ μὲ τόσην ὀρμὴν ποῦ τὸ βαρέλι τρίζει... καὶ ὁ αὐθάδης ἀλλὰ δειλὸς ποντικὸς τὸ ρίχνει εἰς τὴν φευγάλα, ἀφοῦ ἐπέταξε χάμου τὸ στάχυ!

— Ἀχ! ἄχ! λέγει ὁ Νέστωρ κατευχαριστημένος ἀπὸ τὴν νίκην του, φόβο ποῦ τὸν ἐπῆρε!.. ἐγλύτωσα τὸ στάχυ, δὲν θὰ τὸ φάγῃ, ἐφάνηκα πιστὸς φύλαξ. Ἀχ καὶ ἂν πέσῃς ποτὲ εἰς τὰ δόντια μου, κύρ ποντικέ, θὰ σὲ μάθω νὰ σέβῃσαι τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ ἄλλου... καὶ ἐμὲ τὸν Νέστωρα!

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Σάν κρυστάλλι κυλᾷ τὸ ποτάμι·
Τὸ παιδί τὸ θωρεῖ καὶ γελᾷ·
Τί κακὸν εἰμπορεῖ νὰ τοῦ κάμη
Τὸ καθάριο νερὸ ποὺ κυλᾷ;
Δύο κρίνοι στὸ ρεῦμα σαλεύουν
Πότ' ἐδῶ, πότ' ἐκεῖ σταυρωτοί.
Τὸ παιδάκι θαρρεῖ πῶς τὸ γνεύουν,
Σάν νὰ θέν νὰ τοῦ ποῦν κᾄτι τι!
Πότ' ἐδῶ, πότ' ἐκεῖ τοὺς προκλίνει
Τὸ νερὸ ποὺ περνᾷ μὲ σπουδή·
Τί νὰ γνεύουν οἱ χίτρινοι κρίνοι,
Τί νὰ θέλουν νὰ ποῦν στὸ παιδί;

Στῆς ἰτιᾶς τὸ κλωνάρι θαρριέται,
"Αἰ! ν' ἰκοῦσ' ὁ μικρὸς προσπαθεῖ!
Ἐάνου σπᾶ τὸ κλωνί, ποὺ κρατιέται,
Καὶ κυλᾷ στὸ νερὸ τὸ βαθύ!

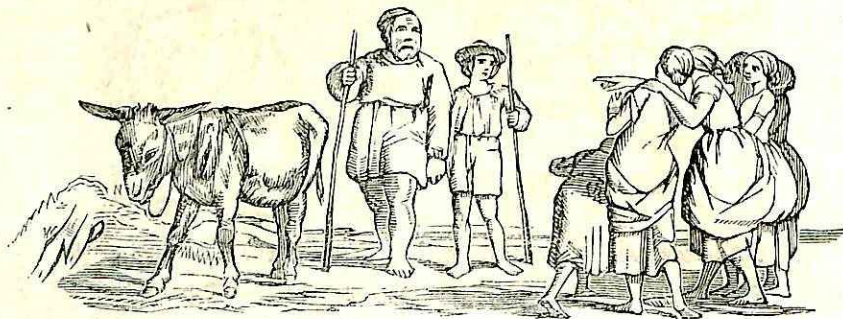
Μιὰ τὸ φῶς ἀπ' τὰ μάτια του σδύνει,
Μιὰ σάν κόκκιν' ἀστράφτει βαφή,
Ὡς ποῦ πέσαν οἱ χίτρινοι κρίνοι,
Σάν σταυρὸς στῆ νεκρή του μορφή!

Ποῖο παιδί ποὺ σιμόνει ποτάμι,
Δὲν τὸ βλέπ' ἀπ' ἐδῶ καὶ καλά,
Τί κακὸν εἰμπορεῖ νὰ τοῦ κάμη
Τὸ καθάριο νερὸ ποὺ κυλᾷ;

(Ἐκ τῶν Ἀτθίδων Λύρων) Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

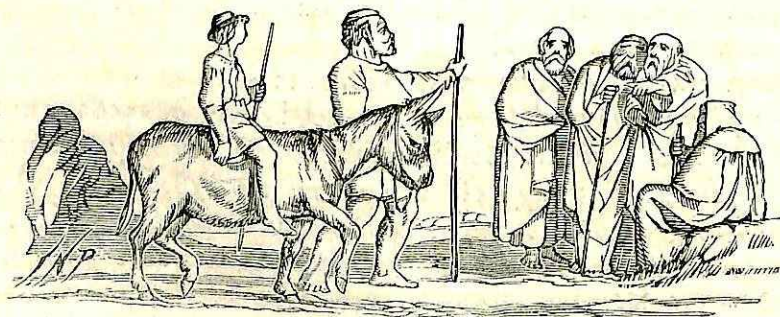
Ο ΜΥΛΩΝΑΣ Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ Ο ΟΝΟΣ ΤΩΝ

Τὸν παλαιὸν καιρὸν, εἰς τοὺς χρόνους τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἓνας μυλωνᾶς καὶ ὁ υἱὸς του ἐπήγαιναν τὸν ὄνον των εἰς τὴν πόλιν νὰ τοῦ ἀγοράσουν σχοῖμα. Εἰς τὸν δρόμον ἀπήντησαν κάμποσαι χωριατοπούλαις, αἱ ὁποῖαι ἐπήγαιναν εἰς τὰ χωράφια μὲ κουδέντες καὶ μὲ γέλια.

— Κυττάξατε δά! ἐφώνηξε μία ἀπ' αὐτάς· εἶδατε ποτὲ στὴν ζωὴ σας τέτοιους κουτοὺς νὰ πηγαίνουν περπατώντας, ἐνῶ μποροῦν νὰ πᾶν καβάλλα,

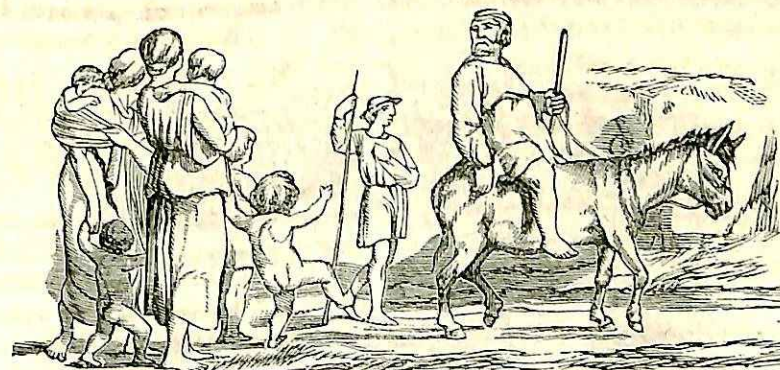
Ὁ γέρον μυλωνᾶς, ἅμα ἤκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, εἶπεν εἰς τὸν υἱὸν του νὰ καβαλλικεύσῃ τὸν ὄνον, κα

αὐτὸς, εὐχαριστημένος, ἐπερπατοῦσεν εἰς τὸ πλάγι. Μετ' ὀλίγον ἀπήντησαν μερικὸς γέρους φιλοσόφους, αἱ ὁποῖοι ἐφιλονεικοῦσαν.

— Ὅριστε! εἶπεν ὁ εἰς ἀπ' αὐτούς· νὰ ἀποδείξεις αὐτῶν ὁποῦ σᾶς ἔλεγα· νὰ πῶς σέβονται τοὺς γέρους

σταῖς ἡμέραις μας. Βλέπετε ὅτι αὐτὸς ὁ μικρὸς τεμπέλης εἶνε καβάλλα, ἐνῶ ὁ γέρο-πατέρας του πάει περπατώντας! — Κατάβα κάτω, σὺ ἄχρεε! νὰ καβαλλικεύσῃ ὁ κατακουρασμένος γέρος!
Ὁ πατέρας ἀμέσως ἐκταίβασε τὸν υἱὸν του ἀπὸ τὸν ὄνον καὶ ἀνέβη αὐτός. Δὲν εἶχαν προχωρήσει πολὺ,

ὅταν ἀπήντησαν κάμποσαι γυναῖκες μὲ τὰ παιδάκια των.

— Πῶ! πῶ! γέρο τεμπέλη! ἐφώνησαν πολλὰ στόματα συγχρόνως, πῶς σοῦ βαστᾷ ἡ καρδιά σου νὰ πηγαίνῃς καβάλλα στὸ ζῶον ἐπάνω, ἐνῶ αὐτὸ τὸ κηκόμιο τὸ παιδί μόνις μπορεῖ νὰ πέρνῃ τὸ βῆμά του;

Ὁ καλόγνωμος γέρο-μυλωνᾶς ἐσταμάτησε τὸν γαῖδαρόν του καὶ ἐκάθισε τὸν υἱὸν του εἰς τὰ καπούλια. Εἶχαν πλησιάσει πλέον εἰς τὴν πόλιν.

— Πατριώτη, δὲν μοῦ λές, τῷ εἶπε κάποιος, ἅμα τοὺς εἶδε, ἰδικὸς σας εἶνε αὐτὸς ὁ γαῖδαρος;

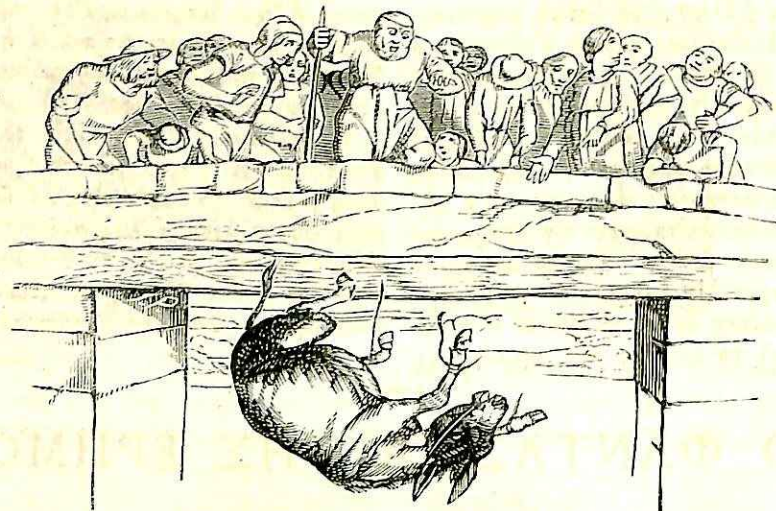
— Μάλιστα, ἀφέντη, ἀπεκρίθη ὁ γέρο-μυλωνᾶς.

— Ὡ! κανεῖς δὲν θὰ τὸ πιστεύσῃ ἅμα ἰδῇ πῶς τὸν μεταχειρίζεσθε, εἶπε. Σεῖς καὶ οἱ δύο εἰμπορεῖτε περισσότερο νὰ φορτωθῇτε τὸ κηκόμιο τὸ ζῶον, παρὰ αὐτὸ νὰ σᾶς σηκώῃ στὴν ράχη του.

— "Όπως αγαπάτε, είπεν ο γέρων. Νά το δοκιμάσωμεν καὶ αὐτό.

Καὶ ἀμέσως κατέβησαν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸν ὄνον, ἔδεσαν τὰ πόδια του, τὸν ἐφορτώθησαν εἰς τὴν ῥάχιν των, ἀφοῦ τὸν ἐκρέμασαν εἰς τὸ μέσον ἑνὸς κονταριού, καὶ τὸν ἐπήγγαιναν εἰς τὴν πόλιν.

Τοῦτο ἦτο τέσον διασκεδαστικὸν θέαμα, ὥστε πολλοὶ ἄνθρωποι διὰ νὰ γελάσουν ἔτρεχαν κατόπιν ἀπὸ τοὺς δύο χωρικοὺς οἱ ὅποιοι ἐσήκωναν τὸν ὄνον. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, τὴν στιγμὴν ὅπου ἐπερνοῦσαν τὴν γέφυ-

ραν, ὁ ὄνος τρομάξας ἀπὸ τὸν τέσον θόρυβον, καὶ στενοχωρηθεὶς ἀπὸ τὴν θέσιν ὅπου τὸν εἶχαν, σπάζει μὲ μίαν κλωτσιὰ τὰ σχοινία, μὲ τὰ ὅποια ἦτο δεμένος, καὶ κρημνίζεται εἰς τὸν ποταμὸν.

Καὶ τότε ὁ γέρων καταλυπημένος καὶ κατεντροπιασμένος ἐγύρισε πάλιν εἰς τὸ χωριό του, χωρὶς νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ πλέον κανεὶς εἰς τὸν δρόμον· καὶ ἐπέισθη ὅτι ὅποιος προσπαθεῖ νὰ εὐχαριστήσῃ ὅλον τὸ κόσμον δὲν εὐχαριστῇ κανένα, ὅπως τὸ ἔπαθεν αὐτός, ὁ ὁποῖος κοντὰ εἰς τὰλλα ἔχασε καὶ τὸν γαῖδάρον του.

ΩΦΕΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΑΒΗ ΒΙΒΛΙΑ

Ἡ ἀνάγνωσις εἶνε μία ἀπὸ τὰς πλέον εὐχαρίστους ἐνασχολήσεις καὶ εἶνε τὸ καλλίτερον μέσον διὰ νὰ στολίσωμεν τὸ πνεῦμά μας, καὶ ν' ἀποκτήσωμεν γνώσεις. Ὄταν ἀναγινώσκωμεν ἐν καλὸν βιβλίον, ἡ λύπη μας δισκαδάζεται καὶ αἱ πίκραι μας φεύγουν. Ἀλλ' ὅσον ὠφέλιμα εἶνε τὰ βιβλία ὅταν εἶνε καλὰ, τέσον πάλιν ἐπιβλαβὴ εἶνε ὅταν δὲν εἶνε καλὰ.

Τὰ κακὰ βιβλία ἔχουν μέσα των δηλητήριον, τὸ ὁποῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον ποτίζει καὶ διαφθείρει τὴν καρδίαν μας, ἐξάπτει τὴν φαντασίαν μας καὶ διαστρέφει τὸ πνεῦμά μας. Τὰ μυθιστορήματα πρὸ πάντων μᾶς κάμνουν περισσότερο εὐαισθητοὺς ἄφ' ὅ,τι πρέπει, μᾶς συνεθίζουν νὰ βλέπωμεν τὸν κόσμον ὅχι ὅπως εἶνε, ἀλλ' ὅπως δὲν εἶνε. Ἡ νέα κόρη ἡ ὁποία ἔχει τὸ δυστύχημα νὰ ἀναγινώσκῃ μυθιστορήματα εὐρίσκεται εἰς τὸν δρόμον ὁ ὁποῖος φέρει εἰς τὴν καταστροφὴν. Ἡ ἀνάγνωσις ἐκείνη, ἀντὶ νὰ τὴν προετοιμάσῃ εἰς τὰ σοβαρὰ καὶ σπουδαῖα κα-

θήκοντά της, διαστρέφει τὴν κρίσιν της, τὴν κάμνει νὰ ἔχῃ ἄλλοκότους σκέψεις καὶ ἀνόητα ὀνειροπολήματα. Νομίζει ὅτι, ὅλαι αἱ ἁσκετοὶ ἐλπίδες της πρέπει νὰ πραγματοποιηθοῦν, δὲν τῆς φαίνεται τίποτε ὠρῆον, τίποτε ἄξιον τῆς ἀγάπης της παρὰ μόνον ὅ,τι συμφωνεῖ μὲ τὰς ψευδεῖς περιγραφὰς τῶν μυθιστορημάτων· καὶ τότε τί συμβαίνει; ἐννοεῖ ὅτι τὰ βιβλία τὴν ἠπάτησαν, ὅταν ἀνακαλύπτῃ ἀθλιότητας καὶ ἀδυναμίας εἰς τοὺς ὁμοίους της, ἀντὶ τῶν ὠραίων ἐκείνων αἰσθημάτων, τῆς γεναιότητος καὶ τῆς ἀφοσιώσεως τὰ ὅποια ἠλπίζε νὰ συναντήσῃ καὶ τὰ ὅποια, ὅπως τὰ ἐφαντάζετο, μόνον εἰς φαντασιώδεις ἥρωας ὑπάρχουν. . . . Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐννοήσω τί εὐχαρίστησιν εὐρίσκουν μερικοὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν πραγμάτων ἀπὸ τὰ ὅποια τίποτε δὲν εἶνε ἀληθές, οὔτε πιθανὸν πολλάκις, καὶ πῶς ἠμποροῦν νὰ ἐνδιαφέρονται διὰ πράγματα ὅλως διόλου πλαστά. Τότε λοιπὸν διατί, ἀντὶ νὰ ἀναγινώσκουν, δὲν κλείουν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ δὲν ἀφίνουν τὴν

φαντασίαν των νὰ ὀνειροπολῇ; Ἡ ἰδία ὠφέλεια θὰ προέλθῃ καὶ ἀπὸ αὐτό, διότι τὰ μυθιστορήματα τίποτε ἄλλο δὲν εἶνε παρὰ ὄνειρα καὶ πολλάκις, ἀλλοίμονον! κακὰ ὄνειρα.

Καὶ ἂν τώρα μ' ἐρωτήσητε ἀπὸ ποῖον σημεῖον ἠμποροῦμεν νὰ γνωρίσωμεν ἐν καλὸν βιβλίον, θὰ σῶς ἀποκριθῶ: κάθε βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἀναπτύσει τὸ πνεῦμά μας, τὸ ὁποῖον μᾶς κάμνει ν' αγαπῶμεν τὰ καθήκοντά μας, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐμπνέει εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ μᾶς κάμνει νὰ ἐπιθυμῶμεν νὰ εἴμεθα καλλίτεροι, εἶνε καλόν· ἀπ' ἐναντίας δὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κολακεύει τὰ πάθη μας καὶ τὰς προλήψεις μας, τὸ ὁποῖον μᾶς μεταφέρει εἰς φαντασιώδη κόσμον καὶ μᾶς κάμνει νὰ ἀηδιάζωμεν τὸν πραγματικὸν κόσμον, εἶνε κακὸν βιβλίον καὶ πρέπει νὰ τὸ ρίπωμεν μακρὰν μας. Μὲ ἓνα λόγον κάθε κόρη πρέπει νὰ μὴ ἀναγινώσκῃ ἔργον τὸ ὁποῖον θ' ἀναγκασθῇ νὰ κρύψῃ ἀπὸ τὰ ὀμμάτια τῆς μητρός της.

Ὀλίγα ἀκόμη θὰ εἴπω διὰ νὰ προφυλάξω τὰς ἀναγνώστριάς μου ἀπὸ ἐν ἐλάττωμα τὸ ὁποῖον δυστυχῶς εἶνε πολὺ κοινόν! Τὸ ἐλάττωμα τοῦτο εἶνε ὅτι προτιμοῦν τὸ κάλυμμα τοῦ βιβλίου, τὸ ἐξωτερικόν του, ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν του ἀξίαν. Τί μωρία! Πῶς! διότι ἐν βιβλίον εἶνε μεγάλου σχήματος ἢ ἔχει δέσιμον ὠραῖον, πρέπει νὰ μὴ φροντίζωμεν νὰ μάθωμεν ποία εἶνε ἡ ἀξία τοῦ βιβλίου; Μήπως ὁ προορισμὸς τῶν βιβλίων εἶνε νὰ εὐχαριστοῦν τὰ ὀμμάτιά μας;

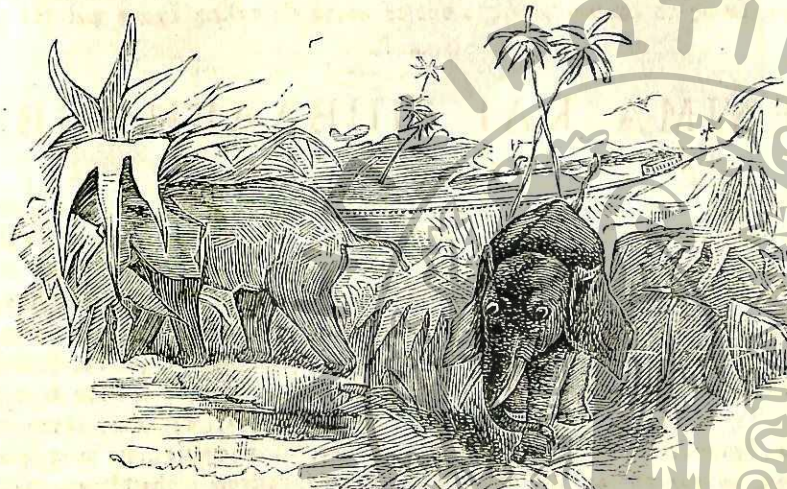
Προφυλαχθῆτε ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀνόητον σφάλμα, ἀγαπηταί μου φίλοι, φανήτε γνωστικοὶ καὶ προτιμᾶτε βιβλία τὰ ὅποια εἶνε καλῶς γράμμενα, τὰ ὅποια ἔχουν μέσα καλὰς σκέψεις: τὰ ὠφέλιμα βιβλία ὅπως καὶ ἂν εἶνε τὸ δέσιμόν των, ἀπὸ τὰ βιβλία τὰ ὅποια δὲν ἔχουν ἀξίαν καὶ ἔχουν μόνον ψεύτικην καὶ ἀνωφελὴ εὐμορφίαν.

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ Α. Κ.

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

Ὁ κ. Ρατζάχ καὶ ἡ σύζυγός του κχοικοῦσαν εἰς μίαν ὠραίαν καὶ μεγάλην ἑκτασιν τοῦ Ἰνδοστάν, ἡ ὁποία ἦτο σκεπασμένη ἀπὸ πολλὰ καὶ ὑψηλὰ δένδρα. Ὄταν ἐβαρύνοντο νὰ περιπατοῦν κάτω ἀπὸ τὴν πυκνὴν των σκιάν, κατέβαινον εἰς τὰς χλοερὰς πεδιάδας ὅπου εὕρισκον διαφόρου εἶδους χόρτα καὶ ὀπωρικά. Εἶχαν ὡς γείτονας τίγρεις, λέοντας, πάνθηρας καὶ σκορπίους· ἀλλὰ τὸ σκληρὸν δέρμα μὲ τὸ ὁποῖον ἦσαν σκεπασμένοι ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Ρατζάχ τοῖς ἐχρησίμευον ὡς ἀδιαπέραστος

καὶ τὰς θερινὰς ἐσπέρας συνεθίζε νὰ ὀμιλῇ μὲ τὴν κυρίαν Ρατζάχ διὰ τὰ περασμένα των μεγαλεῖα, ἐνῶ ἔβλεπαν τὸν ἥλιον νὰ δύῃ μεγαλοπρεπῶς εἰς τὰ ἄκρα τῆς μεγάλης πεδιάδος.

« Η Κ. ΡΑΤΖΑΧ ΕΠΗΓΕ ΚΑΙ ΕΚΡΥΨΕ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗΝ ΤΗΣ » (Σελ. 140)

πανοπλία ἐναντίον τῶν δαγκωμάτων τῶν ἀγρίων θηρίων καὶ τῶν φαρμακερῶν ἐντόμων, καὶ ἔζων εἰρηνικὰ μαζὶ των.

Πολλοὶ πρόγονοι τοῦ Ρατζάχ εἶχαν ἀξιωθῇ θείας τιμῆς, διότι οἱ κάτοικοι τῶν Ἰνδῶν ἐλάτρευον ὡς θεοὺς ἄλλοτε τοὺς ἐλέφαντας. Ὁ κύριος Ρατζάχ δὲν ἦτο ὀλίγον υπερήφανος διὰ τοῦτο,

— "Ὁλα παρκαράζουν, τῇ ἔλεγε· ἄλλοτε κατεσκεύαζαν δι' ἡμᾶς λαμπροὺς ναοὺς, ἔβαζαν δούλους διὰ νὰ μᾶς ὑπηρετοῦν· σήμερον εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ κατοικῶμεν κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ νὰ ζητῶμεν μόνοι μας τὴν τροφὴν μας.

— Αὐτὸ δὲν μὲ δυσαρρεστεῖ, ἀπήντησεν ἡ κυρία Ρατζάχ, ἡ ὁποία ἦτο καλὴ οἰκοκυρά· ἐμένα μοῦ ἀρέσει νὰ ἐτοιμάζω μόνη μου τὸ φαγητόν μας, τοῦλάχιστον εἶμαι βεβαία ὅτι εἶνε πάντοτε κατὰ τὴν ὁρεξίν μας.

Ἐνῶ ὀμιλεῖ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἤρπασε μὲ τὴν προβοσκίδα της ἓνα κλάδον τέραςφόρου δένδρου τὸ ὁποῖον ἦτο ἐκεῖ πλησίον (ἐπροτιμοῦσε δὲ νὰ τρώγῃ χλωρὸν τὸ τέτον, παρὰ νὰ τὸ πίνῃ βρασμένον)

καί, ἐνῶ τὸ ἔτρωγε φύλλον πρὸς φύλλον, ἐξηκολούθησε:

— Καὶ νὰ σοῦ 'πῶ, δὲν μοῦ πολυαρέσει νὰ βλέπω τριγύρω πέντε ἔξη δούλους οἱ ὅποιοι θὰ μὲ βασανίζουν μὲ τὴν ἀφορμὴν τάχα ὅτι μὲ ὑπηρετοῦν· καὶ ἔπειτα δὲν εἶνε ωραιότερα μίαν καλοκαιρινὴν νύκτα νὰ κοιμᾶται κανεὶς κάτω ἀπὸ τὸν ξάστερον οὐρανόν, παρὰ μέσα 'ς ἓνα σταῦλον ποῦ νὰ βρωμᾷ;

Ὁ κ. 'Ρατζάχ ἀναστένανε, διότι ποτέ, ποτέ δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ βάλλῃ μίαν φιλόδοξον ιδέαν μέσα εἰς τὸ κεφάλι τῆς σύζυγού του.

Συνωμίλουν λοιπὸν ἡσυχᾶ ὅταν ἔξαφνα ἠκούσθη ἓνας δυνατὸς ἦχος. Ἡ κυρία 'Ρατζάχ ἐσηκώθη ἐντρομος καὶ ἐπῆγε κ' ἔκρυψε τὴν κεφαλὴν της μέσα

εἰς μίαν πυκνὴν κλαδὸν ἀλόην, τῆς ὁποίας τὰ μυτερά ἀγκάθια τῆς ἔχιδευσαν εὐχαρίστως τὴν ἐπιδερμίδα, ἐνῶ ὁ σύζυγός της ἐπῆδησεν ἀνήσυχος.

Ὅταν ὁ ἦχος ἔπαυσεν, οἱ δύο σύζυγοι ἐπλησίασαν ὁ εἰς τὸ ἄλλον.

— Τίνος ζῶου νὰ εἶνε αὐτὴ ἡ φοβερά φωνή; εἶπεν ὁ κ. 'Ρατζάχ. Ἰσως κανενὸς θηρίου, κανενὸς νέου κατοίκου τῆς ἐρήμου, ὁ ὅποιος ἔρχεται νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν μας νὰ μᾶς πάρῃ τὰς καλλιτέρας βοσκάς μας καὶ τὰ τρυφερώτερα βλαστάρια.

— Ἐγὼ νομίζω, εἶπεν ἡ κυρία 'Ρατζάχ, μὲ μυστηριώδη τρόπον, ὅτι αὐτὸ εἶνε κάποια ἐφεύρεσις τῶν ἀνθρώπων. Τὴν τελευταίαν φορὰν ὅπου ὑπῆγα εἰς τὴν βρύσιν (ξεύρεις, εἰς τὴν βρύσιν γίνεται πάντα κουβέντα) εἶχα ἀνταμώσει ἓνα πῖθηκον, τὸν ὅποιον εἶχαν συλλάβει οἱ ἄνθρωποι ἀλλὰ κατώρθωσε νὰ τοὺς διαφύγῃ. Μοῦ εἶπε δι' αὐτοὺς πᾶράξενα πράγματα, πὼς ἔκαμαν κάτι θηρία ποὺ βγάζουν φωτιὰ καὶ καπνὸν ἀπὸ τὸ στόμα των καὶ ἔχουν μίαν τρομερὰν φωνὴν καὶ τρέχουν τόσο γρήγορα, τότο γρήγορα ποὺ κανεὶς ἀπὸ ἡμᾶς δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὰ φθάσῃ· κανὲν ἀπ' αὐτὰ τὰ θηρία θὰ εἶνε.

— Ἐγὼ δὲν τρομάζω ἀπὸ τὰ πράγματα ποὺ κάμνουν οἱ ἄνθρωποι! ἐφώνηξε μὲ γενναιότητα ὁ

'Ρατζάχ· ἐγὼ νὰ φοβηθῶ τοὺς ἀνθρώπους, αὐτοὺς οἱ ὅποιοι ἔχουν μόνον δύο πόδας καὶ δὲν ἔχουν οὔτε προβοσκίδα οὔτε μεγάλους ὀδόντας! Τί θέλεις νὰ κάμνουν χωρὶς αὐτά;

— Δὲν εἰξεύρω, εἶπε δειλῶς ἡ κυρία 'Ρατζάχ, ἀλλ' ἐγὼ θὰ φροντίσω νὰ φύγω μακριὰ ἀπὸ τὸ θηρίον αὐτό· ἀκούω νὰ ξαναμουγκρίζῃ.

— Ἐγὼ ὅμως τὸ περιφρονῶ, καὶ διὰ νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω, θὰ τοῦ ἀπαγορεύσω νὰ ἔμβῃ εἰς τὰ κτήματά μας. Εἰς πρώτην εὐκαιρίαν θὰ τοῦ δείξω ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ ἀσέτης.

Τὴν ἐπαύριον πραγματικῶς εἰς τὴν ἄκρην ἐνδὸς χονδροῦ κλάμου ἦτο κρεμασμένον ἐν μικρὸν τετράγωνον σανίδι εἰς τὸ ὅποιον ἦσαν γραμμέναι αἱ ἐξῆς λέξεις:

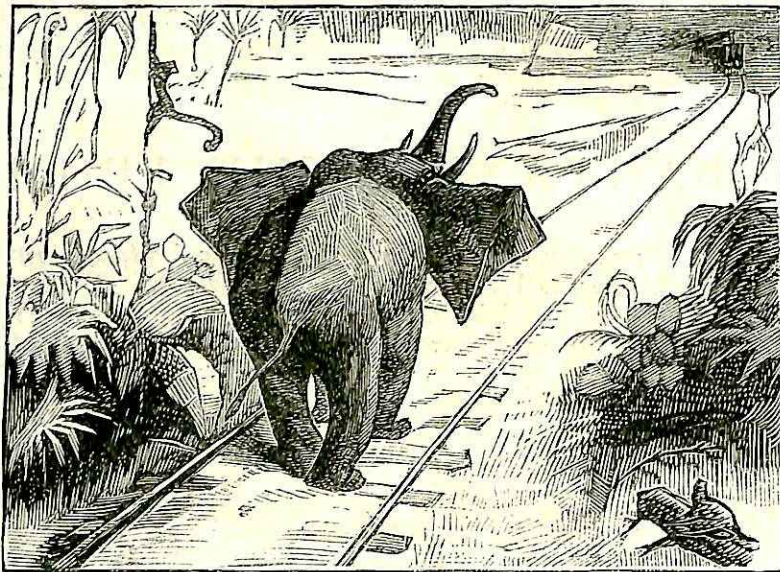
'Απαγορεύεται ἡ εἰσοδος. Ὁ παραβάτης καταδικάζεται εἰς πρόστιμον.

Τὴν ἰδίαν ἐσπέραν ἄλλος δυνατὸς συρισμὸς ἠκούσθη ἀπὸ μακράν. Ὁ κ. 'Ρατζάχ, τοῦ ὁποίου δὲν εἶχε ξεθυμάνει ἀκόμη ἡ γενναιότης, ὤρμησεν ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὅποιον ἦρχετο ὁ συρισμὸς. Ματαίως ἡ κυρία 'Ρατζάχ ἐνηγκαλίσθη τὸν σύζυγόν της μὲ τὴν προβοσκίδα της διὰ νὰ τὸν κρατήσῃ·

ματαίως τοῦ εἶπε τὸσον τρυφεροὺς καὶ αἰσθηματικούς λόγους, δὲν κατώρθωσε νὰ τὸν πείσῃ νὰ παραιτήσῃ τὴν ἡρωϊκὴν του ἐπιχείρησιν.

— Ὁ ἀπόγονος τοῦ μεγάλου Κατζῆ, τὸν ὅποιον ἄλλοτε γονατιστοὶ προσκύνουν οἱ βασιλεῖς, δὲν πρέπει ν' ἀφήσῃ εἰς αὐτοὺς τοὺς προστύχους ξένους νὰ καταπατήσουν τὴν ἰδιοκτησίαν του· θὰ τρέξω νὰ ἀνταμώσω αὐτὸ τὸ θηρίον, καὶ νὰ ἰδοῦμεν ἂν θὰ εἰμπορέσῃ νὰ τὰ βάλλῃ μαζί μου! Θὰ ἰδοῦν αὐτοὶ οἱ κύριοι ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι γενναῖος ὅπως καὶ οἱ πρόγονοί μου οἱ ὅποιοι ἐπολεμοῦσαν μ' ἐκείνον τὸν ἀνδρεῖον Πόρον, ἐναντίον ἐνδὸς βασιλέως ὁ ὁποῖος ἦλθε δὲν εἰξεύρω ἀπὸ ποῖον μέρος τῆς Ἑλλάδος.

— Ἀλλὰ σὺ ὁ ἴδιος μοῦ ὠμολόγησες, εἶπε δειλῶς ἡ κυρία 'Ρατζάχ, ὅτι αὐτὸς ὁ μικρὸς βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, αὐτὸ νομίζω ἦτο τὸ ὄνομά του, ἐνί-

«Ο Κ^{ος} ΡΑΤΖΑΧ ΕΞΗΚΟΛΟΥΘΕΙ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡῇ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ» (Σελ. 141)

κησε τὸν μέγαν Πόρον καὶ τὸν συνέλαβεν αἰχμάλωτον· τί ἔγειναν λοιπὸν οἱ πρόγονοί σου τότε;

— Οἱ πρόγονοί μου ἔπαθον, ὅ,τι ἔπαθε καὶ ὁ κύριός των· ἔγειναν καὶ αὐτοὶ αἰχμάλωτοι· ἀλλ' ὅμως καὶ τὸν κύριόν των καὶ αὐτοὺς τοὺς μετεχειρίσθη βασιλικῶς ὁ νικητὴς των.

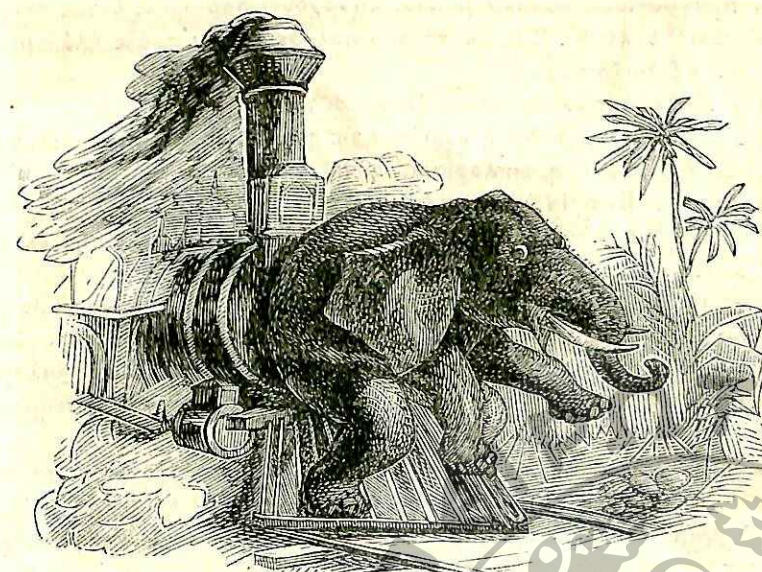
Ἡ κυρία 'Ρατζάχ ἐγνώριζεν ἐκ πείρας ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ διακόψῃ τὸν σύζυγόν της ὅταν ἐνεθυμείτο τοὺς ἱστορικοὺς ἐκείνους καίρους, διὰ τοῦτο, μολοντί δὲν παρεδέχετο καθ' ὅλοκληρίαν τὰ λεγόμενά του, δὲν τοῦ ἔφερε καμμίαν ἀντιλογίαν.

— Οἱ ἄνθρωποι ἐκείνου τοῦ καιροῦ, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. 'Ρατζάχ, μᾶς ἐθεωροῦσαν ὡς ἱερὸν ζῶον, εἰς τὸ σῶμα τοῦ ὁποίου ἔμβαιεν ἡ ψυχὴ τῶν ἡγε-

μόνων ἅμα ἀπέθνησκαν· καὶ διὰ τοῦτο μᾶς ἐτιμῶσιν τόσο πολὺ· ἕκαστος ἀπὸ ἡμᾶς εἶχεν ἰδιαιτέραν τράπεζαν. Εἰς τοὺς μεγάλους ὀδόντας εἶχαν κρεμασμένους μαλαγματένιους κωδωνίσκους, ἄλυσίδα μὲ χρυσὸν δίκτυ ἐσκέπαζε τὸ κεφάλι μας καὶ εἰς τὴν ῥάχιν μᾶς ἔδαν μικρὸν βελούδιον προσκέφαλο.

— Τί καλὰ ποῦ δὲν μᾶς μεταχειρίζονται πλέον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἔλεγε μέσα της ἡ κυρία 'Ρατζάχ, ἡ ὁποία ὅπως εἶπαμεν ἀγκυοῦσε τὴν ἀπλότητά καὶ δὲν ἦτο φιλάρεσκος· ἐγὼ ἀπὸ μέρους μου...

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην συριγμὸς δυνατώτερος ἠκούσθη, καὶ εἰς τὴν ἄκρην τῆς πεδιάδος εἶδαν ἓνα θεόρατον πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ἐβγαλε φλόγας καὶ καπνόν, ὅπως εἶχεν εἰπεῖ ἡ κυρία 'Ρατζάχ. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἐπροχωροῦσε μὲ γρηγοράδα, ἐγένετο ὀλονέν μεγαλειότερον. Ἡ κυρία 'Ρατζάχ τὸ ἔκοψε λάσπη ὅσον γρηγορότερα εἰμποροῦσεν, ἐνῶ ὁ σύζυγός της ἐξηκολούθει νὰ προχωρῇ ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Εἰς μικρὸς πῖθηκος, Ἰσως ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶχε συνομιλήσει μὲ τὴν κυρίαν 'Ρατζάχ εἰς τὴν βρύσιν, εἶχεν ἀναβῆ ἐπάνω εἰς ἓν καλάμι καὶ ἔδλεπε μὲ τρόπον συγ-χρόνως καὶ θαυμασμόν.

«Ο Κ^{ος} ΡΑΤΖΑΧ ΜΕ ΜΑΤΙΑ ΓΟΥΡΑΩΜΕΝΑ...»

Τὸ θηρίον ἐπροχώρει ὀλονέν, καὶ ἐγένετο κάθε στιγμὴν μεγαλειότερον, καὶ ἤρχετο μὲ τοιαύτην ταχύτητα ὥστε ὁ κ. 'Ρατζάχ ἐκατάλαβεν ἀμέσως ὅτι ἄσχημα ἔκαμε νὰ τὰ βάλλῃ μὲ τέτοιον πελώριον ἐχθρόν. Ἐγύρισεν ὀπίσω διὰ νὰ φύγῃ· ἀλλ' ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, τὸν ἐπρόφθεκε τὸ θηρίον καὶ ἡσθάνθη ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν του τὸ φλογερὸν σῶμά του. Κινδυνεύων νὰ καταπατηθῇ ἀπὸ τὸν θεόρατον ἐκείνον ὄγκον, ὁ ἀπόγονος ἐκεῖνος τῶν ἐλεφάντων τοὺς ὁποίους τὸν παλαιὸν καιρὸν ἐλάτρευαν ὡς θεοὺς, ἠναγκάσθη νὰ κρατηθῇ καλὰ εἰς τὴν ἐσχάραν τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐμπρὸς ὁ σιδηρόδρομος, ὅστις τὸν ἐπῆρε μαζί του κ' ἔτρεχε, καὶ ἔτρεχε. Ὁ κ. 'Ρατζάχ μὲ μάτια γουρλωμένα ἀπὸ τρόμον, ἔμεινεν εἰς αὐτὴν τὴν δύσκολον

θέσιν ἕως ὅτου τὸ τρομερὸν θηρίον, τὸ ὅποιον ἔκαμε τὴν ἀνοησίαν νὰ περιφρονῇ, ἡσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ πάρῃ τροφὰς καὶ ἐσταμάτησε· καὶ τότε ὁ δυστυχὴς 'Ρατζάχ ἐπῆδησεν εἰς τὸ πλάγι κ' ἔφυγε. Ἀμα λοιπὸν ἤλθεν εἰς τὰ συγκαλά του ἐπῆγε κ' εὗρεκε τὴν κυρίαν 'Ρατζάχ, ἡ ὁποία, νομίσασα πλέον ὅτι ἔγεινε χήρα ἔκλαιε, καὶ δὲν εἶχε παρηγορίαν.

— Ἐλα ἐτοιμάσου νὰ φύγωμε ἀπ' ἐδῶ, εἶπε μὲ λύπην ὁ κ. 'Ρατζάχ.

— Τί λές, ἄνδρα, πὼς ν' ἀφῆσωμε τὸ πατρογονικὸ μας κτήμα; καὶ γιατί νὰ φύγωμε; ἀπήντησεν αὐτὴ σπογγίζουσα τὰ δάκρυά της.

— Τὸ θηρίον ποὺ ἔκαμε ὁ ἄνθρωπος εἶνε πολὺ δυνατώτερον ἀπὸ μᾶς· ἡ ἡμεῖς ἔπρεπε νὰ φύγωμεν ἢ αὐτό μ' ἐνίκησε, πρέπει νὰ φύγωμεν. Ἀλλὰ θὰ φροντίσω τοῦλάχιστον νὰ νοικιάσω τὸ κτήμά μας.

Τὴν ἐπαύριον ἄλλη ἐπιγραφὴ εὗρεθη εἰς τὴν θῆσιν τῆς πρώτης, εἰς τὸ μέρος ὅπου κατῴκει τὸ ἀγαπητὸν ζεῦγος:

'Ιδιοκτησία δι' ἐνοίκιον.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΘΑ ΕΚΔΙΔΩΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΕΤΟΥΣ 1885

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Απὸ τεσσάρων ἤδη ἐτῶν ἡσθάνομεθα τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκδίδωται δις τοῦ μηνὸς ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων».

Ἡ κατὰ μῆνα αὐτῆς ἔκδοσις δὲν ἤρκει εἰς τοὺς μικροὺς μας φίλους, οἵτινες ἀφοῦ εἰς ὀλίγας ἡμέρας κατεβρόχθιζον τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἐπαγωγὸν πάντοτε — δυνάμεθα νὰ τὸ καυχήσωμεν τοῦτο — περιεχόμενον ἐκάστου φυλλαδίου, ὁλόκληρον μῆνα ἔμενον ἀνευ ἀναγνώσματος μετὰ τὴν ἐπιστροφήν ἀπὸ τοῦ σχολείου, καὶ κατὰ τὰς ἑορτάς ἐστενοχωροῦντο καὶ ἐπληττον, διότι, ὡς πάντες γνωρίζουσιν, οὔτε βιβλία, πραγματικῶς παιδικὰ βιβλία, ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν, ἐκτὸς ὀλίγων γνωστῶν, ἅτινα δὲν ἀρκοῦσι νὰ πληρώσωσι τὸ κενόν. Ὡς ἐκ τούτου πολλάκις ἄχρι τοῦδε ἐλάβομεν προτροπὰς νὰ ἐκδίδωμεν συχνότερον τὴν «Διάπλασιν».

Ὁ πόθος οὗτος τῶν συνδρομητῶν καὶ ἡμῶν ἐκπληροῦται ἐπὶ τέλους:

Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ἰανουαρίου 1885 ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων» θὰ ἐκδίδωται δις τοῦ μηνός.

Ὅπως δὲ τελειότερον ἐπιτευχθῇ ἡ διπλάσιας αὐτῆς τῆς ἐκδόσεως καὶ ἡ καθ' ὅλα βελτίωσις τοῦ περιοδικοῦ, ἰδρῦθῃ Ἐταιρία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων, ἥς τὸ ἐταρικόν κεφάλαιον ὠρίσθη εἰς δραχμὰς ἐξήκοντα χιλιάδας καὶ ἦτις ἀνέλαβε τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ἰανουαρίου, ὑπὸ τὴν ἡμετέραν καὶ πάλιν διεύθυνσιν.

Τῆς Ἐταιρίας ταύτης τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποτελεῖται ὑπὸ ἀνδρῶν γνωστοτάτων διὰ τὴν ἐνθερμον ὑποστήριξιν παντὸς ἀγαθοῦ καὶ ἐθνωφελοῦς ἔργου, ἦτοι τῶν ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τῆς Ἐταιρίας κ.κ. Μιχαὴλ Κατσίμπαλη ἐμπόρου, Νικολάου Δεικτάκη κτηματίου, Γεωργίου Ν. Φιλαρέτου δικηγόρου καὶ βουλευτοῦ Βώλου, Ἀναστασίου Στούπη δικηγόρου καὶ ὑψηλοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ Νικολάου Β. Παγκώστα δικηγόρου.

Ἐνεκα δυσχερειῶν τινων καὶ τῶν ἐνεργειῶν ἡμῶν πρὸς τὴν μεταρρύθμισιν ταύτην ἐπῆλθέ τις βραδύτης περὶ τὴν ἔκδοσιν φυλλαδίων τινῶν ὧν τοῦ μὲν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ἐκδίδονται ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου, τὰ δὲ λοιπὰ δύο ἐκδοθήσονται ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς Ἰανουαρίου, χωρὶς, ἐννοεῖται, νὰ παραβλαφθῇ ἡ ἔκδοσις τῶν φυλλαδίων τοῦ νέου τόμου τοῦ 1885.

Ἡ «Διάπλασις», ἥτις τὴν μόνην ἴσως αὐτῆς ἔλλειψιν: τὴν ἀτάξιν περὶ τὴν ἔκδοσιν, ὀριστικῶς θέλει ἐπανορθώσει, ἐπαγωγὸς ὅπως ἔως τώρα, ἀλλὰ πολὺ ποικιλωτέρα εἰς τὸ ἐξῆς ἔνεκα τῆς συχνότητος αὐτῆς ἐκδόσεως, συντάκτας δὲ καὶ συνεργάτας αὐτῆς ἔχουσα τοὺς διαπρέψαντας παρ' ἡμῖν εἰς τὴν παιδικὴν φιλολογίαν καὶ σχεδὸν πάντας τοὺς ἐγκρίτους συγχρόνους λογίους, οἵτινές χάριν αὐτῆς καὶ μόνης ἀφίνουσι πρὸς στιγμὴν τοὺς μεγάλους καὶ γράφουσι διὰ τοὺς μικροὺς, δι' εὐρωπαϊκῶν εἰκόνων ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀλλὰ τελειότερων ἀκόμη στολιζομένη, ἐν γένει δὲ τέλειον, εἰ δυνατόν, εἰς τὸ εἶδός τοῦ Ἑλληνικὸν περιοδικὸν καθισταμένη, μετὰ θάρρους ἀποτείνεται πρὸς τοὺς συνδρομητὰς αὐτῆς καὶ πρὸς πάντας τοὺς Ἑλληνόπαιδας.

Διὰ τὴν εὐδοκίμησιν τοιούτων ἔργων ἀπαιτεῖται θερμὴ ὑποστήριξις ἰδίως ἐν Ἑλλάδι, ὅπου οἱ ἀναγνώσται καὶ ἔνεκα τοῦ ὀλίγου πληθυσμοῦ, σχετικῶς πρὸς ἄλλα ἔθνη, καὶ ἔνεκα τῆς ὀλίγης ἀναπτύξεως δὲν εἶνε ἄφθονος.

Ἀχρι τοῦδε ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων» ὑπὲρ πᾶν ἄλλο περιοδικὸν ἐν Ἑλλάδι ἠτύχησε νὰ τύχῃ προθύμου ὑποδοχῆς. Τῆς ὑποδοχῆς ταύτης, τῆς ὁποίας ἡξιώθη διὰ τὴν μηνιαίαν αὐτῆς ἔκδοσιν, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ τύχῃ καὶ διὰ τὴν δεκαπενθήμερον. Ἰσως δὲ μάλιστα καὶ ἐνθερμότερα ἔσται ἡ ὑποστήριξις, ὡς ἰσχυρὰ ἐνθάρρυνσις εἰς τὸ βῆμα τὸ ὁποῖον κάμνομεν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Πόσον καιρὸν ἔχομεν νὰ ἰδωθῶμεν, μικροὶ μου φίλοι! Ἐγὼ καθ' ἡμέραν σὰς ἐσυλλογίζομαι καὶ ἡ αἰτία ποῦ ἄρρηστα νὰ σὰς ἐπισκεφθῶ ἦτο διότι ἐφρόντιζα νὰ κατορθώσω, ὅτι βλέπετε εἰς τὴν ἀντικρινὴν σελίδα γραμμένον. Ἐτοιμασθῆτε λοιπὸν ἀπὸ τὸ νέον ἔτος νὰ με ὑποδέχεσθε δύο φορὰς τὸν μῆνα. Πόσα θὰ λέγωμεν τότε! Πόσαις ὥραις ἱστορίαις ἔχω νὰ σὰς διηγηθῶ, πόσους διαγωνισμοὺς ἔχω νὰ σὰς προτείνω εἰς τοὺς ὁποίους τὰ ὀνόματά σας θὰ δοῦναι. Πόσα ποιήματα καὶ πόσα τραγυδάκια ἔχω νὰ σὰς μᾶθω. Ὁ «Ἀνοικτόκαρδος» τελειώνει εἰς τὸ φύλλον τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ εἰς τὸ φύλλον τοῦ Ἰανουαρίου θὰ ἀρχίσουν οἱ «Τρεῖς μικροὶ σωματοφύλακες» ἄλλο παιδαγωγικὸν μυθιστόρημα, μὲ θαυμασίας εἰκόνας, τὸ ὁποῖον με ἀπληστίαν ὅλοι θὰ διαβάσετε, εἶμαι βεβαία.

Σήμερον δὲν ἔχω θέσιν νὰ ἀπαντήσω χωριστὰ εἰς ὅλους τοὺς φίλους μου. ἔπειτα δὲν εἶνε καὶ ἀνάγκη νὰ κάμω χωριστὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν καθένα. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ σὰς ἔκαμα τὴν τελευταίαν μου ἐπισκεψὶν τοῦ Αὐγούστου ἔλαθα ἀναριθμήτους ἐπιστολάς τὰς ὁποίας ὅλας με ἀγάπη τὰς ἐδιάβασα. Ὅλοι με ἐρωτοῦν διατὶ ἄργῳ νὰ τοὺς ἐπισκεφθῶ. τί γίνομαι, ἂν εἶμαι καλὰ. Σὰς εὐχαριστῶ ὅλους, μικροὶ μου φίλοι διὰ τὴν ἐκδήλωσιν αὐτὴν τῆς ἀγάπης σας καὶ ἡ ἀπάντησίς μου εἰς ὅλους εἶνε εἰς τὴν ἀντικρινὴν σελίδα.

Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔλαθα καὶ ἀπὸ τὴν Τσάτσα Γελαστήν μίαν ἐπιστολήν. Θέλετε νὰ τὴν διαβάσωμεν μαζὶ; Δὲν εἶνε πολὺ μεγάλη καὶ ἡ Τσάτσα Γελαστή γράφει πάντοτε με χάριν τὰς ἐπιστολάς της. Ἀκούσατε:

«Καλὲ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ! τί γίνεσαι; μᾶς ἐλησμόνησες; ἀπὸ τὸν Αὐγούστον δὲν ἐλάβομεν ἄλλο φύλλον σου. Χθὲς τὸ ἑσπέρας εἶχαμε τὴν ὁμιλίαν σου στὸ τραπέζι· εἰς ὅλους μᾶς ἐφαίνετο παράδοξον πῶς ἀκόμη δὲν ἦλθε τὸ φύλλον τοῦ Σεπτεμβρίου, ἐνῷ ἔχομεν τώρα 15 Δεκεμβρίου· ἡ ἐξαδέλφη μου ἔλεγεν ὅτι θὰ ἐχάθῃ εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον. — Μὰ τότε γιατί δὲν ἦλθε εἰς τοὺς ἄλλους, εἶπεν ὁ Τάσης μας, ἐδῶ ἔχει τόσους συνδρομητὰς καὶ ἐγὼ ἠρώτησα πολλοὺς· κανεὶς δὲν ἔλαβε οὔτε τοῦ Σεπτεμβρίου, οὔτε τοῦ Ὀκτωβρίου, οὔτε τοῦ Νοεμβρίου· φαίνεται, θὰ ἔπαυσε! — Ἀ καὶ μὲνε, μὴ λές κακὸ λόγο, ἐφώνασε ἡ ἀδελφή μου· γὰρ συλλογίσου καλὰ, ἂν ἦτο ἀλήθεια αὐτὸ ποῦ εἶπες, τί θὰ ἐκάναμε χωρὶς ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. Αὐτὴ εἶνε, ἂν ὄχι ἡ μόνη μας, ἀλλὰ βέβαια μία ἀπὸ τὰς καλλιτέρας μας φίλας, ποῦ ὅταν ἔρχεται μᾶς διηγεῖται τόσα ὥραλα πράγματα καὶ με τόσον καλὸν τρόπον, μᾶς φέρει τόσας ὥραιας εἰκόνας, τόσον διασκεδαστικὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις, καὶ ἔχει τόσας ἄλλας χάρας, τὰ ποιηματάκια της, τὸ παιδικὸν πνεῦμά της, τὴν ἀλληλογραφίαν της, καὶ θέλεις δὲν θέλεις σὲ κάνει νὰ τὴν ἀγαπᾷς, σὲ μαγεύει. Ἐγὼ θὰ ἔσκαζα ἀπὸ τὴν λύπην μου, ἂν ἐμάθαινα ὅτι

πραγματικῶς ἔπαυσε. — Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο! — Καὶ ἐγὼ! — Καὶ ἐγὼ! ἐφώνασαν ὅλοι με ἐν στόμα ἀπὸ τῆς μικρούλας Μαρίας μας ἔως τὸν παπούλην μας, ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ καὶ σὲ ὅσον καὶ ἡμᾶς τὰ ἐγγόνια σου. Γράψε μας λοιπὸν τί γίνεσαι, καλὴ μας ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ. Ὁ πατέρας ἔχει τὴν πεποίθησιν ὅτι δὲν ἔπαυσε, διότι, λέγει, φαίνεται ἓνα περιοδικὸν ἂν εἶνε νὰ ζήσῃ ἢ ὄχι, καὶ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ εἶνε ἀπὸ ἐκείνα ποῦ ἔχουν μέσα τῶν ζωῶν, πολλὴν ζωὴν. «Γιατὶ λοιπὸν, πατέρα, δὲν ἦλθε πλέον ἀπὸ τὸν Αὐγούστον;» ἠρώτησα παρηγορηθεῖσα ὀλίγον με τοὺς λόγους του. «Τὸ διατὶ ἀκριβῶς δὲν τὸ ξέρω οὔτ' ἐγὼ, ἀλλὰ προμαντεύω ὅτι καμμίαν εὐχάριστον ἐκκλησίαν ὅλ' ἐτοιμάζῃ διὰ τοὺς συνδρομητὰς της. Ὀύριον φεύγει· ταχυδρομεῖον διὰ τὰς Ἀθῆνας· ἂν θέλετε γράψετε τῆς ἓνα γράμμα καὶ θὰ σὰς ἀπαντήσῃ, διότι ἐγὼ εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν ἔπαυσε, οὔτε θὰ παύσῃ ποτέ!» Βλέπεις· ὅτι ὁ πατέρας σὲ ἐκτιμᾷ πολὺ, φιλάτη ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, ὅπως καὶ σοῦ πρέπει· εἶνε φανατικὸς φίλος σου. Λοιπὸν θὰ μᾶς ἀπαντήσῃς; Ἀπάντησέ μας, ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ! Ἀπάντησέ μας!

Σὲ ἀσπάζομαι ἡ φίλη σου

ΤΣΑΤΣΑ ΓΕΛΑΣΤΗ

Σοῦ ἀπαντῶ, Τσάτσα Γελαστή, σοῦ ἀπαντῶ· ἰδὲ τὴν ἀντικρινὴν σελίδα, ἐκεῖ εἶνε ἡ ἀπάντησις· ἀφοῦ τὴν διαβάσῃς θὰ ἴδῃς ὅτι πρέπει νὰ συγχαρῇς τὸν καλὸν πατέρα σου διὰ τὸ προγνωστικόν του, πρῶτον ὅμως ἀπ' ὅλα σὲ παρακαλῶ νὰ τοῦ εἰπῇς τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν περὶ ἐμοῦ καλὴν ἰδέαν του· καὶ νὰ φιλήσῃς ἐκ μέρους μου τὸ δεξιὸν χεῖρ τοῦ παπούλην σας καὶ τὰ ροδοκόκκινα μάγουλα ὅλων τῶν μικρῶν μου φίλων οἱ ὁποῖοι ἔλαβαν μέρος εἰς τὴν συνδιάλεξιν τὴν ὁποίαν με τόσῃ χάριν μοῦ περιγράφεις.

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΔΙΑ ΝΑ ΠΑΥΗ Ὁ ΛΟΞΥΓΓΑΣ. — Ὁ φίλος μου Ἀραπάκος μοῦ στέλλει τὴν ἐξῆς συνταγὴν τὴν ὁποίαν ἐδιάβασα, λέγει, εἰς ἓν γαλλικὸν βιβλίον. Ὅταν ἔχετε λόξυγγα, γεμίζετε ἓν ποτήριον με νερὸν εἰς τὸ ὁποῖον βουτᾶτε τὴν λεπιδὰ ἐνὸς μαχαίριου τὴν στιγμὴν ποῦ τὸ πίνετε. Ὁ λόξυγγας εὐθὺς κόβεται σὰν ραπάνι. Τὸ ἐδοκίμασα καὶ ἐπέτυχε. Ἄν εἰπῇς εἰς τοὺς συνδρομητὰς σου τὴν συνταγὴν μου, μὴ ἀναφέρῃς, σὲ παρακαλῶ, τὸ ὄνομά μου, διότι κάθε φορὰ ποῦ θὰ τὴν ἐφαρμόζουν θὰ ἐνθυμοῦνται τὸν φίλον σου Ἀραπάκον καὶ θὰ τὸν πιάνῃ λόξυγγας. — (Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἔλαθα τὴν ἐπιστολήν τοῦ Ἀραπάκου δὲν μ' ἐπίασε λόξυγγας διὰ νὰ δοκιμάσω μόνη μου τὴν συνταγὴν του. Ὅσοι θὰ τὴν δοκιμάσετε μοῦ γράψετε, ἂν εἶνε ἀληθινὴ. Ἀλλὰ μὴ τὸν ἐνθυμῆσθε, σὰς παρακαλῶ, τὸν καὶ μὲνον, ὅταν θὰ πίνετε τὸ νερόν, διότι με ὅλον του τὸ ἱατρικὸν δὲν θὰ κατορθώσῃ ποτέ νὰ μείνῃ μίαν στιγμὴν χωρὶς λόξυγγα· εἰσθε τόσον πολλοί!)

Ο ΑΡΑΠΑΚΟΣ ΔΙΑΒΑΖΕΙ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΓΗΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΟΞΥΓΓΑ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὰ Ἀθηνᾶ ἤκουσε νὰ λέγουν ὅτι ἡ μητέρα της ἔχασε μίαν δίκην :

— Ἀ! φωνάζει! πόσον εἶμαι εὐχαριστημένη, μαμά, πού ἔχασες τέλος πάντων αὐτήν τὴν κατηραμένην δίκην πού σὲ ἐθασάνει τόσα χρόνια.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Τσάτσας Γελαστή.

Ὁ κ. Κλεισθένης, θέλων νὰ κρίνῃ πόσον προώδευσεν ὁ υἱός του εἰς τὴν γραμματικὴν, τὸν ἐρωτᾷ :

— Ποῖον μέρος λόγου εἶνε τὸ φόν;

— Ὀνομα οὐσιαστικόν.

— Ποῖου γένους;

— Κανείς δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ ὀρίσῃ ἀπὸ πρὶν, πατέρα. Εἶνε ἀρσενικοῦ γένους, ἂν ἀπὸ μέσῃ ἐβγῇ κόκορας, καὶ θη-
λυκοῦ, ἂν ἐβγῇ κόττα.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Κορκοράν.

Ἡ μήτηρ κρατεῖ τὸν μικρὸν της Μιμῆκον εἰς τὰ γόνατά της, καὶ ἐν μῆλον εἰς τὴν χεῖρά της.

— Ποῖον ἀγαπᾷς περισσότερο, Μιμῆκό μου, τὴν μαμά σου, ἢ τὸ μῆλον; τὸν ἐρωτᾷ.

Καὶ ὁ Μιμῆκος, ἀφοῦ ἐσκέφθη ὀλίγον :

— Ἀγαπῶ περισσότερο τὴν μαμά, πού θὰ μοῦ δώσῃ τὸ μῆλο.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Συμπαθητικοῦ.

Εἰς τὸ σχολεῖον ὁ διδάσκαλος ἐρωτᾷ τὸν μικρὸν Κώστα :

— Διὰ τί ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας λέγεται πρωτόκλητος;

Ὁ Κωστάκης σοβαρῶς :

— Διότι λήγει εἰς ας, καὶ τὰ εἰς ας καὶ ἡς ἀρσενικὰ εἶνε τῆς πρώτης κλίσεως.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Δημητράκη Κοῦ Κοῦ Πετιναράκη.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

139. Ἑλληνοσυνφωνον. Ὁ—οὔ—οὔ—ά—ώ—ου—
εἶ—ε—ώ—δ—έ—ο—δ—δ—ο—δ—ο—α—ιε—εἴ—αι—
α—ω—έ—ε—αι—α—οὔ—α—οὔ.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Γεϊτονοῦ τῆς Μυκάλης.

140. Συλλαβόγριφος. Τὸ πρῶτόν μου δηλοῖ πόλιν, τὸ δευτέρον μου ἐνδοξον βασιλέα τῆς Σπάρτης, τὸ σύνολόν μου εἶνε ὄνομα βαρβάρου βασιλέως.

Ἑστάλη ὑπὸ τοῦ Σχοινοβάτου.

141. Συλλαβόγριφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε πρόθεσις, τὸ δευτέρον μου μέρος τοῦ σώματός σου, τὸ δὲ σύνολόν μου εἶνε νῆσος παρὰ τὸν Βόσπορον.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Μονογενοῦς.

142. Συλλαβόγριφος. Τὸ πρῶτόν μου φανερώνει ἐξουσίαν, τὸ δευτέρον μου εἶνε ἀντωνυμία, τὸ σύνολόν μου ὄνομα ἀρχαίου μαθηματικοῦ.

Ἑστάλη ὑπὸ Ἰωάν. Γ. Χαλαμπιδου.

143. Λεξιγριφος. Τὸ ὅλον εἶνε δένδρον ὁπωροφόρον· ἂν ἀφαιρέσῃς τὴν κεφαλὴν γίνεται ἀντωνυμία, ἂν δ' ἀφαιρέσῃς καὶ τὸν τράχηλον γίνεται ἄνθος.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Σ. Π.

144. Λεξιγριφος.

Ἀνῆκω εἰς τοὺς πόδας σου κ' ἐπὶ τῆς γῆς πατῶ.

Χωρὶς τὸν ἕνα πόδα μου μὲ τὰ πτεινὰ πετῶ.

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Σπαρτιάτιδος Ἀργιλιωνίδος.

145. Λένιγμα δημῶδες. Εἶνε ἕνα δένδρον πού ἔχει δώδεκα κλώνους· κάθε κλώνος ἔχει τριάντα φύλλα, τὰ μισὰ ἄσπρα καὶ τὰ μισὰ μαύρα.—Τί εἶνε;

Ἑστάλη ὑπὸ τῆς Ἀηδόνας τῆς Ἑρήμου.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἀγράμπελη, 8. Ἀηδὼν τῆς Ἑρήμου, 7. Ἀνατέλλων Ἀστὴρ, 7. Ἄνθος τῶν Λειμώνων, 11. Ἀπορος Παῖς, 12. Ἀραπάκος, 17. Ἀρχων Ἑωσφόρος, 11. Γεῖτων τῆς Μυκάλης, 11. Β. Ν. Γιαννούλης, 9. Γραῖα Ἀρῦς, 15. Διάβολος Κύπριος, 14. Ἑλληνικὴ Σημαία, 14. Ἐρυθρὸν Ῥόδον, 8. Ἐρυθρὸς Ψιττακός, 14. Εὐαγόρας Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, 12. Ἐλευθέριος καὶ Στ. Π. Θεοχάρης, 11. Καρδινάλιος Ρισκελιέ, 9. Πέτρος Γ. Καψαμπέλης, 6. Κινέας ὁ Θεσσαλός, 12. Κορκοράν, 16. Κοτόπουλον, 10. Λευκὴ Περιστερά, 9. Λίνδα, 7. Λύρα τοῦ Ὀρφέως, 6. Ἀλεξάνδρος Μαυρουδίνης, 13. Μάχη τῆς Κλείσοβας, 13. Ἰωάννης Α. Μικέλης, 11. Μικρὰ Χρυσάλης, 10. Μικρὸς Λεμβούχος, 13. Μικροῦλα Τραλαῖ, 14. Ἡ Μονογενής, 10. Ὀθέλλος, 5. Πειπερόσπυρον, 12. Πετεινός, 16. Πηδητούλης, 12. Πολυγράφος, 17. Πυγμαλίων, 10. Σάλπιγξ τῆς Βραχίλας, 10. Σπαρτιάτις Ἀργιλιωνίς, 11. Σπαρτιάτις Ποργώ, 11. Σπινθέρ, 17. Σταθερὸν Νέφος, 14. Συμπαθητικός, 14. Σχοινοβάτης, 11. Τίγρις τῆς Βεγγάλης, 5. Τόξον τῆς Φοίβου, 3. Ἑλένη Τραυλοῦ, 13. Τσάτσα Γελαστή, 14. Μαρία Α. Τσέπη, 7. Βασιλεὺς Τσετσεκλής, 4.

ΠΑΓΕΙ ΝΑ ΨΩΝΙΣΗ!

Πῶς σὰς φαίνεται ἡ κυρὰ Μαυρίκα νὰ τρέχῃ ἔτσι εἰς τοὺς δρόμους μὲ τὸ καλᾶθι περασμένο εἰς τὸ δεξιό της πόδι;

Ἡ κυρὰ Μαυρίκα πηγαίνει εἰς τὴν ἀγορὰν νὰ ψωνίσῃ. Ὡ! εἶνε πολὺ καλὴ οἰκοκυρά.

Κυττάξετε τί σοβαρὸ πού ἔχει! Ἡ κυρὰ Μαυρίκα ἐννοεῖ ὅτι κάμνει σπουδαίαν δουλειά· δι' αὐτὸ περιπατεῖ μὲ τόσο καμάρι.

Ὁ κύριός της, κάθε πρωί, βάζει μέσα εἰς τὸ καλᾶθι μίαν σημείωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν γράφει τί θέλει, καὶ ἡ Μαυρίκα πηγαίνει εἰς τὴν ἀγορὰν.

Ἄν ὁ κρεοπώλης δὲν ἔχῃ διαθέσιν νὰ τῆς δώσῃ ἀμέσως τὸ κρέας, ἡ Μαυρίκα γαυγίζει, ὥσάν νὰ τοῦ λέγῃ :

— Ἐλα, κάμε γρήγορα, σὲ παρακαλῶ· δὲν ἔχω καιρὸν νὰ χάνω· ἔχω δουλειὰ εἰς τὸ σπῆτι.

Μίαν ἡμέραν ἡ κυρὰ Μαυρίκα ἔφερεν εἰς τὸν κύριόν της ἕνα κομμάτι κρέας, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο διόλου καλόν.

Ὁ κύριός της τὴν ἔστειλεν ὀπίσω, μὲ ἄλλην σημείωσιν, νὰ τῆς δώσῃ ἄλλο κομμάτι κρέας.

Ὁ κρεοπώλης ἔκαμεν ὅτι τοῦ ἔγραφεν ὁ κύριος τῆς Μαυρίκας, καὶ ἀφοῦ ἔβαλε τὸ κρέας εἰς τὸ καλᾶθι, εἶπεν εἰς τὴν σκύλαν.

— Τώρα περὶ θάρρῳ πῶς ὁ ἀφέντης σου θὰ μείνῃ εὐχαριστημένος. Ἡ κυρὰ Μαυρίκα ἐγαύγισε, σάν νὰ τοῦ ἔλεγε :

— Ἄν εἶνε καλὸ τὸ κρέας θὰ εὐχαριστηθῇ, γιατί οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἀφεντάδες, δὲν τὸ θέλουν τὸ ἄσχημο κρέας. Αὐτὸ εἶνε γιὰ μᾶς, τοὺς σκύλους. Ἄλλη φορὰ ὅμως, σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴ μὲ κάνῃς νὰ ξανάρχωμαι δύο φορεῖς· ἐγὼ δὲν θέλω νὰ χάνω τὸν καιρὸν μου.

Καὶ ἡ κυρὰ Μαυρίκα ἀνεχώρησε κατευχαριστημένη ὅτι ἔμαθε εἰς τὸν κρεοπώλην τὰ καθήκοντά του.

Ο ΟΡΕΙΧΑΛΚΙΝΟΣ ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 132]

Τὸ ἑσπέρας τὸ ἐπῆγεν εἰς ἓν μικρὸν δωμάτιον ὅπου ἦτο ἓν κρεβάτι καὶ ἓν σκέπασμα. Ἀλλ' εἰς αὐτό, τὸ ὁποῖον τόσας φορές εἶχε κοιμηθῇ ἐπάνω εἰς τὰς πέτραις, τὸ κρεβάτι ἐκείνο ἐφάνη ὡς βασιλικὴ κλί- νη. Καὶ ἐκοιμήθη βαθεῖα βαθεῖα καὶ ἡσυχά, καὶ εἰς τὸ ὄνειρόν του εἶδε τὸν ἀγαπητὸν ὀρειχάλκινον ἀγριό- χοιρον καὶ τὰς θαυμα- σίας εἰκόνας τοῦ μεγά- ρου εἰς τὸ ὁποῖον εἶχαν ἐμβῇ.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέ- ραν ὁ μπάρμπα-Γκιουζέ- πος ἀνεχώρησε πολὺ πρῶτ'· τὸ παιδίον ἐλυ- πήθη πολὺ ὅταν ἐξύ- πνησε καὶ δὲν τὸν εὗρηκε· ἡ μητέρα του ἴσως θὰ ἤθελε νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς τὸ ἐλεεινὸν τῶν χαμόσπητον. Τὸ παιδίον ἐκλαυσεν· ὁ μικρὸς σκύ- λος ἦλθε καὶ ἐπήδησε τριγύρω του ὡς νὰ ἤθελε νὰ τὸ παρηγορήσῃ, καὶ πραγματικῶς τὰ δάκρυά του ἐστέγνωσαν, καὶ ἔ- παιξε μὲ τὴν Πεντάμορ- φην καὶ ἡ γριὰ διεσκέ- δασε πολὺ βλέπουσα τὰ παιγνιδία τῶν.

Ὁ μπάρμπα-Γκιου- ζέπος ἐπέστρεψε καὶ ὡ- μίλησε κάμποσιν ὥραν μὲ τὴν γυναῖκά του, αὐτὴ δὲ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν της ὡς νὰ ἔλεγε ναί, καὶ θωπεύσασα τὰ βοστρυχωτὰ μαλλιά τοῦ μικροῦ παι- δίου εἶπε: ὁ Γιαννάκης εἶνε καλὸ καὶ ὠραῖο παιδάκι, θὰ γείνη καλὸς γαντοποιός, καὶ θὰ γείνη καλὸς τε- χνίτης σὰν κ' ἐσένα Γκιουζέπο, κύτταξε τὰ δάκτυλά του πόσον λεπτὰ καὶ εὐλύγιστα εἶνε. Ἡ Παναγία μὰς τὸν στέλλῃ γιὰ νὰ τὸν κάμωμε καλὸν γαντοποιόν.

Ὁ Γιαννάκης, ὅλος χαρὰ, ἔμεινεν εἰς τοὺς δύο ἐκείνους γέρους· ἡ γριὰ νὰ ἐμαθε νὰ ράπτῃ καὶ αὐτὸς ἐφαίνετο εὐπειθὴς καὶ ἐπιδέξιος. Τώρα ἔτρωγε ὅταν ἐπεινοῦσε καὶ ἐλθρομόνησε γρήγορα τὰς πρώ- τας του λύπας· ἔγινε μάλιστα εὐθυμὸς καὶ ἤρχισε νὰ πειράζῃ τὴν Πεντάμορφην· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἤρε-

σκε εἰς τὴν γριάν· τὸν ἐφοβήρισε μὲ τὸ δάκτυλόν της καὶ ἐπὶ τέλους τὸν ἐπέπληξε.

Ἐλυπήθη κατάκαρδα δι' αὐτό, καὶ ὅταν ἐπῆγε τὴν νύκτα εἰς τὸ δωμάτιόν του διὰ νὰ πλαγιάσῃ, δὲν εἰμπόρεσε νὰ κοιμηθῇ. Αἱ παλαιαὶ του σκέψεις τοῦ ἦλθαν εἰς τὸν νοῦν του· ἔξωθεν ἀκούει ἓνα παράξενον

θόρυβον εἰς τὸν μικρὸν δρόμον ὅπου ἐξήραινεν τὰ δέρματα, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἐβλεπε τὸ παρά- θυρον μὲ τὰ σιδηρὰ κάγ- κελα: Μήπως εἶνε ὁ ἀ- γαπητὸς μπρούτζινος ἀ- γριόχοιρος; εἶπε μισο- κοιμισμένος. Τί καλὰ ποὺ ὅλ' ἦτο νὰ μ' ἐπαιρνε πάλιν εἰς τὴν ῥάχην του!

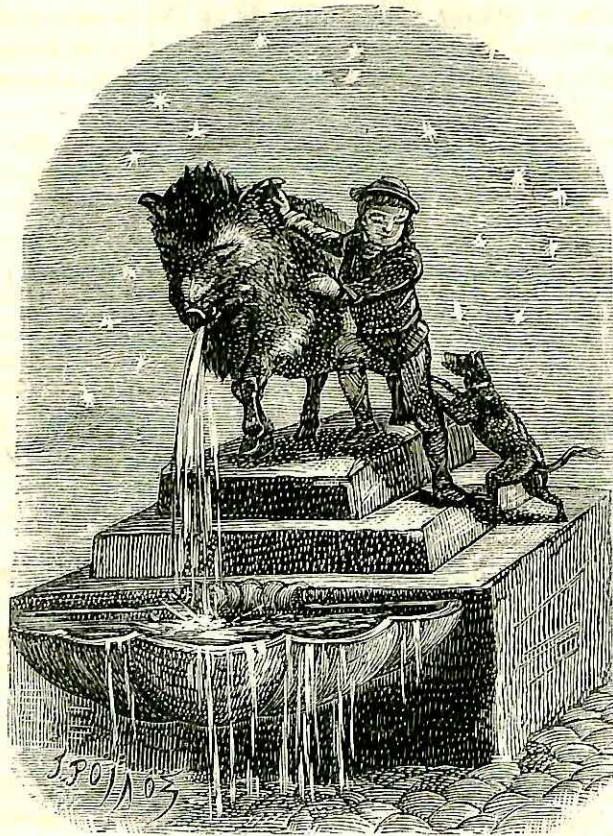
Μὲ ἓν πήδημα ἔφθα- σεν εἰς τὸ παράθυρον· ἀλλὰ δὲν ἤκουσε τίποτε πλέον.

— Νά, πάρε τὸ κουτί μὲ τὰ χρώματα τοῦ κυ- ρίου καὶ βάστα το, εἶπε τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ μπάρμπα-Γκιουζέπος εἰς τὸν Γιαννάκην.

Ὁ κύριος αὐτὸς ἦτο ἓνας νέος ζωγράφος ὁ ὁποῖος ἐκατοικοῦσεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἦτο ἔτοι- μος νὰ ἀναχωρήσῃ κρα- τῶν τὸ κουτί καὶ ἓνα μεγάλο πανί τιλιγμένο. Τὸ παιδίον ὑπήκουσε καὶ ἠκολούθησε τὸν ζωγρά-

φον. Ἐπῆραν τὸν δρόμον ὁ ὁποῖος ἐπῆγαινε εἰς τὸ μέγαρον ὅπου ἦτο τὸ Μουσεῖον καὶ ἀνέβηκαν τὴν κλίμακα ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν στοὰν ὅπου ὁ Γιαν- νάκης εἶχεν ἐλθεῖ τὴν νύκτα μὲ τὸν ὀρειχάλκινον ἀγριόχοιρον· ἀνεγνώρισε τὰ ἀγάλματα καὶ τὴν πε- ρίφημον Παναγίαν, καὶ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν προστάτην του.

Ὁ ζωγράφος ἐσταμάτησεν ἐμπρὸς εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Βρουτζίνου: Ἡ κατάβασις τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Κόλασιν· ὥσάν νὰ μὴ τὴν εἶχε ἰδεῖ ποτέ του ὁ Γιαννάκης ἔμεινεν ἐκστατικὸς ἐμπρὸς εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχαν περικυκλωμένον

«ἮΠΑΩΣΕ ΤΑΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑ Ν' ΑΝΑΒῃ, ΑΛΛ' ΕΝΟΗΣΕΝ ΟΤΙ ΤΟΝ ΤΡΑΒΑ ΚΑΠΟΙΟΣ»

παιδιά μὲ ἀγγελικὸν μειδίαμα, περιμένοντα τὸν Πα- ράδεισον. Ἀφοῦ ἔστησεν ὁ ζωγράφος τὸν ὀκρίβοντά του, εἶπεν εἰς τὸν Γιαννάκην· εὐχαριστῶ, παιδί μου, τώρα πήγαινε πίσω εἰς τὸ σπῆτι.

— Ὡχ! ἀφήστε με νὰ σὰς ἰδῶ νὰ ζωγραφίζετε, εἶπε τὸ παιδίον. Πῶς θὰ βάλετε αὐτὰ τὰ ὠραῖα πρόσωπα ἐπάνω ἔς τὸ ἄσπρο πανί σας;

— Δὲν θὰ ζωγραφίσω ἀκόμη, εἶπεν ὁ ζωγράφος. Ἐπῆρε κιμωλίαν καὶ μετρήσας μὲ τὸ βλέμμα του τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος τῆς εἰκόνας, ἐχάραξε γρή- γορα ἓν σχέδιον.

Τὸ παιδίον παρηκολούθη μὲ τὸ βλέμμα του ὅλας τὰς κινήσεις του. Πρέπει ὡς τόσο νὰ ἐπιστρέψῃς, τῷ εἶπεν ὁ ζωγράφος. Ὁ Γιαννάκης ἔφυγε συλλογισμένος, καὶ ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐπῆρε τὸ βελόνι καὶ ἤρχισε νὰ ράπτῃ. Ἀλλ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἦτο ἀσκηρμένος, ὁ νοῦς του ἦτο εἰς τὴν στοὰν ἐκέντησε τὰ δάκτυλά του, δὲν ἔδειξεν ἐπιδεξιότητα, οὔτε ἐνε- θυμήθη πλέον νὰ πειράξῃ τὴν Πεντάμορφην. Τὴν νύκτα, ἐπειδὴ ἡ θύρα τῆς οἰκίας ἦτο ἀνοικτή, εὐγῆκε χρομφὰ ἔξω. Ἐκαμε κρῦον, ἀλλ' ὁ οὐρανὸς ἦτο κα- θαρὸς καὶ τὰ ἄστρα ἔλαμπαν. Ὁ Γιαννάκης ἔκαμιν ἄργα ἄργα ὀλίγα βήματα εἰς τὸν δρόμον, ἔπειτα δὲ ἔλαθεν ἔξωθεν μίαν ἀπόφασιν καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ γρήγορα, καὶ περάσας μέσα ἀπὸ μικροὺς καὶ στενοὺς δρόμους, ἔφθασε πλησίον τοῦ ὀρειχάλκινου ἀγάλμα- τος. Ὁλος χαρὰ ἐφίλησε τὸν ἀγριόχοιρον ἐπάνω εἰς τὸ ὑλιστερόν του ῥύγχος καὶ ἐσκόπευε νὰ σκαρφα- λώσῃ ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχην του. «Καλέ μου ἀγριό- χοιρε, πόσο εἶπε σ' ἐπεθύμησα! θὰ κάμωμε πάλι καὶ ἀπόψε κανένα γύρον»;

Ἦπλωσε τὰς χεῖράς του διὰ ν' ἀναβῇ, ἀλλ' ἐνόη- σεν ἔξωθεν ὅτι τὸν τραβᾷ κάποιος ἀπὸ τὰ φορέματά του· γυρνᾷ καὶ τί βλέπει; Τὴν Πεντάμορφην, ἡ ὁ- ποία δὲν τοῦ ἐκρατοῦσε διόλου κάκια καὶ ἦλθε κα- τόπιν του. Ὁ Γιαννάκης ἐνόμισεν ὅτι ἔπεσε κεραυνὸς ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι του. Ἡ Πεντάμορφη ἔξω μὲ τέτοια ψύχρα, καὶ χωρὶς τὸ ἐπανωφόρι της τὸ ὁποῖον τῆς ἐφοροῦσαν ὅταν ἐβγαίνειν ἔξω, ἐπειδὴ τὴν εἶχαν κουρέψῃ πρὸ ὀλίγου καιροῦ. Ἄν ἡ Πεντάμορφη ἔ- παιρνε καμμίαν καταρροὴν τί θὰ ἔλεγεν ἡ κυρία· δὲν θὰ τὸν ἄφινε πλέον νὰ τρέχῃ εἰς τὰς στοὰς τοῦ Μου- σείου. Ἐν τούτοις πρὶν νὰ φύγῃ ὁ Γιαννάκης ἐφίλησε τὸν ἀγαπητὸν τοῦ ἀγριόχοιρον, ἔπειτα ἐπῆρεν εἰς τὴν ἀγκάλην του τὸ μικρὸν σκυλάκι τὸ ὁποῖον ἔτρεμε, καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ ὅσον γρήγορα ἠμποροῦσε.

— Ποῦ πηγαίνεις ἔτσι βιαστικά; ἐρώναξεν δύο κλητῆρες; Ἀπὸ ποῖον ἐκλεψες αὐτὸ τὸ ὠραῖον σκυ- λάκι.

Καὶ συγχρόνως τοῦ ἀφῆρεσαν τὴν Πεντάμορφην, ἡ ὁποία ὕλακτοῦσε ἐν τούτοις ἐναντίον τῶν.

— Ὡ! καλοὶ μου ἀφεντάδες, δόστε τὴν μου, εἶπε μὲ παρακαλεστικὴν φωνήν.

— Ὁχι, ὄχι εἶπαν αὐτοί. Ἄν δὲν τὸ ἐκλεψες, εἶπε εἰς τὸ μέρος ὅπου κάθεσαι νὰ ἔλθουν εἰς τὴν ἄστυ- νομίαν νὰ τὸ ζητήσουν.

Καὶ ἀνεχώρησαν ἀφοῦ ἐπῆραν μαζί τῶν τὴν Πεντάμορφην, ἡ ὁποία ὅμως ἔβαλε τὰ δυνατά της διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν Γιαννάκην.

Ὁ δυστυχὴς δὲν ἐκινεῖτο, τὰ εἶχε χάσει ἀπὸ τὴν λύπην του. Ἐσυλλογίζετο ἂν ἔπρεπε νὰ πέσῃ εἰς τὸν Ἄρνον ποταμὸν καὶ νὰ πνιγῇ ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν καὶ νὰ διηγηθῇ τί τοῦ συνέβη.

— Δίχως ἄλλο θὰ μὲ σκοτώσουν, εἶπε μὲ τὸν νοῦν του. Ἀλλὰ τότε θ' ἀποθάνω καὶ θὰ πάγω κοντὰ εἰς τὸν Χριστὸν νὰ ἀνταμώσω τὰ παιδιά τῆς εἰκό- νος. Καὶ τὸ κακὸ κάποτε γίνεται γιὰ καλὸ· θὰ μὲ σκοτώσουν.

Εὗρηκε κλειστὴν τὴν θύραν καὶ ἐπειδὴ ἦτο μι- κρὸς δὲν ἔφθανε νὰ κτυπήσῃ τὸ ῥόπτρον· ἐπῆρε λοι- πὸν ἓν πετραδάκι καὶ τὸ ἔρριπεν εἰς τὴν θύραν,

— Ποιὸς εἶν' αὐτοῦ; ἐρώναξεν ὁ μπάρμπα-Γκιου- ζέπος.

— Ἐγὼ ὁ Γιαννάκης, εἶπε. Ἡ Πεντάμορφη ἔφυγε. Ἀνοίξετε καὶ σκοτώστέ με.

Τὶ ταραχὴ ἔγεινε τότε! ἡ κυρία παρετήρησεν ἄ- μέσως εἰς τὸ συρτάρι ὅπου ἔκλειε τὸ ἐπανωφοράκι τοῦ μικροῦ σκύλου· ἦτο μέσα.

— Ἡ Πεντάμορφη εἰς τὴν Ἀστυνομίαν! καὶ δίχως τὴν γαντίτσα της, ἐφώναξε. Ὡχ! κακοπαῖδο τὴν ἐπῆρες ἔξω μαζί σου γιὰ νὰ πᾶς νὰ μαγκεύης. Θὰ μοῦ πα- γώσῃ ἡ καυμένη. Τρέχα Γκιουζέπε, νὰ τὴν πάρῃς τὴν μικροῦλά μας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κακοὺς κλητῆρας.

Ὁ μπάρμπα-Γκιουζέπος ἀνεχώρησε βιαστικά. Ἡ κυρία ἐστέναξε καὶ ἐθρηνοῦσε· ὁ Γιαννάκης ἔκλαιε. Ὅλοι ὅσοι ἦσαν μέσα εἰς τὴν οἰκίαν ἐμαζεύθησαν, ἔτρεξε καὶ ὁ ζωγράφος. Ἐπῆρε τὸ παιδίον εἰς τὰ γόνατά του, καὶ ἔμαθε ὅλην τὴν ἱστορίαν τοῦ ὀρειχαλ- κίνου ἀγριόχοιρου καὶ πῶς ἐπῆγε μαζί του εἰς τὸ Μουσεῖον. Ὁ νέος ζωγράφος ἐπροσπάθησε νὰ παρηγορήσῃ τὸν Γιαννάκην καὶ νὰ ἡσυχάσῃ τὴν γριάν· ἀλλ' αὐτὴ ἡσύχασε μόνον ὅταν ὁ μπάρμπα- Γκιουζέπος ἐπέστρεψε μὲ τὴν Πεντάμορφην, ἡ ὁποία ἐφαίνετο ὑπερήφανη ὅτι ἔζησε κάμποσιν ὥραν ἀνά- μεσα εἰς χωροφύλακας μὲ ξιφολόγγας.

Τότε νὰ ἐβλέπατε χαρὰ! Ὁ Γιαννάκης καὶ ἡ Πεντάμορφη ἐπῆδοσαν, καὶ, τὸ καλλίτερον ἀκόμη, ὁ ζωγράφος ὑπεσχέθη εἰς τὸ παιδίον ὠραῖας εἰκόνας· καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν τοῦ ἔδωκεν εἰδὼν εἰδὼν εἰκό- νας, τοποθεσίας, ἀνθρώπους μὲ μεγάλα γένεια καὶ, ὦχ! τί ἐκπληξίς! καὶ αὐτὸν τὸν ὀρειχάλκινον ἀγριό- χοιρον ζωγραφιστὸν μὲ ὅλον τὸν τριγύρω δρόμον.

— Τί καλὰ νὰ ξεύρῃ κανεὶς νὰ ζωγραφίῃ, εἶπε μέσα του ὁ Γιαννάκης, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχῃ πάντα τριγύρω του ὅσους ἀγαπᾷ, καὶ ὅλον τὸν κόσμον.

Καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν μόνις ἔμεινε μόνος,

ἐπῆρε ἐν μολυβδοκόνδυλον καὶ εἰς τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ χαρτίου μιᾶς εἰκόνας τὸ ὅποιον ἦτο ἄσπρον, ἐπρὸςπᾶθ' ἵνα ζωγραφίσῃ τὸν φίλον του, τὸν ὀρειχάλκινον ἀγριόχοιρον. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἰμποροῦσε κανεὶς σχεδὸν νὰ τὸν γνωρίσῃ. Ὁ ἀγριόχοιρος ἦτο καὶ πῶς στραβά· τὸ ἓνα του πόδι ἦτο θεώρατον, τὸ ἄλλο λιγνόν, ἀλλὰ τέλος πάντων τίποτε δὲν ἔλειπε καὶ ὁ Γιαννάκης ἐχώρει ἀπὸ τὴν γαστράν του. Ἐν τούτοις ἐνόησεν ὅτι τὸ ἔργον του δὲν ἦτο δίσλου τέλειον· τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ ἐξανάρχισε πάλιν καὶ τὸ ἔκαμε καλλιτέρεον· καὶ τὴν ἄλλην πάλιν, εἶχεν ἀκόμη ὀλιγώτερα· τὸ ῥύγχος μάλιστα ἀπὸ τὸ ὅποιον ἔτρεχε τὸ νερὸ ἦτο ἐπιτυχημένον.

Ἀλλὰ αἱ πρόοδοι του εἰς τὸ ῥάψιμον δὲν ἐπρωροῦσαν, καὶ ὅταν ὁ Γιαννάκης ἐπῆγαινε παραγγελίας εἰς κανὲν μέρος, ἔκαμνε πολὺν ὥραν ἕως ὅτου νὰ γυρίσῃ. Ἐν τούτοις δὲν ἐμάγευε· πρῶτον ἐζωγράφιζε τὸν ὀρειχάλκινον ἀγριόχοιρον, βλέπων αὐτὸν τὸν ἴδιον, ἔπειτα διάφορα ἄλλα ἀγάλματα.

Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ ἦσαν ἄψυχα πράγματα. Μίαν ἡμέραν ἡ Πεντάμορφη ἦλθε καὶ τὸν εὗρήκεν εἰς τὸ δωμάτιόν του.

— Ἀ! ἐφώνησε, στάσου ἡσυχα. Θὰ σὲ ζωγραφίσω καὶ θὰ σοὺ κάμω μίαν ὠραίαν εἰκόνα καὶ ἔτσι θὰ εἶσαι πάντα σιμά μου.

Ἀλλ' ἡ μικρὰ σκύλα ἦλθε νὰ παίξῃ μετὰ τὸν φίλον της καὶ δὲν ἐστέκετο ἡσυχα· τότε ὁ Γιαννάκης τὴν ἔδεσεν εἰς μίαν καθέκλα ἀπὸ τὰ πόδια καὶ τὴν κεφαλὴν. Ἡθέλησε νὰ φύγῃ καὶ ἤρχισε νὰ γαυγίσῃ. Ὁ Γιαννάκης ἔσφυξε περισσότερον τὸν σπάγον. Ἐκείνη τὴν στιγμὴν ἦλθεν ἑξαφνα καὶ ἡ γραῖα γυναικα τοῦ γαντοποιοῦ.

— Κακοπαῖδο! ἐφώνησε. Ἀχ! Πεντάμορφή μου! Αὐτὰς τὰς λέξεις μόνον εἰμπόρεσε νὰ εἴπῃ, τὸσεν μεγάλη ἦτο ἡ ταραχὴ της· ἔλυσεν τὴν Πεντάμορφη καὶ τότε ἐλύθη καὶ ἡ γλῶσσά της. Κατηράσθη τὸν Γιαννάκη καὶ τοῦ εἶπε ὅτι εἶνε φρικτὸς ἀχάριστος· τὸν ἔδειρε καὶ τὸν ἐδίωξεν ἀπὸ τὸ σπῆτι.

Τὸ δυστυχὲς παιδίον, παραζαλισμένον ἀπὸ τὸ μεγάλην δυστύχημα ὅπου τοῦ ἦλθε, ὥρρον καὶ ἀπελπισμένον κατέβαινε τὴν σκάλαν, ὅταν τὸ εἶδε ὁ

ζωγράφος ὁ ὁποῖος ἀνέβαινε· ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀπεφασίσθη ἡ τύχη τοῦ Γιαννάκη.

Νὰ τώρα καὶ τὸ τέλος τῆς ἱστορίας.

Τῷ 1834, εἶχε γένει μία ἔκθεσις καλλιτεχνικὴ εἰς τὴν Φλωρεντίαν. Τὸ πλῆθος ἐμαζεύετο ἐμπρὸς εἰς δύο εἰκόνας. Ἡ μία παρίστατο ἐν εὐμορφῇ παιδάκι τὸ ὅποιον ἐπρὸςπαθοῦσε νὰ ζωγραφίσῃ ἐν μικρὸν σκυλάκι, δεμένον εἰς μίαν καθέκλαν, τὸ ὅποιον ἠγωνίζετο νὰ φύγῃ. Ἡ ζωγραφία ἦτο πολὺ ζωηρά.

Διηγοῦντο ὅτι τὸ παιδίον ἐκεῖνο τὸ εἶχεν ἀφήσει εἰς τοὺς δρόμους μίαν διακονιάρκα ἢ ὁποιονδήποτε ἄλλον, καὶ ὅτι τὸ ἐλυπήθη καὶ τὸ ἐπῆρεν ἕνας καλὸς γαντοποιός· ὅτι ἔμαθε μόνον του νὰ ζωγραφίσῃ, καὶ ὅτι

ἕνας ζωγράφος, αὐτὸς ὁ ὁποῖος εἶχε κάμει τὴν εἰκόνα, ἀνεκάλυψε τὴν ἀξίαν ὅπου εἶχε τὸ παιδίον ὅταν τὸ ἐδίωξαν διότι ἔδεσε διὰ τῆς βίας, διὰ νὰ τὴν ζωγραφίσῃ, τὴν μικρὰν σκύλαν τῆς γυναικὸς τοῦ γαντοποιοῦ.

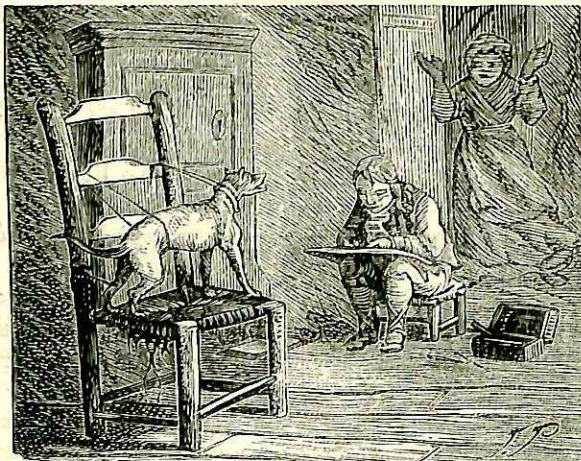
Τὸ παιδίον εἶχε γένει μεγάλος ζωγράφος· αὐτὸ ἐφαίνετο ἀπὸ τὴν δευτέραν εἰκόνα ἢ ὁποιονδήποτε ἄλλον ὅταν τὸν ὀρειχάλκινον ἀγριόχοιρον, τὸν γνωστὸν εἰς ὅλην τὴν Φλωρεντίαν.

Ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχην του ἦτο ἐξαπλωμένον ἓν παι-

δίον τὸ ὅποιον ἐκοιμάτο· ἡ λάμψις τῆς κανδήλας τῆς Παναγίας τοῦ ἐφώτιζε τὸ πρόσωπόν του. Ὅλα ἦσαν τέλεια εἰς τὴν εἰκόνα ἐκείνην, ἀλλὰ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο εἶλκε ἐσοὺς ἔβλεπαν τὴν εἰκόνα τὸ χαμόγελον τοῦ παιδίου, τὸ ὅποιον ὠνευρεῖτο κανὲν μυστηριώδες ὄνειρον· ἦτο θεῖον ὅπως καὶ τὸ μεδίωμα τῶν παιδίων τοῦ Βροντσίνου. Εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς εἰκόνας ἦτο ἕνας στέφανος ἀπὸ δάφνης· ἡ εἰκὼν ἐκείνη εἶχε λάβει τὸ βραβεῖον τῆς τιμῆς εἰς τὴν ἔκθεσιν ἐκείνην· ἀλλ' ἀνάμεσα εἰς τὰ φύλλα ἦτο ἕνας μαῦρος πέπλος, διότι τὸν νεαρὸν καλλιτέχνην πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τὸν ἐπῆρε μία φρικτὴ ἐπιδημία καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, τὸν τόπον τῶν ὀνείρων τῆς παιδικῆς του ἡλικίας.

(Ἐκ τῶν τοῦ ΑΝΔΡΕΕΝ)

Α. Π. Κ.

ΚΑΚΟΠΑΙΔΟ! ΕΦΩΝΗΣΕΝ Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΓΑΝΤΟΠΟΙΟΥ

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΦΕΡΩΜΕΘΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ

Εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν ὑπάρχουν μερικαὶ συνήθειαι, τὰς ὁποίας εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ φυλάττωμεν. Αἱ συνήθειαι αὗται πολλὰς φορὰς μᾶς φαίνονται βρεῖται καὶ ὀχληραὶ καὶ μὲ εὐχαρίστησιν μᾶς θὰ τὰς παραιτούσαμεν, ἀλλ' εἴτε θέλομεν εἴτε δὲν θέλομεν εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ ὑποταχθῶμεν εἰς αὐτάς, διότι ἄλλως θὰ φανῶμεν κακοαναθρεμμένοι. Ἄν δὲν ὑπῆρχον ὁρισμένοι τρόποι τοῦ φέρεσθαι, θὰ ἦμεθα χονδροειδεῖς καὶ βάνουσοι. Κάποτε μᾶς στενοχωροῦν αὐτοὶ οἱ κανόνες τῆς ἐθιμοταξίας, ἀλλὰ χωρὶς αὐτοὺς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ φέρεται κανεὶς μὲ εὐγένειαν καὶ ὅπως πρέπει. Κατόπιν ἀπὸ τὰ ὀλίγα αὐτὰ ὅσα ὁμιλήσωμεν τώρα πῶς πρέπει νὰ φερώμεθα εἰς τὴν τράπεζαν.

Εἶνε καλόν, καὶ ὅταν ἀκόμη εἴμεθα εἰς τὴν οἰκίαν μᾶς καὶ μὲ οἰκείους, νὰ φερώμεθα εἰς τὴν τράπεζαν ὡσὰν νὰ εἴμεθα μὲ ἄλλους. Ὅταν μίαν φορὰν ἀποκτήσωμεν μίαν κακὴν ἔξιν, ἔπειτα εἶνε πολὺ δύσκολον νὰ τὴν ἀφῃσωμεν. Ποῖος δὲν εἶδε εἰς ποίαν στενοχωρίαν εὐρίσκειται ὁ χωρικός ὅταν κάθεται εἰς τράπεζαν, ὅπου κάθονται ἄνθρωποι ὅπως πρέπει. Εἶνε ταραγμένος, δὲν εἶνε εἰς τὰ καλά του, νοιώθει ὅτι πονηρὰ βλέμματα τὸν παρατηροῦν καὶ ἓν μόνον πρᾶγμα ἐπιθυμεῖ περισσότερο ἀπὸ ὅλα· πότε νὰ τελειώσῃ ἡ τιμωρία του! Ὅλοι νομίζομεν ὅτι εἶνε εὐκολον πρᾶγμα τὸ πῶς νὰ τρώωμεν, καὶ ὁμῶς ἀπατεῖ νὰ ἔχωμεν πολὺ καλοὺς τρόπους συμπεριφορᾶς. Πρέπει νὰ πιάνωμεν μὲ ἐπιδεξιότητα τὸ περὶ τῆς τράπεζας. Πρέπει καὶ τὸ μαχαῖρι. Πρέπει νὰ κρατῶμεν μὲ τὴν δεξιάν μας χεῖρα τὸ κουτάλι μᾶς, τὸ περόνι μᾶς καὶ τὸ μαχαῖρι μᾶς, ἐκτὸς μόνον ὅταν ἔχωμεν νὰ κόψωμεν κρέας. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην πέρνομεν τὸ περόνι μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα καὶ τὸ μαχαῖρι μὲ τὴν δεξιάν, ἔπειτα ἀφίνομεν τὸ μαχαῖρι καὶ πέρνομεν πάλιν τὸ περόνι μὲ τὴν δεξιάν χεῖρα διὰ νὰ φερώμεν τὸ κομμάτι εἰς τὸ στόμα. Ἄν δὲν θέλωμεν νὰ κάμωμεν τοῦτο, τότε σπρώχνομεν μὲ τὸ μαχαῖρι τὸ φαγητὸν εἰς τὸ περόνι, τὸ ὅποιον κρατοῦμεν καὶ φέρομεν εἰς τὸ στόμα μὲ τὸ ἀριστερὸν χεῖρι· ὁ τρόπος αὗτος ἀρχίζει νὰ συνεθίζεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Οἱ Ἀγγλοὶ σκουπίζουσιν, ὅταν εἶνε ἀνάγκη, τὸ μαχαῖρι των εἰς τὸ ψωμί των, εἰμποροῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ τοὺς μιμηθῶμεν. Τὰ δάκτυλά μᾶς πρέπει νὰ σκουπίζωμεν εἰς τὴν πετσέταν καὶ ὄχι εἰς τὸ τραπέζιον.

Ἡ πετσέτα χρησιμεύει ἐπίσης διὰ νὰ σκουπίζωμεν τὰ χεῖλη μᾶς, τὴν ἀνοίγομεν κατὰ μῆκος ἐπάνω εἰς τὰ γόνατά μᾶς, καὶ ὅταν σηκωθῶμεν τὴν θέτομεν ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν χωρὶς νὰ τὴν διπλώ-

σωμεν. Οἱ ἄνδρες δὲν πρέπει νὰ τὴν κρεμοῦν ἀπὸ τὴν κομβότρυπαν τοῦ ἐπανωφορίου των.

Μίαν φορὰν, ἡ καλὴ μάμμη, τῆς Χρηστίνας καὶ τῆς Καλλιόπης, παρευρέθη εἰς ἓν συμπόσιον, ὅπου ἦσαν πολλοὶ προσκεκλημένοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πλούσιοι καὶ πτωχοί. Τὴν ἐπαύριον ἡ μάμμη των, ἡ ὁποία ὅταν ἦτο νέα εἶχε ζήσει πολλὰ ἔτη εἰς τὴν Εὐρώπῃ καὶ εἰξευρεν ἀπὸ τρόπους, παρεπονέτο μὲ τὸ μεδίωμα εἰς τὰ χεῖλη, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι δὲν ἔτρωγαν ὅπως ἔπρεπε, καὶ ὅτι, πολὺ ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς προσκεκλημένους εἶχαν φυλάξῃ τὰς συνηθείας τὰς ὁποίας πρέπει νὰ φυλάττουν οἱ καλοαναθρεμμένοι ἄνθρωποι. «Ἀ! ἀγαπητὴ μᾶς μάμμη,» εἶπαν τότε αἱ ἐγγοναὶ της, «τίποτε ἡμεῖς δὲν ἐκαταλάβαμεν, τίποτε, ἐπεὶ μᾶς γρήγορα εἰς τὴν ἐφεύρομεν ἄσχημα ὅσοι ἐκάθοντο εἰς τὸ τραπέζι, διὰ νὰ μάθωμεν καὶ ἡμεῖς ὅτι δὲν εἰξεύρομεν, σὰς ὑποσχόμεθα δὲ νὰ τὸ φυλάξωμεν πολὺ μυστικόν.» Ἡ μάμμη τότε εἶπεν εἰς αὐτάς τὰ ἑξῆς:

«Ὁ κ. Α. θὰ εἶχε νομίσει δίχως ἄλλο ὅτι ἦτο εἰς κανὲν ξενοδοχεῖον καὶ ἐσκούπισεν ἐπιμελῶς τὸ ποτήρι του καὶ τὸ πινακίον του πρὶν τοῦ φέρουν φαγητόν· αὐτὸ ἀπέδειξεν ὅτι δὲν εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν καθαριότητα τῆς οἰκοδεσποίνης. Ἀ! καὶ τί τρόποι ἦσαν ἐκεῖνοι! Ἐχειρόνομοῦσε, ὁμιλοῦσε δυνατὰ, ἐκτυποῦσε μὲ τὸν ἀγκῶνά του δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἐφώναζε τὸν ὑπηρέτην: «Ἀ! παιδί!» λέξιν τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται μόνον εἰς τὰ ξενοδοχεῖα...

Ἡ κυρία Ε. ἦλθεν ἡμίσειαν ὥραν πρὶν τοῦ γεύματος· ἦτο παρὰ πολὺ ἐνωρίς. Ἡ κυρία Φ. ἦλθεν εἴκοσι λεπτά ἀργότερα ἀπὸ τὴν προσδιορισμένην ὥραν· ἦτο πολὺ ἀργά. Καλὸν εἶνε νὰ πηγαίνωμεν, δέκα λεπτά, καὶ πέντε μάλιστα, προητέρως ἀπὸ τὴν ὥραν ὅπου προσδιορίζει τὸ προσκλητήριον. Ὅταν ἡ δεσποσύνη Β. ἐσηκώθη ἐκ τῆς τραπέζης εἶχεν ἀκόμη κρεστὶ εἰς τὸ ποτήρι της καὶ ψωμί εἰς τὸ πλάγι τοῦ πινακίου της. Νὰ ζητῶμεν περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι πρέπει, εἶνε λαιμαργία· δὲν πρέπει τὰ ὀμμάτιά μᾶς νὰ εἶνε μεγαλείτερα... ἀπὸ τὸν στόμαχόν μᾶς!

Ἡ δεσποσύνη Ν. ἡ ὁποία ἦτο ἀδιάθετος ἔπρεπε νὰ κόψῃ τὸ μελάτον αὐγὸν της μὲ τὸ κουτάλι· ἡ μὲ τὸ περόνι καὶ ὄχι μὲ τὸ μαχαῖρι της, ἔπρεπε ἐπίσης νὰ σπᾶσῃ τὴν αὐγόφλουδαν, ἀντὶ νὰ τὴν ἀφήσῃ ὀλόκληρον εἰς τὸ πινακίον της. Πρὶν νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ τραπέζι εἶχε τὸ κακὸν ἐλάττωμα νὰ διπλώσῃ τὴν πετσέταν της. Μόνον εἰς τὴν οἰκίαν μᾶς διπλώνομεν τὴν πετσέταν μᾶς, ἡ εἰς ἄλλας οἰκίας ὅταν παρευρισκώμεθα εἰς πολλὰ κατὰ συνέχειαν γεύματα.

Ὁ νέος μαθητὴς Π. εἶχεν ἀναμφιβόλως πολλήν

δρεξιν, και ετρωγε με πολλήν απληστίαν, ωμιλούσε με τὸ στόμα γεμάτο, και εκτυπούσε τὰ χεῖλη του, τὸ ὠραῖον δὲ φῶρεμα τῆς κυρίας ἡ ὁποία ἐκάθητο εἰς τὸ πλάγι του ἔφερε τὰ σημεῖα τῆς ἀνεπιδεξιότητος και ἀπροσεξίας τοῦ μικροῦ ἐκείνου κυρίου. Μοῦ ἐφάνη ἐπίσης ὅτι τὸ εἶδα νὰ ἐκλέγηται τὰ καλλίτερα κομμάτια ἀπὸ τὰ φαγητὰ και γλυκίσματα, τὰ ὁποῖα τοῦ ἔφεραν ἐμπρὸς του, πολλὰς δὲ φορὰς ἠπλώσε τὰ δάκτυλά του εἰς τὴν ἀλατοθήκην διὰ νὰ πάρῃ ἄλας. Ἄν δὲν εἶχε πρόχειρον τὸ κουτάλι, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει διὰ νὰ πέρνωμεν τὸ ἄλας, εἴμπορουσε νὰ μεταχειριθῇ τὸ μαχαίρι του, ἀφοῦ ὅμως τὸ ἐσκούπιζε καλά.

Ἡ χυριεστάτη δεσποσύνη Ρ. εἰς ὅλην τὴν διάρκεια τοῦ γεύματος ἐκαμάρωνε πολὺ, ἐκινεῖτο ἢ ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς καθέκλας τῆς, ετρωγε με τὰ ἄκρα τῶν χειλέων τῆς ὡσάν ἡ ἐργασίᾳ ἐκείνη νὰ ἦτο δι' αὐτὴν πολὺ ὑλικὴ και ταπεινὴ. Τὴν εἶδα μάλιστα μίαν ἢ δύο φορὰς ὅτι ἐκκμεν ἐν νεῦμα περιφρονητικὸν ὅταν ἔφεραν ἐμπρὸς τῆς μερικὰ φαγητὰ. Ἡ εὐγένεια ἀπαιτεῖ νὰ μὴ λέγωμεν οὔτε νὰ δίδωμεν νὰ ἐνοήσουν οἱ ἄλλοι τὸ τί σκεπτόμεθα δι' ἐν φαγητόν, τὸ ὁποῖον εἶνε ἄνοστον, ἢ δὲν μᾶς ἀρέσει. Ἡ πόρῃσα πολὺ ὅτε τὴν εἶδα νὰ μαζεύῃ τὴν σάλτσαν ἀπὸ τὸ πινακίδιον τῆς με τὸ ψωμί. Ἐπρεπεν ἐπίσης νὰ μὴ κόπῃ τὸ ψωμί τῆς με τὸ μαχαίρι, ἀλλὰ με τὸ χεῖρ τῆς. Μόνον εἰς τὰ οἰκογενειακά γεύματα, ὅπου εἶνε μεγάλη οἰκειότης, ἐπετρέπεται τὰ κόπτωμεν με τὸ μαχαίρι τὸ ψωμί ὅταν εἶνε μπαγιατικόν.

Ἡ φίλη σας δεσποσύνη Ἑλένη ἔπρεπε νὰ περιμένῃ νὰ κρουσῇ ὁ ζωμός τῆς πρὶν ἀρχίσῃ νὰ τρώγῃ, διὰ νὰ μὴ ἀναγκάζεται νὰ τὸν φυσᾷ, ἐπίσης δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπλώνῃ τὸ γλυκὸ ἐπάνω εἰς τὸ ψωμί τῆς.

Ο ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 129]

"Ω! ὁ πλοίαρχος Φλαμπᾶς εἶχε πολλήν δουλειάν νὰ κάμῃ! (λαμβάνω τὸν τίτλον τοῦ πλοίαρχου, διότι δὲν ἦτο ἄλλος εἰς τὸ πλοῖον). Ἡμην συγχρόνως μάγειράς μου, θαλαμηπόλος μου, ναύτης μου, γραμματεὺς μου, ἤρχισα δὲ νὰ γράφω τὴν συνέχειαν τοῦ ἡμερολογίου, ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου τὸ εἶχεν ἀφήσει ὁ πλοίαρχος Βαδλᾶς.

Τὸν κίτρινον πυρετόν οὔτε τὸν ἐσυλλογιζόμεν πλέον· εἶχα ἄλλας φροντίδας· ἐμαγείρευα ὠραῖα φαγητὰ· ετρωγα ἀπὸ ὅλα, διότι τὸ ἀτμόπλοιον και καφέ, και τσάι, και παξιμάδια και κρέας διατηρημένον εἰς κουτιά εἶχε, και χορταρικά τὰ ὁποῖα ἐνόμιζες ὅτι ἦσαν τῆς ὥρας. Εὐρῆκα προσέτι και ὀπωρικά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἠναγκάσθην νὰ ρίψω πολλὰ εἰς

κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μόνον με τὸ βούτυρον ἀλείφωμεν τὸ ψωμί μας ὅταν πίνωμεν τὸ τσάι μας.

Ὁ ἐπαρχιώτης κ. Ψ. ἔβλεπε με στενοχώρια τὰ κόκκαλα τὰ ὁποῖα εἶχον μαζευθῇ εἰς τὸ πινακίδιον του, και σᾶς ὀρκίζομαι ὅτι κάποτε, διὰ νὰ τὰ ξεφορτωθῇ, θὰ ἔρριψε μερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι ὅπως τὸ κάμνῃ και εἰς τὸ σπῆτί του. Ἀκουμποῦσε τοὺς ἀγκυῶνάς του ἐπὶ τῆς τραπέζης ἀντὶ μόνον τὰς χεῖρας του, διὰ νὰ εἶνε τάχα εἰς ἀναπαυτικώτερον θέσιν, ἔχυσε καφέ ἀπὸ τοῦ φλυτζανίου του εἰς τὸ πινακί, με τὴν πρόφασιν νὰ τὸν κρυσῇ, και τὸν ἔπαι ἀπὸ αὐτό· πρᾶγμα ἄπρεπον· ἐπὶ τέλους δὲ πρὶν φύγῃ ἀπὸ τὸ τραπέζι ἐφρόντισε νὰ γεμίσῃ τῆς τσέπαις του με ὀπωρικά και γλυκά, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπῆρε βεδελίως διὰ τὴν ἐγγονήν του. Αὐτὸ ἦτο ἀπόδειξις ὅτι εἶχε καλὴν καρδίαν, ἀλλὰ κακὴν ἀνατροφὴν.

Ἡ δεσποσύνη Χ. διὰ νὰ μᾶς δείξῃ ἴσως ὅτι εἶχε καλοὺς ὀδόντας, διεσκάδαζε νὰ σπάζῃ με αὐτοὺς τοὺς πυρήνας τῶν καρπῶν· τοῦτο ἦτο ἄπρεπον· δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σπάζωμεν τὸν πυρήνα ἢ νὰ δαγκάνωμεν τὸ ψωμί, τὸ ἀχλάδι ἢ τὸ μήλον. Ἐπρεπεν ἐπίσης νὰ τρώγῃ ὀλίγον γρηγορώτερα, διότι ἡ οἰκοδόσποινα ἐπερίμενε νὰ τελειώσῃ αὐτή, διὰ νὰ σηκωθῇ νὰ δώσῃ τὸ σημεῖον νὰ σηκωθοῦν ὅλοι ἀπὸ τὸ τραπέζι.

Ἡ κυρία Τ. ἡ ὁποία ἐκάθησεν εἰς τὴν τράπεζαν χωρὶς νὰ τῆς ὀρίσουν τὴν θέσιν τῆς, ἀνεχώρησε δέκα λεπτὰ ὕστερα ἀπὸ τὸ γεῦμα και τοιουτοτρόπως ἔκαμε δύο χωριατῆς. Τὰς θέσεις τὰς προσδιορίζει ἡ οἰκοδόσποινα. Ὁ τρόπος δὲ τῆς εὐσηχμοσύνης ἀπαιτεῖ νὰ μένωμεν τοῦλάχιστον μίαν ὥραν με ἐκείνους με τοὺς ὁποῖους γευματίζομεν.

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ Α. Κ.

τὴν θάλασσαν ἐπειδὴ δὲν εἴμπορουσα νὰ τὰ φάγω μόνος μου.

"Α! σᾶς βλέπω νὰ ξερογλείφεσθε ἀναγνώσταί μου. Πόσον ἤθελα νὰ ἦσθε μαζί μου! Θὰ ἐμοιράζεσθε μαζί μου τοὺς κινδύνους μου και τοὺς τρόμους, και θὰ ἐμοιράζα μαζί σας εὐχαρίστως ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὠραῖα πράγματα. Με τοιαύτην τροφὴν τρεφόμενος, κατάρθωσα νὰ βαστάξω εἰς τοὺς κόπους τοὺς ὁποῖους ὑπέφερα ὀλομόνυχος, κυδερνῶν ἐν τόσον μεγάλῳ πλοῖον.

ΙΔ'

Ἡ μόνη μου δυσαρέσκεια ἦτο ὅτι δὲν εἴξευρα εἰς ποῖον μέρος εὐρισκόμεν. Ὅταν ἔφθασα εἰς τὸ "Αστυ

τοῦ Λονδίνου τὰ δύο χρονόμετρα εἶχον σταματήσῃ· ἀλλὰ δίχως αὐτὰ δὲν εἴμπορουσα νὰ κάμω τίποτε· διότι ὁ πλοίαρχος διὰ νὰ μάθῃ ἀκριβῶς ποῦ εὐρίσκεται εἶχε ἀνάγκην ἀπὸ ἐν χρονόμετρον, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐν εἶδει ὠρολογίου και δεικνύει τὰς ὥρας τοῦ τόπου ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀνεχώρησε. Θὰ σᾶς εἶνε πολὺ πληκτικόν, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσταί, νὰ σᾶς ἐξηγήσω ἐδῶ τὸν τρόπον με τὸν ὁποῖον ὁ ναύτης ἐννοεῖ εἰς ποῖον μέρος τῆς θαλάσσης εὐρίσκεται· τοῦτο μόνον μάθετε, ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν σημείωσιν τοῦ πλοίαρχου Βαδλᾶ, τὴν ὁποίαν εἶχε γράψῃ εἰς τὰς 6 Μαΐου, δὲν θὰ εἴμεθα μακρὰν ἀπὸ τὰς Ἀσόρας νήσους. Εἴκοσι ἡμέρας κατὰ συνέχειαν μεσημβρινοανατολικὸς ἄνεμος ἐσκουντοῦσε τὸ πλοῖον πρὸς αὐτὴν τὴν διεύθυνσιν. Εἶχα μίαν ἐβδομάδα ὅπου ὅλην τὴν ἡμέραν ἔμενα εἰς τὴν γέφυραν τοῦ ἀτμοπλοίου, κρατῶν τὸ τηλεσκόπιον και ποσπαθῶν ν' ἀνακαλύψω τὸ στακτερόν ἐκεῖνο χρῶμα, τὸ ὁποῖον φαίνεται ἔξωθεν εἰς τὸν ὀρίζοντα, και μᾶς ἀναγγέλλει τὴν ξηράν. Τὸ πρῶτ' τῆς 5 Ἰουνίου ἐξύπνησα με τὴν αὐγὴν. Ἀνέβην εἰς ὑψηλὸν μέρος και ἐπαρτηροῦσα με προσοχὴν ἕνα ὄγκον, τὸν ὁποῖον ἡ ὁμίχλη διαλυομένη, με ἄφινε νὰ βλέπω καθαρῶτερον. "Ὅχι, δὲν με ἀπατούσαν τὰ ὀμμάτιά μου· ἦσαν αἱ Ἀσόραι νήσοι· τὰς ἔβλεπον ἐπάνω εἰς τὸν ἄρτερον τὸν ἀνοικτὸν ἐμπρὸς μου, και τὰς ἀνεγνώριζα μίαν πρὸς μίαν.

"Ἀλλ' ὁ ἄνεμος με ἀπεμάκρυνεν ἀπ' αὐτὰς σκουντῶν με πρὸς τὰ δεξιὰ. Ἐσκέφθην μίαν στιγμὴν τί νὰ κάμω. Δὲν ἔπρεπε νὰ χάσω καιρόν· ἔπρεπε ν' ἀνάψω τὴν μηχανήν, και εἰς τὰ πολλὰ ἐπαγγέλματα ὅπου εἶχα νὰ προσθέσω και τὸ τοῦ θερμικοῦ και τοῦ μηχανικοῦ.

Κατέβην λοιπὸν εἰς τὴν μηχανήν· εὐτυχῶς ὁ ἀτμολέβης ἦτο γεμάτος νερόν· ἦναψα φωτιά, ἔρριψα κάρβουνα εἰς τὴν ἐστίαν· ἔπειτα ἤνοιξα τὴν δικλειδα διὰ ν' ἀφήσῃ νὰ περάσῃ ὁ ἀτμός· ὁ κρότος, τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ἄμα ἐμβόηκεν εἰς τὸν σωλῆνα τῆς καπνοδόχης, μοῦ ἐπροξένησε μεγάλην χαράν· και ἡ ἔλιξ ἐστριφογύρισε κάμνουσα ἄφρον. Τὸ "Αστυ τοῦ Λονδίνου ἐπροχώρει σιγὰ σιγὰ και ἄφινεν εἰς τὸν ἄέρα ἀπ' ὁπίσω του λωρίδα μαύρου καπνοῦ.

"Ἡτο λοιπὸν τῆς τύχης μου νὰ φθάσω εἰς τὴν ξηράν, εἰς τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν θὰ ἐξανάβλεπα χωρὶς τὴν ἀνέλπιστον βοήθειαν τοῦ πλοίου μου. Τέλος πάντων ἐμελλὰ νὰ ὁμιλήσω με ἀνθρώπινον ὄντα... ἐξ μῆνας και περισσώτερον ἀκόμη δὲν ἤνοιξα τὸ στόμα μου παρὰ μόνον διὰ νὰ προσεγγισθῶ εἰς τὸν Θεόν. "Αχ! τί ἀνέκφραστον χαρὰν ἡσθανόμην πλησιάσας εἰς τὴν νῆσον Φεγιᾶλ· και ὅμως εἴξευρα ὅτι θὰ με ἔβαλλαν εἰς κάθαρσιν· ἦτο καθήκον μου νὰ εἰδοποιήσω ὅτι ὁ κίτρινος πυρετὸς εἶχε μολύνει τὸ πλοῖον.

"Ὅσον ἐπλησιάζαμεν εἰς τὴν νῆσον, τόσον ἤξανεν ἡ συγκίνησίς μου. Δὲν ἤμουν ξενόιστος ὅπως ἄλλοτε, με εἶχε πιάσει μία εὐαίσθησις ὡστε διὰ τὸ τίποτε θὰ μοῦ ἤρχοντο δάκρυα.

"Ἡμην μαῦρος ἀπὸ τὰ κάρβουνα· ἐπλύθην και ἐνεδύθην με ἰδιαίτερον φροντίδα, φορέσας τὸ ὠραῖότερον φῶρεμα τοῦ πλοίαρχου Βαδλᾶ. Ἀφοῦ ἐπругεμάτισα, ἀνέβην εἰς τὴν γέφυραν τοῦ πλοίου διὰ νὰ καπνίσω τὸ σιγαρέτον τῆς Χαδάνας. Ἡ Φεγιᾶλ διεκρίνετο πολὺ καθαρωτέρα τώρα· οἱ μαῦροι βράχοι τῆς, τὸ στακτερό τῆς χῶμα, και ὁ λιμὴν τῆς πρωτευούσης γεμάτος ἀπὸ μικρὰ πλοῖα.

Ἡ γαλλικὴ σημαία ἐκυμάτιζεν εἰς τὸν ὀπίσθιον ἰστόν· μόνον αὐτὴ εἴμπορουσε νὰ με προστατεύῃ εἰς ξένον τόπον, ἐναντίον τῆς περιεργίας, τοῦ φθόγου, ἢ τῆς ἀδικίας· εἰς αὐτὴν εἶχα τὰς ἐλπίδας μου νὰ εὕρω ἐκεῖ καλὴν ὑποδοχὴν.

Τὸν καιρὸν ὁ ὁποῖος μοῦ ἔμενεν ἀκόμη τὸν μεταχειριζόμεν νὰ ἐτοιμάζω τὰς ἀγκύρας μου· και ὕψωσα εἰς τὸ μεσιχὸν κατάρτι τὴν κακὴν κίτρινον σημαίαν τῆς καθάρσεως ἡ ὁποία εἰδοποιεῖ τὸ ὑγιονομεῖον ὅτι εἰς τὸ πλοῖον εὐρίσκεται ἀσθένεια.

"Ὅτε τὸ "Αστυ τοῦ Λονδίνου ἐφθασεν εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν Φεγιᾶλ, ἐσταμάτησα τὴν μηχανήν, ἀρήσας τὸ πλοῖον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν ἥσυχόν του δρόμον, τὸν ὁποῖον διέκοψα ρίψας εἰς τὴν θάλασσαν τὰς δύο ἀγκύρας.

"Ὡς εὐπειθὲς παιδίον, τὸ πλοῖον ἔμεινεν ἀκίνητον· μολοντί δὲ μοῦ ἐκτυπούσε δυνατὰ ἡ καρδία μου, ἐπερίμενα, περιπατῶν ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστρωμα, τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ὑγειονομικοῦ.

Αὐτὴν τὴν ἐπίσκεψιν πάντοτε δέχεται πρῶτην ἐν πλοῖον· διότι εἶνε ἀπηγορευμένον νὰ ἀποβιβασθῇ τις εἰς τὴν ξηράν πρὶν τὸ ὑγειονομεῖον ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὸν τὴν συγκοινωνίαν.

Ἡ πόρῃσαν πολὺ, αὐτοὶ οἱ κύριοι Πορτογάλλοι, ἄμα με εἶδαν μόνον, κατὰμονον μέσα εἰς τὸ μεγάλο ἐκεῖνο ἀτμόπλοιον· μ' ἐκύτταζαν με πολλήν δυσπιστίαν, και ἴσως θὰ μ' ἐνόμιζαν ὡς κανένα πειρατὴν ὁ ὁποῖος εἶχε δολοφονήσει ὅλον τὸ πλήρωμα! Τοὺς ἔδωκα νὰ ἐνοήσουν ὅσον εἴμπορουσα καλλίτερα, μιὰ ἀγγλικὰ, μιὰ γαλλικὰ, ὅτι ἐπεθυμοῦσα νὰ ὁμιλήσω με τὸν πρόξενον τῆς Γαλλίας.

Ἡ λέμβος τοῦ ὑγειονομικοῦ ἀπεμακρόνθη και ἔπειτα ἀπὸ ἡμίσειαν ὥραν ἄλλη λέμβος ἐπλησίασεν εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου, και ὁ κύριος Ἑρρίκος δὲ λα Μαρίλας πρόξενος τῆς Γαλλίας, Ἀμερικῆς, Ὁλλανδίας και Ἰσπανίας, Πορτογάλλος τὴν καταγωγὴν και ἔμπορος τὸ ἐπάγγελμα, ἀνέβη εἰς τὸ κατὰστρωμα τοῦ "Αστεως τοῦ Λονδίνου.

Ἦτο παράξενον ὑποκείμενον ὁ ἔμπορος ἐκεῖνος οἶνων και διαφόρων ἄλλων πραγμάτων, ὁ ὁποῖος ἐφρόντιζε διὰ τὰ συμφέροντα τεσσάρων διαφόρων